

Beheer : Voldersstraat 71, Brussel 1. Tel. 12.51.60. pcr. 1711.39, Wij Vlaams-nationaal, Brussel 1. Redaktie : Sylvain Dupuislaan 110, Brussel 7. Tel. 23.11.98. Losse nummers : 8 f.

Verkrijgbaar
bij alle
dagblad-
verkopers.

VOLKSUNIE

Weekblad — 15de jaargang — nr 24 — 14 juni 1969.

DE ZES RANDGEMEENTEN

ZIJ ZITTEN NU HOPELOOS VAST ACHTER HUN EIGEN ROTGRENDELS ZIJ ZITTEN ER GOED!

De regering en de meerderheid hebben deze week in de Senaat hun assewoensdag beleefd : na een langdurig karnaval moesten de maskers afgelegd en meteen bleek dat de ware Jakobussen niet in getal waren. Niet zonder enig cinisch leedvermaak had senaatsvoorzitter Struye na de voor de regering gunstige stemming over de onthoudingskwestie, onmiddellijk gezorgd voor het ontnuchterend démasqué : hij legde een « technisch » artikel, waarover praktisch geen bespreking mogelijk was, ter stemming en een paar minuten later stond het rotsvast dat het mis was met de voorgenomen grondwetsherziening. De oppositie verliet de vergadering en de Gezellen van de Grendel, aan zichzelf en hun slechte voornemens overgeleverd, waren te weinig in getal om het kworum te bereiken.

Daarmee dan is het spel gespeeld : met de grondwetsherziening is het voorlopig amen en uit. Assewoensdag voor de meerderheid en de regering, maar goede woensdag voor Vlaanderen : geen grondwetsherziening en dus ook geen grendels. Verre van — zoals de azijnzure C.V.P.-ers en B.S.P.-ers beweren — een schaamteblos op onze wangen te voelen, verheugen wij ons hartgrondig in de nederlaag van de regering. Nadat het Volksunie-aanbod om positief mee te werken, mits de grendels zouden wegvallen, door een toen nog zegezekere Eyskens hooghartig werd genegeerd ; nadat de op zichzelf reeds zo onaanvaardbaar-slechte teksten nog verder werden omgebogen in een voor Vlaanderen negatieve zin, hebben wij deze week gekregen wat wij vroegen en wat, samen met ons, het standpunt is van heel het bewuste Vlaanderen : liever geen grondwetsherziening en geen uitgeholde kulturele autonomie dan het juk dat men ons wil opleggen.

Natuurlijk zal dezer dagen weer tot in den treure beweerd worden, dat de oppositiepartijen onderling een monsteraakkoord hebben afgesloten en dat de Volksunie de Pest Voor Vlaanderen achternaakt. Het is wellicht nuttig, eens even de houding en de motieven van de oppositiepartijen te bekijken en te optellen.

Over één zaak bestaat er inderdaad roerende eensgezindheid binnen de oppositie : de kwestie van de onthoudingen bij de stemmingen over de grondwetsherziening. Die eensgezindheid omvatte overigens twee jaar geleden ook nog de beide regeringspartijen ; in 1967 waren zowel Kamer als Senaat eensgezind over een interpretatie, die tans in zeven haasten moest gewijzigd worden om de regering een (water-) kansje te gunnen, met kunst- en vliegwerk toch nog de vereiste tweederde-meerderheid te halen. Voor de zoveelste maal : het is onaanvaardbaar dat de spelregels worden gewijzigd terwijl de wedstrijd reeds aan gang is. Daarover is niet alleen de oppositie akkoord, daarmee zou iedere echte demokraat moeten instemmen.

Verder gaat de eensgezindheid van de oppositiepartijen echter niet.

De P.V.V. laat de grondwetsherziening springen, om zelf niet in de lucht te vliegen. Alleen door zich terug te trekken uit het debat kon deze partij beletten, dat zijzelf in eigen rangen zou gekonfronteerd worden met de problemen van structuurhervormingen van het land, waarover de P.V.V.-ers hopeeloos verdeeld zijn. De verwijten die de regeringspartijen de P.V.V. maken, zijn in zekere zin gegrond : het is een vlucht voor de verantwoordelijkheid die niets

te maken heeft met hoogstaande motieven of verheven principes. Maar het is de pot die de ketel verwijt : in een andere politieke kontekst zou de P.V.V. onmiddellijk bereid zijn, nog zwaarder grendels voor de vlaamse meerderheid te schuiven dan die van de huidige regering. En de huidige regeringspartners hebben in het verleden vaak genoeg bewezen, daarvan niet vies te zijn.

Ook R.W., R.W.-F.D.F. zijn op de vlucht voor eigen moeilijkheden. In dit tegennatuurlijk bondgenootschap tussen Walen en Brusselaars moest vroeg of laat een barst komen. Ze is er al : over tal van punten in de huidige grondwetsherziening is de tegenstelling tussen R.W. enerzijds en F.D.F. anderzijds groot. Zo onder meer over de kwestie van de nieuwe beroepshoven : het F.D.F. is er tegen omdat het een brussels monopolie aantast, terwijl R.W. er vanzelfsprekend vóór is uit welbegrepen waals eigenbelang. Dat is de sleutel waarmee de houding van deze oppositiegroep is te verklaren. Dat F.D.F.-R.W. bereid zijn om enkele technische artikelen van de grondwetsherziening mee te bespreken en te stemmen, bezorgt de regering wellicht een korte adempauze maar helpt haar geen millimeter vooruit wat de grond van de zaak betreft.

En dan zijn er wijzelf, de Volksunie. Bij ons geen vlucht voor eigen moeilijkheden : als een gesloten blok, vastgecementeerd in de eensgezinde houding van gans bewust Vlaanderen, staat de hele partij achter het standpunt « liever geen grondwetsherziening dan een met grendels ». Onze houding is van meet af aan klaar en duidelijk geweest, principieel en taktisch verantwoord, louter afgestemd op het vlaamse volksbelang.

Of wij ons schamen over onze onsmakelijke « bondgenoten » ? Om de drommel niet ! Wij hebben er een reuzegroot leedvermaak in dat juist de enge berekeningen en de tegenstellingen en de machteloosheid en de kwade trouw van de traditionelen én van de waals-brusselse kemphanen ons de unieke kans verschaffen om sterk te staan. Onze macht naast de onmacht en de verdeeldheid van de anderen : genoeg om de grendels er uit te breken. Iedere andere houding zou een misdaad tegenover Vlaanderen zijn !

Over het P.V.V.-Kongres dat verleden zaterdag en zondag werd gehouden, is men rap uitgepraat. De bijeenkomst was met de gebruikelijke barnum-propaganda op voorhand aangekondigd als een uitzonderlijke bijeenkomst, als het kongres van de vernieuwing.

Wat is er aan vernieuwing uit de bus gekomen ?

Ten eerste : als voorzitter werd Descamps gekozen, een onbenulligaard die strak aan de lijn van Vanaudenhove zal lopen en die in zijn persoon de vermenging van politiek en zaakjes, die altijd kenschetsend is geweest voor de liberale, symbolizeert.

Ten tweede : de zogenaamde kommunautaire problemen werden eens te meer niet aangeraakt, maar verschoven naar een volgend kongres. Op dat kongres — waarschijnlijk in november — zal de oude en koude kost van de fameuze « kommissie der vijftien wijzen » nog eens opgewarmd worden. Inmiddels trachtte de P.V.V. de schijn van eenheid te redden, door in alle toonaarden te zwijgen over de fundamentele problemen die, zoals iedereen weet, de partij grondig verdelen.

DE PVV

Ten derde : in de P.V.V., meer dan in enige andere kleurpartij, heeft zich de tendens doorgezet om van Brussel de derde « gemeenschap » en de beslissende faktor op de wip te maken : de oplossing van de nostalgiekers van 1830.

Ten vierde : heel Vanaudenhoves kampanje voor een nieuwe en grote centrumpartij bleek tijdens het kongres op niets dan op wensdromen te berusten. Noch programmatisch noch structureel werd een stap in die richting gezet. Ook dit probleem werd verschoven — naar een later kongres, dat dan een uitsluitend elektorale betekenis zal hebben.

Op enkele dagen afstand van mekaar werd op twee kongressen de ene grote centrumpartij in het vooruitzicht gesteld : Van den Boeynants droomde er hardop van tijdens het P.S.C.-kongres en Vanaudenhove op dat van de P.V.V. Te veel « nieuwe konstellaties » voor te weinig liefhebbers...

Wij en gij

vlaams nationaal

DOORSTUREN

J.V. uit Genk vraagt mij in «Wij» van 17 mei om een adres in Brussel om ons weekblad na lezing door te sturen. Door een lange afwezigheid in het buitenland krijg ik nu eerst zijn artikel te lezen. Over de redactie van het blad stuur ik hem 4 adressen. Ons blad moet niet noodzakelijkerwijze aan dezelfde persoon opgestuurd worden. Dit is zelfs niet aan te raden. Men moet trachten, zo veel mensen mogelijk te bereiken.

Verder moet men niet alleen Brusselaars bewerken. Iedereen kan in zijn eigen omgeving mensen vinden die door het lezen van ons blad kunnen worden overtuigd.

K.V.D., Brussel

DAAROM!

Dat U slechts brieven plaatst die in het huidige partijpolitiek kraam passen, is velen duidelijk en daarom schrijven zij niet. De sjouwers met de stenen zijn voor de «bouwers» van heden slechts (soms) «nuttige idioten». Dat uw nummer van 12 april geen «memoriam» bracht voor de martelaar, de Ghandi van Vlaanderen, spreekt boekdelen. Als men bedenkt wat «Rommelpot» en «Opstanding» in illo tempore op deze rouwdag te genieten gaven! Uw blad heeft als obsessie: alle gebrul over nazisme van de tegenstanders op voorhand af te weren. Dit maakt het ongenietbaar.

Het «V.U.-kenteken» is inderdaad een rot ding. De voorzitter van onze plaatselijke afdeling wist zelf niet wat de «f» moet betekenen!

Een kind zou een schets van V.U.-badges kunnen maken die heden en verleden waardig symbolizeert en die zou kunnen gedragen worden met fierheid door alle vlaams-nationale vrouwen en mannen.

F.B., St.-Amandsberg

VAN EXTERGEM

De brief van R.C., Oosterzele, is erg tipisch. Volgens R.C. is Van Extergem «een voorman van onze ergste tegenstanders». Ik wist niet dat voor een vlaams-nationalist een flamin-

gant van het formaat van Van Extergem een vijand kan zijn...

Trouwens, zelfs als tegenstander was hij onze achtting waard. Ik vraag mij af of wij een eerlijk tegenstander niet zouden mogen eren! Erg menselijk klinkt dit in ieder geval niet.

Een huldeblijk aan b.v. Anseele zou in «Wij» dan ook niet misstaan. Tenslotte heeft Anseele heel wat gedaan voor de vlaamse arbeider. Of telt dat niet mee?

D.V., Middelkerke

VAN EXTERGEM

Indien R.C. uit Oosterzele zich schaamt over het postuum ereloot aan de kommunist, weerstander en flamingant Jef Van Extergem, hoeven schamen zich dan met ondergetekende over R.C.'s schaamte?

Wanneer de Volksunie inderdaad geen partij zoals de anderen mag worden (wat ik vurig wil hopen), dan onder meer ook omdat haar woordvoerders en propagandisten weigeren zichzelf oogkleppen voor te binden, teneinde het goede uitsluitend in eigen heden of verleden te ontwaren en niets dan slecht bij de anderen. Juist dat waarden zovelen in «Wij»: het goede woord, waar verdient en gebeurlijk in weerwil hunner fouten bij de tegenstanders van vandaag of gisteren.

Als het IJzermonument, waarvoor wij ieder jaar weer alle doden uit alle oorlogen gedenken, ook het kruis van de Oostfronters is of worden moet (beter en zinnvoller wellicht dan enig ereperk elders), dan toch ook het kruis van mensen als Van Extergem.

G.T., Nieuwerkerken

GASTARBEIDERS

Ik vind het nodig om de heer D.M., Woluwe, er op te wijzen dat zijn schrijven in «Wij en Gij» van 10 mei niet helemaal juist is.

Slaven zijn de gastarbeiders volgens mij zeker niet want hetzelfde werk wordt ook door eigen mensen gedaan, aan gelijke en dikwijls te lage lonen.

Wat de beperkende maatregelen betreft, het was meer dan tijd dat er een einde komt aan de stroom gastarbeiders, die het aantal werklozen maar opdrijven.

Het is namelijk zo, dat vele gastarbeiders (niet allen) die enkele maanden hier zijn van

alles doen: wapensmokkel, narcotica en noem maar op. Er zijn eerlijke en hardwerkende mensen bij, die zich waarschijnlijk schamen voor de daden die sommige van hun landgenoten stellen.

K.J., Berchem

DE KEFFERS

In verband met de inteke-ningslijst «Bouw mee vlaamse scholen te Brussel» (Jan van Ruusbroekcollege en Lutgardischolen), lijst die wekelijks in «De Standaard» gepubliceerd wordt, moeten me twee dingen van het hart.

Het gaat hier niet om een waspoeder of sigarettenmerk en bijgevolg zal men die lijst vergeefs op het eerste blad gaan zoeken; ergens tussen de gebroken armen en benen komt men wel terecht.

Reeds heel wat Volksunie-afdelingen hebben hun steentje bijgedragen, maar nog geen enkele afdeling van om het even welke partij, ook niet van de C.V.P., heeft hetzelfde gedaan.

Eens te meer zijn het de mensen uit vlaams-nationale kringen die hier het best hun plicht begrijpen, die inzien van welke

ontzaglijke waarde die scholen zijn. Het zijn steeds dezelfde (de «keffers», nietwaar Jan Verroken) die altijd en overal in dat heerlijk België de spits moeten afbijten.

C.K., Vilvoorde

DE VLAAMS-NATIONALE STEM

Als ondertitel zou ik kunnen schrijven: «waarom toen wel en waarom nu niet?»

Ouderen onder ons zullen zich wellicht herinneren dat het N.I.R. van enkele jaren voor 1940 bepaalde dagen van haar zendtijd toewees aan de toenmalige politieke partijen. Zo kwamen liberalen, socialisten, katholieken en vlaams-nationalisten ieder aan de beurt. Op vrijdag klonk de vlaams-nationale stem over de radio onder de naam Vla-nara. Toen bleek het vlaams-nationalisme wél een ideologie.

Nu in 1969 blijkt voor de B.R.T. het vlaams-nationalisme een gevaar voor het land te betekenen. De heren in Brussel zullen in de toekomst wel anders praten. De verkiezingen van 1968 hebben dit al uitgewezen en de gemeenteraadsverkiezingen van 1970 zullen dit nogmaals bevestigen.

F.W., Boechout

PACIFISME

Ik betuig graag mijn oprechte sympathie voor de opvattingen, verdedigd in de lezersbrief van A.V. («Wij» 22 maart: «A-bom en vrede») en van U.D.B. en R.W. («Wij» 10 mei «Op de stoep staan»).

Geen enkele overtuigde pacifist kan akkoord gaan met de

verklaringen van senator Ballet tijdens zijn interpellatie van 20 mei jl., over de rol van de Navo na 20 jaar bestaan, waar hij de Navo een van de grondvesten noemt van onze veiligheid en eist dat België de Navo moet blijven steunen.

Geen enkel partijcongres heeft zich over dit belangrijk aspect van ons buitenlands en militair beleid uitgesproken.

Deze houding is lijnrecht in tegenstrijd met het verkiezingsprogramma van 1968 («de V.U. is een pacifistische en anti-militaristische partij»). Het getuigt van traditionele, conservatief-burgerlijke mentaliteit.

Waar blijven dan de nieuwe ideeën, het nieuw humanisme? De politiek der verouderde machtsblokken staat de democratie der volkeren en de wereldvrede in de weg. In ons tijdperk is het belangrijkste vraagstuk in internationaal-politiek verband de onderontwikkeling, waarvan driekwart van de mensheid het slachtoffer is.

De houding van de V.U. in deze kwestie is schijnheilig en hypocriet. Waarom vinden we in het parlementair verslag van «Wij» van 24 mei 1969 hier zo weinig over? We zullen niet nalaten de jongeren hierover in te lichten, want het interesseert hen. Senator Van Haegendoren verklaarde terecht bij de bespreking van de begroting: «De jeugd voelt europees, maar staat aarzelen tegenover de Navo.» De V.U., als partij van de jeugd (naar ze beweert), blijkbaar niet!

F.V., Wortegem

De redactie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezersbrieven. Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor. Over de lezersbrieven wordt geen briefwisseling gevoerd.

van de redactie

Brussel, 12 juni 1969.

Betr.: persperikelen.

De heer Maertens moet inmiddels reeds teruggekeerd zijn van zijn buitenlandse reis, maar vergeefs keken we uit in de pers of luisterden we op radio en tv naar enig nieuws over hem. Vóór hij op reis ging had hij laten doorschemeren, dat hij wel bereid zou zijn om een einde te stellen aan de morele onverenigbaarheid tussen zijn kwaliteiten van grote baas van «Het Laatste Nieuws» en voorzitter van de BRT-Beheerraad, door uit deze functie ontslag te nemen. Het heette dat hij slechts wachtte op het gezelschap van de heer De Smaele die zich, als manitoe van de «Standaard»-groep en als BRT-beheerder, in dezelfde onsmakelijke positie bevindt.

Voorlopig nog altijd geen ontslag dus. En omdat onze kleine vinger ons zegt dat Maertens inderdaad ernstig aan ontslag heeft gedacht, moeten we besluiten dat de heer De Smaele daar niet aan denkt.

Inmiddels is nu ook het tv-blad van BRT-beheerder De Smaele op de markt verschenen. Op de titelblz. van nummer één wordt ons voorgehouden «dat de BRT ons te weinig doet lachen». We stemmen daar grif mee in: op z'n minst al de heren Maertens en De Smaele spelen een zielige rol in een barslechte BRT-komedie.

In opdracht van zijn eigen blad kan beheerder De Smaele op het Flageyplein dus gaan pleiten voor meer lol op het scherm. Hij staat sterk in de Beheerraad: hij heeft voortaan zijn bloedeigen «vox populi».

NATIONALE LOTERIJ

10de TRANCHE

Zomertranche

EEN SUPERHOOG LOT VAN

TIEN MILJOEN

Trekking op 23 juni

HET BIJLET: 200 fr.
HET TIENDE: 22 fr.

77.125 LOTEN VOOR EEN TOTAAL VAN 72 MILJOEN

DESCAMPS P.V.V.-VOORZITTER...

(lees dio Genes op blz. 4)

• NU KOPPEN BIJEE STEKEN

engels als tweede taal

(van haegendoren) Wettelijk hebben de ouders de keuze tussen Frans, Engels en Duits als tweede taal in het middelbaar onderwijs. De schooldirecties moeten bij de aanvang van het schooljaar de ouders van de leerlingen van de zesde (eerste middelbaar) de gelegenheid

geven om te kiezen. Traditioneel koos men in Vlaanderen het Frans als tweede taal, terwijl in Wallonië een groeiend aantal ouders het Engels kiest.

Vroeger was de keuze van het Frans een verplichting in het konfessioneel onderwijs. Voortaan echter zal de wet niet meer overtreden worden in de kolleges.

Natuurlijk zullen nu zoals voorheen vele schooldirecties op de vlaamse ouders rechtstreeks of onrechtstreeks druk uitoefenen ten gunste van het Frans. Zij zullen het doen van uit een « vaderlandslievende » argumentatie of « omdat men zonder Frans nergens komt ».

Daar de keuze door de ouders moet geschieden begin september, is het nu, vóór de vakantie de tijd om « de koppen bij mekaar te steken ». Nogmaals: het volstaat dat acht ouders van leerlingen die volgend schooljaar hun middelbaar onderwijs beginnen, het Engels aanvragen opdat de engelse les moet ingericht worden.

Daar in ieder geval de tweede landstaal verplichtend derde taal is, zullen de jongeren wel Frans leren.

Het mag voorwaar niet zijn uit afkeer tegen het Frans dat wij Engels gaan propageren. Wij moeten het uitsluitend doen in het belang van de kinderen.

Zo gezien komt het mij voor, dat wij het Engels moeten kiezen voor de meest begaafden. Deze leerlingen zullen later de mannen en vrouwen aan de top zijn die er niet komen zonder de perfecte kennis van de wereldtaal.

Deze verstandige elementen, wanneer zij in België zelf met de « tweetaligheid » gekonfronteerd worden, zullen uit de praktijk het Frans bijleren, maar om stelselmatig Engels te leren krijgen zij later weinig of geen kans.

Wat de gewoon begaafden betreft die niet in aanmerking zullen komen voor een wetenschappelijke loopbaan of voor topfuncties en die belanden in de Belgische administratie, in het kleine of middelgrote binnenlandse zakenleven enz.: voor deze intellectuele middenklasse is wellicht de tweede landstaal te verkiezen... tenzij weer in havensteden en dergelijke.

In ieder geval komt het er op aan dat alle bewust-vlaamse ouders nu dringend overleg plegen. Acht leerlingen volstaan. Om onverwachte afvalligheden te vermijden, is het natuurlijk voorzichtig met negen of tien te zijn. Wel te verstaan: eenmaal dat de cursus ingericht is, kan hij niet meer worden afgeschaft als het aantal leerlingen kleiner wordt in de volgende leerjaren.

• WAAROM NOG NIEUWE ADELBRIEVEN ?

ridders op transe stokpaarden

(n.) Men moet zich afvragen of men er in België niet beter aan zou doen, te handelen zoals bijvoorbeeld in Nederland, Zweden, Noorwegen en Denemarken, waar men de oude adel laat bestaan maar waar de vorsten geen nieuwe adelbrieven toekennen, die in zekere zin geen reden van bestaan meer hebben in onze tijd van democratie en gelijkheid. In Vlaanderen stelt men daarenboven vast dat de meeste adellijke families geen contact hebben met de gemeenschap en dat geadelde, die vroeger wel contact met het volk hadden, na hun verheffing in de « betere » stand vaak zeer vlug dat contact verliezen.

Indien men echter toch adelbrieven toekent, dan zou men kunnen begrijpen dat men ze geeft aan degenen die grote verdiensten hebben verworven en niet aan snobs, waarvan de verdiensten zeer betwistbaar zijn.

De koning heeft een adelbrief en de titel van ridder gegeven aan Paul Parent, « président du Cercle Gaulois ». Welke zijn de verdiensten van Paul Parent? Voorzitter te zijn van een club die systematisch het nederlands spreken, de gedeelte van de bevolking negeert, die diners organiseert waar de Nuntius, diplomaten en andere vreemde gasten in contact komen met wat zij dan menen de « openbare opinie » te zijn van ons land. Zijn dat de buitengewone verdiensten die een adelbrief wettigen?

Wij kunnen erbij voegen, dat de Cercle Gaulois in België zou willen zijn wat de Jockey Club voor Parijs betekent. Maar wat een verschil! De Cercle Gaulois doet van zich spreken, de Jockey Club niet. De Jockey Club organiseert geen diners of ophefmakende manifestaties. Het is een vrij bescheiden kring, waar men zelfs niet houdt van mensen met te grote naam of faam. Bepaalde presidenten van de Franse republiek werden nooit lid en Foch werd geweerd. Zoals de echte grote engelse clubs is de Jockey Club een instelling voor de leden en niets anders: niet zoals de Cercle Gaulois een vereniging van mensen die hun naam in de kranten willen zien staan en die via de Cercle in de grond een politieke invloed wensen te hebben.

De Jockey Club is, menen wij, de enige instelling van die soort die nooit aan « epuratie » heeft gedaan en waar het zelfs aan de leden verboden is over politiek te spreken.

Wat men aan de Gaulois mag en moet verwijten is juist, dat de leden menen dat zij « de » elite zijn. Moesten zij dat alleen maar denken, we zouden ons kunnen beperken tot een spottende glimlach. Hun macht reikt echter ver genoeg om bijvoorbeeld aan buitenlanders een totaal vals beeld van de Belgische werkelijkheid te geven: dat Vlaanderen er daarbij bekaaid uitkomt, vergt wel geen bewijs.

Dat een adelbrief het gewicht van voorzitter en vereniging nu nog eens extra verzwakt, is méér dan spijtig.

Het wordt hoog tijd, dat aan de middeleeuwse poespas een einde komt: er zijn toch al te weinig paarden voor de « ridders ».

beroepsHALVE bekeken

ONTMIJNINGSDRAMA

Bijna een kwarteeuw na het einde van de tweede wereldoorlog werden zeven ontminers van de ontminningsdienst van de Zee-macht bij het onschadelijk maken van een Amerikaanse vliegtuigbom gedood. Volgens de statistieken zouden, met deze zeven inbegrepen, tot nog toe acht ontminers het leven verloren hebben.

Opvallend is dus het hoog aantal slachtoffers van dit ene ongeval. Het blijkt nochtans regel te zijn bij de ontminningsdiensten, een zo gering mogelijk aantal technici te betrekken bij het ontladen van oorlogstuigen. Dat schijnt te Oostduinkerke niet het geval te zijn geweest. Het feit dat het om een speciale bom ging en dat er in de namiddag door de zes eerst aanwezige specialisten nog een zevende werd bijgeroepen, verklaart nog niet het abnormaal hoog aantal mensen vlak bij de bom. Het onderzoek zal moeten uitwijzen of er een geldige reden was, om van de regel af te wijken.

Er gaat geen dag voorbij of er worden van overal in het Vlaamse land — veel meer dan in Wallonië — vondsten van allerlei springtuigen gemeld. Vooral de kust- en IJzerstreek zijn doorzadeld met bommen en granaten uit beide wereldoorlogen. Zoals Vlaanderen ook het hoogste aantal vernielde en nog niet herstelde bruggen telt. Het drama van Oostduinkerke,

dan toch in de eerste plaats een menselijk drama, is een andere klinkende herinnering aan wat er zo al rond de « langste dag » gebeurde. Het herleidt de pompeuse plechtigheden tot hun juiste waarde, ook al sterven er vandaag elders in de wereld dagelijks velen een even gewelddadige dood. Ergens zijn de zeven van Oostduinkerke gestorven voor onze veiligheid en onze vakantiezon...

Belangrijk is intussen dat de beroepsunie der onderofficieren met klem aandrong op goedkeuring van het wetsvoorstel Ballet (V.U.), dat een premie voorziet aan militairen, slachtoffer van ongevallen in bevolen dienst.

BEDENKELIJKE PRAKTIJKEN

Het is nog niet stil geworden rond de aangekondigde samenwerking tussen de kristelijke en socialistische ziekenkassen. Dat is trouwens begrijpelijk omdat in de kritiek op deze bruusk van hogehand, zonder de minste raadpleging, afgekondigde samenwerking niet alles tegelijk kan gezegd worden.

Zo zijn de winst- en verliescijfers van deze ziekteverzekeringsorganismen revelerend voor de omvang van de in deze sector geïnvesteerde kapitalen. Als men na gaat dat de kristelijke ziekenkassen in 1966 een winst van 466 miljoen fr opgeven en voor 1967 een

batig saldo van eventjes 770 miljoen (hetzij voor twee boekjaren niet minder dan 1 miljard 236 miljoen fr), dan staat men toch te kijken. De socialistische ziekenfondsen vertonen een ander financieel beeld, dat zo mogelijk nog zonderling aandoet: voor 1966 geven ze een winst op van 180 miljoen en voor het volgende boekjaar een bijna gelijk verlies, namelijk 181 miljoen. Men mag gerust zeggen dat ze op twee jaar tijds van het ene uiterste in het andere vallen. Als men dan nagaat dat twee van de grootste vennootschappen in ons land geringer winstcijfers opgeven (Société Générale 629 miljoen voor 1967 en Gevaert « slechts » 297 miljoen) dan kan men gerust stellen dat de door de ziekenfondsen beheerde kapitalen hun gelijke niet vinden in de privé- en publieke sector. Het is overigens niet eens zeker dat de door de politieke ziekenfondsen opgegeven cijfers met de werkelijkheid kloppen want niemand controleert hen, hun leden niet en het Rekenhof ook niet. Het is dus mogelijk dat de werkelijke winst- en verliescijfers nog hoger zijn.

Over de verplichte aangifte bij het Rekenhof sleept sinds 1959 een geschil aan. Tien jaar nadien is er nog steeds geen beslissing gevallen, al is het toch normaal dat het tot een « rationeel en geordend toezicht » zou komen, om de termen van minister De Paepe aan te halen in antwoord op een parlementaire vraag. Dit toezicht is meer dan ooit zoek. We begrijpen wel waarom: de politieke ziekenfondsen zijn zo machtig geworden, dat ze op de met hen trouwens verwante politieke partijen en gezagsdragers voldoende druk kunnen uitoefenen om de voor hen onaanname en ongewenste controle steeds opnieuw te doen verdragen.

Een ander aspect dat verbonden is met het geschenk van de kristelijke ziekenfondsen aan de socialistische (en dat voor het grootste deel neerkomt op een geschenk aan de Walen, die in hoofdzaak

socialistisch gesindkeerd en verzekerd zijn) is het volgende: in de kwestie van de zogenaamde verbonden en niet-verbonden streken trekt Vlaanderen nog eens aan het kortste eind. Volgens de geldende regeling zijn immers de terugbetalingen der ziekenfondsen in een strek waar het vereiste percentage dokters een verbintenis aanging, hoger dan in niet-verbonden streken. Welnu, het merendeel der waaalse gewesten werd vlug als verbonden beschouwd, terwijl de Vlaamse gewesten twee jaar als niet-verbonden werden beschouwd. Het gevolg daarvan was dat de kristelijke ziekenkassen, die zeer sterk in Vlaanderen zijn uitgebouwd, gedurende twee jaar minder uitbetaalden dan de socialistische die het sterkst in Wallonië zijn vertegenwoordigd. De sociaal-verzekerden zijn dus ondanks een gelijke bijdrage niet zeker van een gelijke terugbetaling, waarbij de diskriminatie hier zowel van links naar rechts als van Vlaanderen naar Wallonië loopt.

Een eventuele fusie tussen beide ziektefondsen, zonder inspraak of toezicht, is intussen ontoelaatbaar. De ontzaglijke kapitalen die er mee gemoeid zijn en het feit dat het ten slotte om een sociale dienst gaat, met zoveel aandeelhouders als de mutualiteiten leden tellen, wettigen de eis dat er ten eerste controle op de financiële verrichtingen van deze fondsen zou uitgeoefend worden en ten tweede dat structuurwijzigingen niet alleen door de topenakels van de fondsen — zonder wie dan ook te kennen — zouden mogen doorgevoerd worden. Het wordt hoog tijd dat aan deze ondemokratische praktijken een einde wordt gesteld en dat de als politieke drukingsgroepen fungerende verzekeringsorganismen tot hun ware rol worden herleid. En vermits we nu toch aan dat been knagen: wanneer ook eens controle op de inwendige keuken van de kleur-syndikaten?

● RENAAT VEREMANS VORSTELIJK BEGRAVEN, MAAR...

... zonder het antwerps provincie-bestuur

(fr.fr.) De gouverneur van de provincie Limburg, Roppe, woonde dinsdag de begrafenis van Renaat Veremans bij. Maar de antwerpse gouverneur Kinsbergen was afwezig.

Het stadsbestuur, de regering: ze waren op het afscheid van de geliefde kunstenaar aanwezig en ze droegen bij tot de waardigheid en de standing van dit supreme ogenblik. Maar het antwerpse provinciebestuur blonk uit door zijn afwezigheid. Geen enkel lid van de bestendige afvaardiging. Geen griffier Picavet, die zich anders zo graag laat zien. « *Gazet van Antwerpen* » heeft die botte nalatigheid in sobere woorden aangeklaagd. We zijn van mening dat het protest luider moet klinken. Tevens kan men het vraagstuk ten gronde stellen: er zijn prominenten in dit land voor wie een zegevierend renner of een winnende voetbalploeg méér betekent dan het kultuurleven van hun volk.

We hopen dat het antwerpse provinciebestuur verplicht zal worden, uitleg te geven over deze onvergeeflijke afwezigheid aan het graf van Renaat Veremans. Dat kan misschien een aanleiding zijn voor nog andere politici om even een vergelijking te maken tussen de belangstelling die ze opbrengen voor de hogere gemeenschapswaarden en voor de andere aspecten van het volksleven.

Tegen sport en spel hebben we niets. Het is normaal dat renners en voetballers, biljartspeelers, duivenmelkers en lijnvisser hun plaats hebben in de publieke belangstelling. Alleen verdoorde kamergeleerden en wereldvreemde of pedante theoretici kunnen verwachten dat het volksleven geen plaats zou bieden voor gezellige en prettige momenten, voor de massa-sensatie van de moderne sport, voor supportersklubs en fan's van diverse pluimage.

Maar dat een kunstenaar als Renaat Veremans kan ten grave worden gedragen zonder dat de provincie Antwerpen eraan gedacht had zich op een passende manier te doen vertegenwoordigen, stemt ons tot wrevel. Aan het graf van een populair wielkampioen zou de gouverneur of de bestendige deputatie wél vertegenwoordigd zijn. En daarop zouden we geen kritiek uitbrengen, want het volksgemoed moet óók tot zijn recht komen. Maar we aanvaarden geen primaire eenzijdigheid die er toe leidt, dat een kunstenaarsleven van minder belang wordt dan een roze of een gele trui of een voetbalbeker.

Het antwerpse provinciebestuur heeft iets goed te maken!

● VLAMINGEN MOETEN LEREN, PASSENDE BESLUITEN TE TREKKEN

de onwil van de solvay-groep

(aco) Met een omzet van 32,7 miljard fr. in 1968 is de Solvay-groep een van de zeldzame grote ondernemingen van dit land. Lange tijd was het een gesloten vennootschap, die grotendeels nog in handen zat van de afstammelingen van de stichter.

Dat werd vorig jaar veranderd. Het kapitaal is nu in ruime mate onder een talrijke groep aandeelhouders gespreid. De aandelen worden op de beurs genoteerd en Solvay heeft zich hierbij aangepast. Op het gebied van informatie doet de raad van beheer zelfs meer dan waartoe de wet en de beurskommissie dergelijke maatschappijen verplichten.

Dat bleek maandag j.l. op de algemene vergadering der aandeelhouders te Brussel en op het daarbij aansluitend bezoek aan de laboratoria. Er zijn weinige maatschappijen in België die de organisatie van de algemene vergadering zo goed verzorgen als Solvay. De maatschappelijke dokumenten zijn een voorbeeld in het genre. Ook de nederlands-talige uitgave is behoorlijk geprezen-teerd.

Inzake taalgebruik geeft deze grote vennootschap echter het slecht voorbeeld. Op de algemene vergadering werd geen woord Nederlands gesproken. Baron Boël, voorzitter van de raad van beheer, scheen dat zo vanzelfsprekend te vinden dat zelfs de klassieke verontschuldiging achterwege bleef.

Een zo openlijk uitgestalde minachting voor de gemeenschap waarin de vennootschap haar bedrijvigheid uitoefent, is in koloniale of post-koloniale landen niet meer denkbaar. Desgevallend zou ze trouwens scherpe reacties uitlokken vanwege de al dan niet ontvoogde inlandse bevolking. Alleen in België is die kapitalistische feodaliteit nog zo machtsdronken en zo onbeschoft.

In dergelijke omstandigheden stellen we een vraag waarop ons volk toch éénmaal zal moeten antwoorden: is er in het huidige liberale economische stelsel nog wel een doelmatig middel om de economisch-machtigen tot de eerbiediging van de gemeenschap te dwingen?

Zijn de Vlamingen niet tot blijvende onderwerping gedoemd, indien ze de eigendoms- en beheersverhoudingen in dit land laten zoals die zijn?

Moeten firma's als Solvay niet met veel hardere middelen worden aangepakt dan alleen maar met vrome wensen en met taalwetten die hen blijkbaar niet deren?

Er gaapt een afgrond tussen de vlaamse gemeenschap en de werkelijk-machtige mensen in dit land: de hoge bourgeoisie en de adel, kasten die in de raad van beheer en in de raad der commissarissen van Solvay abnormaal ruim vertegenwoordigd zijn.

De groep Solvay erkent dat hij verplichtingen heeft tegenover alle koloniale gemeenschappen. Alleen van

Vlaanderen trekken de werkelijk-machtigen van dit land zich niets aan.

Het wordt tijd dat we er de onverbiddelijke konkluzies uit halen!

● DERINE BREEKT OPNIEUW DE GRENDELS OPEN (1)

even het geheugen optrissen

(red.) De Volksunie heeft verleden week de knoop definitief doorgehakt toen haar Kamer- en Senaatsfrakties meedeelden, dat zij voortaan noch in de commissievergaderingen noch in de openbare vergadering zouden deelnemen aan de besprekingen over de grondwets-herziening. In ons blad van verleden week heeft partijvoorzitter mr. F. Van der Elst deze houding uitvoerig gemotiveerd. Deze week willen we de geheugens van onze vrienden en vooral van onze tegenstanders even oprispen.

Het V.U.-standpunt is, dat zonder eigen wetgevend orgaan, zonder eigen uit-

voerend orgaan en zonder eigen financiële middelen er geen werkelijke culturele autonomie kan bestaan en dat daarvoor in geen geval een prijs kan worden gevraagd in de vorm van grensdel of alarmbel. Het kan niet genoeg herhaald worden dat in het raam van art. 3 bis de helft van de waalse volksvertegenwoordigers — hetzij 47 in getal — een theoretische meerderheid van 165 man volkomen machteloos kan maken. Is dat de democratie waarvoor jarenlang gestreden is? Met de grensdelprocedure wordt de vlaamse numerieke meerderheid, die het grote argument was van wijlen Frans Van Cauwelaert, te eeuwigden dage afgeremd te voordele van een kleine waalse minderheid.

Dat er vlaamse volksvertegenwoordigers van de C.V.P., de B.S.P. en het L.V.V. zijn die in die val willen trappen is des te onbegrijpelijk, vooral wat de eerstgenoemden betreft, omdat het in hun toonaangevende bladen niet aan waarschuwingen heeft ontbroken.

Zo schreef K. De Witte in de « *Gazet van Antwerpen* » reeds op 9 januari 1964: « Het vlaamse volk zal nooit een grondwet aanvaarden, waarin een stelsel wordt opgenomen dat van zijn democratische meerderheid een minderheid of een paritair minderwaardige zeggensmacht zal maken ». De auteur verwijst dan naar de resoluties van het C.V.P.-kongres van Oostende « dat een tweerde-meerderheid enkel voorzag, nadat de vlaamse achterstand op alle gebied was goedge maakt. En vermits geen enkel vraagstuk werd geregeld, moet over die kwestie dan ook niet meer gepraat worden ».

Op 27 september 1967 laat dezelfde joernalist nogmaals zijn waarschuwend stem horen: « Door de grensdelklausules verbreekt men de democratische spelregels en maakt men het parlement machteloos om op normale wijze rekening te houden met de volkswil ». En hij stipt nogmaals aan dat wijzigingen ter verbetering van de taalgrans en van de taalwetten voortaan onmogelijk zullen zijn.

● DERINE BREEKT OPNIEUW DE GRENDELS OPEN (2)

alleen de volksunie heett gelijk

(red.) Ook in de « *Gazet van Antwerpen* » is professor Derine herhaaldelijk in het verzet gekomen tegen de grensdel. Zo merkt hij op 10 januari 1964 in de Vrije Tribune van dit blad o.m. op, dat het verkeerd is te menen dat « een tweerde-meerderheid inzake de taalwetten ook een beveiliging is van wat reeds werd verworven ». Hij noemt het argument (dat zo dierbaar is aan Jan Verroken) uiterst ongelukkig, omdat het taktisch volkomen fout is. « Als we de bekrachtiging van wat maar half in orde is ook al gaan bestempelen als een vlaamse overwinning, zullen de Walen uiteraard nog zwaardere eisen gaan stellen ». Inderdaad, is het bewijs niet reeds geleverd door de jongste P.S.C.-eisen inzake het ressorteren van Leuven-Frans onder en het behartigen van de franse kultuur in de randgemeenten door de raad van franstalige senatoren?

Verder zegt Derine dat het « een totaal verkeerde politiek is voor de Vlamingen, die nog steeds eisende partij zijn, een louter defensieve politiek te voeren. Want door de grensdel hebben de Walen en franstalige Brusselaars een te sterke onderhandelingspositie ».

En verleden zondag nog heeft de gewezen voorzitter van het V.V.P. op de « *Dag der 500* » te Wortegem verklaard dat « de grensdel onaanvaardbaar zijn ». Hij herinnerde tevens aan een uitspraak van premier Eyskens een paar jaar geleden, dat zelfs een negervolk nooit zou dulden dat een democratische meerderheid zo maar zou worden prijsgegeven. En hij besloot met een voorspelling: « De huidige grondwetsherziening dreigt een slechte herziening te worden. Dan heb ik nog liever geen grondwetsherziening ».

Wij zouden gemakkelijk deze lijst van uitspraken en aanhalingen kunnen verlengen, maar daartoe ontbreekt ons de tijd en de plaats. Verwijzen wij enkel nog naar de herhaaldelijk bevestigde standpunten van alle vlaamse strijd- en kultuurverenigingen: de drie Fondsen, de V.V.B., het V.V.O., het V.V.A., de V.T.B.-V.A.B. en noem maar op...

Uit al deze en andere uitspraken kan slechts één konkluzie getrokken worden: alleen de Volksunie heeft het bij het rechte eind wanneer zij konsekvent weigert, de ingebeelde voordelen van een uitgeholde kultuurautonomie te betalen met een definitieve onmondigverklaring van Vlaanderen.

LE SMOKKELEER

Zoals te verwachten, heeft Pierre Descamps de strijd om het voorzitterschap van de P.V.V. niet gewonnen: de steun van Vanaudenhove op het kongres bezorgde hem een meerderheid waarin — pikant détail! — vooral de vlaamse P.V.V.-ers een ruim aandeel hadden. Dat kan nogal tellen voor een man die zijn « nationale » rol moet inzetten met de beschamende belofte, dat hij over afzienbare tijd ook wel een mondjevol Nederlands zal hebben geleerd.

Veel tegenstand heeft Descamps in zijn marsj naar het voorzitterschap niet moeten overwinnen. De voornaamste konkurrent — Michel Toussaint — was uitgeschakeld omdat een gelukkig toeval er voor had gezorgd dat een maatschappij, waarvan hij beheerder is, kweddelde kreeg met het gerecht. Daar de uitspraak nog hangende is, moest Toussaint aan zijn levensdroom verzaken. Een tweede konkurrent, « *Milou* » Jeunehomme, gold voor tal van zijn politieke vrienden als l'ennemi public numéro 1: hij was vrijwel kansloos en schopte het op het kongres tot een eervolle 43 t. h. van de stemmen.

Voor Vanaudenhove is Descamps de gedroomde voorzitter. Een rijk en succesvol zakenman, maar een politieke onbenulligaard die in handen van de altijd-aanwezige Diestenaar een kneedbare brok was zal zijn.

De officiële curriculum vitae van de nieuwe P.V.V.-voorzitter is maar magertjes gestoffeerd. Burgemeester van het waalse gat Aubesches, studies — wijsbegeerte en letteren — aan de brusselse universiteit, zakenman die vooral in de bouwwereld bedrijvig is, korporaal in mei 1940 met daarna het onontbeerlijk lidmaatschap van het verzet en een londense periode als inlichtingsofficier.

In die opsomming zitten fameuze gaten. Zo zouden wij wel eens willen weten, hoe Descamps in de veertiger jaren aan de bijnaam « *le smokkeleer* » is gekomen in de buurt van de Louisa- en de Naamsepoort. Ook de volledige geschiedenis van de bouw van de Madoutoren zou nodig moeten geschreven worden. De « *Libre* » heeft daar destijds zeer voorzichtig een (heel klein) boekje over open gedaan en dat was al zeer stichtend. Descamps' boezemvriend Cudell (de nieuwe président beschikt over uitstekende « *Querverbindingen* » — zoals de Duitsers dat noemen — met een aantal brusselse socialist) zorgde voor de ont-eigeningen, het geld zou van de bediendenpensioenen gekomen zijn en de staat garandeerde krankzinnig-hoge huurprijzen. Na twaalf jaar is de hele boel afbetaald met de centen van alleman.

Omdat na een vlaams voorzitter er volgens de P.V.V.-statuten een Waal moet komen, doet le smokkeleer dienst als Waal. Hij is dat wel van geboorte, maar in feite is hij volledig verbeulemans: een gefaizandeerd sieraad van de brusselse liberale federatie, een man die aan zoveel ruiven heeft gevreten dat niemand van hem iets moet vrezen. Dat is dan de voorzitter-van-mijn-dromen, de rekel onder wiens bewind de P.V.V. wil doorstoten naar nieuwe politieke einders. Van « *opening* », van « *verjonging* » en « *vernieuwing* » gesproken!

Pierre Descamps is alvast het symbool voor de liberale tradities die, over alle naam- en programmaveranderingen heen, stevig gehandhaafd blijven. Hij staat met het ene been in de politiek en met het andere in het grote zakenleven. Eigenlijk is dit een verkeerd beeld: waar de politiek eindigt en het zakenleven begint of vice versa, is bij dergelijke figuren meestal onmogelijk uit te maken. Hij symbolizeert in ieder geval de stevige binding die er altijd bestaan heeft en die nog altijd bestaat tussen de liberale partij en de finance die maar al te graag een dikke vinger in de politieke pap heeft.

Met Descamps als voorzitter kan de P.V.V. alvast op één oorkussen rustig slapen: een verkiezingskampagne van 100 miljoen — zoals die van de vorige keer — blijft binnen het bereik.

In een aartsdom vraaggesprek met de aannemer L'Ecluse onthulde het kersverse tv-blad van de Standaard- en Vlijtgroep dat « een Vlaming » heel Brussel vol buildings zet. Daarmee wordt L'Ecluse persoonlijk bedoeld.

Het is voor de Vlamingen echter véél belangrijker te weten dat — via L'Ecluse en andere maatschappijen — verschillende topfiguren van de P.V.V. direkt geïnteresseerd zijn in de Manhattan- en olie-elekprojecten van de hoofdstedelijke big builders.

Dat een van hen het tot P.V.V.-voorzitter heeft gebracht vooral met steun van L.V.V.-ers en andere « *vlaamse* » snullen, is méér dan een schande!

dio Genes.

Wij nazijn

vlaams nationaal

KAMERADENREPUBLIEK

De bazen van «Le Peuple» waren sinds geruime tijd de heer Housiaux, politiek directeur van de krant, grondig beu; men verweet hem onbekwaamheid en stuurde hem dus de laan uit.

Een lid van de kameradenrepubliek die zijn job kwijtraakt, is daarom echter nog geen sukelaar. De partij zorgde er lektjes voor dat Housiaux personeelsdirecteur werd van de B.R.T.-R.T.B. Stippen we aan dat de broer van de nieuwbenoemde socialistisch fractievoorzitter is in de Senaat.

Om deze politieke benoeming erdoor te kunnen jagen, heeft men dertien ernstige kandidaturen gewoonweg opzijgeschoven. De beslissing werd genomen door de algemene raad van de B.R.T.-R.T.B., die samengesteld is uit de raden van beheer van B.R.T. en R.T.B. Onder de twintig leden zouden er slechts drie geweest zijn, die de benoeming wat al te gortig vonden. De zeventien anderen keurden de benoeming van de «onbekwame» goed!

EEN TOPPUNT

Een der doden van Oostduinkerke had een broer als beroepsmilitair in Duitsland. In de nacht van dinsdag op woensdag bereikte het bericht van het tragisch ongeluk het kantonnement van de broer, die onmiddellijk toestemming kreeg om af te reizen naar België. Een bereidwillige collega bood aan, hem met zijn wagen naar huis te brengen.

De twee vertrokken; aan de grens hadden zij even last met de doeane omdat de wagen de nodige vergunning niet had voor het binnenrijden van België. Na een woordje uitleg mochten ze echter hun reis vervolgen.

De wagen zette aan, doch werd onmiddellijk weer tot stoppen gebracht: de doeaniers hadden bemerkt dat de auto achteraan voorzien was van het teken «VL». De rijkswacht werd ontboden en tegen de bereidwillige vervoerder werd proces-verbaal opgemaakt, alhoewel — blijkens het ministerieel antwoord op ettelijke parlementaire vragen — de «VL» stellig geen wetsovertreding is.

De broer van de verongelukte kon inmiddels — in een toestand die men zich wel kan voorstellen — maar blijven wachten. Hij mocht al heel blij zijn dat hij eindelijk door de grensautoriteiten verder gevoerd werd. De eigenaar van de wagen werd teruggestuurd...

KLEIN STAPJE

Vier senatoren — Baert van de V.U., De Clerck van de P.V.V., De Queecker van de B.S.P. en Van In van de C.V.P. — hebben een wetsvoorstel ingediend om amnestie te verlenen aan de oudstrijders van de eerste wereldoorlog, die wegens kollaboratie werden gestraft.

Dat er in de kleurpartijen toch één man werd gevonden om zijn naam onder het voorstel te zetten, mag echter niet onvermeld blijven. Schande voor de partijen; een pluim voor de ondertekenaars.

Hoe bij de ontploffing te Oostduinkerke zeven mensen om het leven konden komen, zal wel altijd een raadsel blijven. Inmiddels moet het parlement zich dringend uitspreken over het V.U.-wetsvoorstel Ballet dat een vergoeding toekent aan verongelukte militairen. De beroepsvereniging van onderofficieren dringt aan op onmiddellijke goedkeuring.

HORECA

De kranten, vooral de groep van schoonbroer De Smaele, hebben heel wat geschreven over het amendement van senator Piers op de B.T.W., dat voorstelde het tarief voor restaurants en hotels op 6 t.h. te bepalen.

Senator Jorissen had echter voordien hetzelfde amendement reeds ingediend.

Alle amendementen werden echter op een drafje verworpen, op een ogenblik dat tal van senatoren weerhouden waren in de openbare zitting. Men deed zelfs de moeite niet, ze te verwittigen dat hun

amendementen zouden behandeld worden.

Senator Jorissen zal zijn amendementen voor het 6 t.h.-tarief op Horeca-bedrijven, voor herstellingen en onderde-

len van wagens van partikulieren en voor diensten aan partikulieren (herstellen van horloges, radio's en T.V.-toestellen enz.) opnieuw indienen in openbare zitting.

VERANTWOORDELIJK

Het gebeurde nu al enkele jaren geleden. Als de datum belangrijk was zou die wel kunnen worden opgezocht, maar hij is niet belangrijk. Het gebeurde in elk geval vóór de kontestatie in de studentenwereld enige betekenis had gekregen, waarschijnlijk zelfs voor de allereerste scherpe vorm ervan aan de Amerikaanse universiteit te Berkeley. Het gebeurde vlak na de eerste van een aantal branden in tehuizen voor ouderen, waardoor dit land heel vluchtig even werd opgeschrikt. Een drietal jonge heren «van goeden huize» (hun kleding en hun vlot en verzorgd Frans wezen daar wel op) stapten op de trein en hadden het blijkbaar over die brand. Een van hen vond het wel een goede oplossing, zo'n brand, om de «ouden» kwijt te geraken. Ze zijn trouwens toch totaal overbodig geworden, er is niets meer mee te doen. Voorlopig is dit dan nog de beste oplossing, want het is hier nog niet mogelijk te doen wat ergens op de polinezische eilanden gebeurt: daar worden de «ouden» regelmatig verplicht in de palmbomen te klimmen, en zij die er uit vallen is men kwijt.

Dat zelfs maar één van de drie ooit een «oude» zal vermoorden, is niet zo heel waarschijnlijk. Misschien was dit gesprek zelfs niet veel meer dan een uitstallen van kennis en een luchtig spel met woorden. Maar in de kern is het wel een illustratie van de eeuwig-menselijke vlucht voor de zorg en de verantwoordelijkheid tegenover de «anderen». Tegenover hen die niets anders meer zijn dan alleen maar «mens», die geen producent meer zijn, geen geldverdiener, die niemand meer genot kunnen geven of zelfs maar gewoonweg genoeg kunnen doen.

Het onvermijdelijke samenleven van verschillende generaties heeft altijd en overal, in allerlei vormen, spanningen verwekt. Het is trouwens niet onwaarschijnlijk dat het bestaan zelf van die spanningen noodzakelijk is voor de morele gezondheid van de gemeenschap. Willen de jongeren de ouderen kwijt, dan zijn er ook heel wat ouderen die liefst niet al te veel jongeren zien gereed staan om hun «plaats» in te nemen. Kunnen jongeren geneigd zijn de «ouden» op te ruimen, de «ouden» schrikken daar al even weinig voor terug. Maar het is juist die «neiging», die «mogelijkheid», die deze spanningen wil uitschakelen. Een gemeenschap die uitsluitend uit jongeren zou bestaan zou inderdaad deze spanning tussen de generaties, zou die verantwoordelijkheid voor de «ouden» niet kennen — op voorwaarde dat die jongeren nooit oud worden. Een gemeenschap die alleen maar uit ouderen zou bestaan zou inderdaad het opkomen van de jongeren, zou de concurrentie niet moeten vrezen — op voorwaarde dat zij niet zou uitsterven.

Zorg en verantwoordelijkheid vallen volledig weg voor wie alleen zichzelf erkent, voor wie al het andere als zijn «eigendom» beschouwt. Als alles mij ten dienste staat, hoe ik aan niemand antwoord te geven. Er is dan immers «niemand» meer. En waar niemand meer is dan ikzelf, houdt ook elke gemeenschap op. Meer nog, zoals de wijze Martin Buber het zei: «Wer nicht mehr Antwort gibt vernimmt das Wort nicht mehr». Wat men zou kunnen verdienen: wie niet meer bereid is, antwoord te geven, verliest ook de mogelijkheid het woord te horen. Misschien zou men zelfs verder kunnen gaan en beweren dat wie niet meer antwoordt, zelfs de mogelijkheid om zelf zinvol te spreken verliest.

Wie zorg en verantwoordelijkheid afdruist, wie de «ouden» of de jongeren weigert, voor wie alle «anderen» slechts gebruiksvoorwerpen zijn: hij mag al heel tevreden zijn als hij er in slaagt zichzelf in de spiegel te zien. En dan kan men hem slechts veel genoeg wensen!

NEMROD

de volksunie staat niet alleen GRENDELS tegen de

Neen, de Volksunie staat niet alleen in haar radikaal verzet tegen de grendels. Zij bevindt zich in het goed gezelschap van al wat naam en faam heeft in de apolitieke vlaamse beweging, in de strijd- en kultuurverenigingen. Zij is de politieke uitdrukking van een brede beweging die, over de partijgrenzen heen, alle bewuste Vlamingen verenigt om de ontcrachting van onze numerieke meerderheid en de vermindering van de democratie te beletten. Wie alleen en geïsoleerd staan, buiten de werkelijkheid van wat Vlaanderen voelt en denkt, zijn de kleurpolitiekers die in slaafse kruiperigheid aanvaarden wat zij vroeger zelf bestredden hebben.

De Vlaamse Volksbeweging heeft deze week haar 11 juli-actie aangekondigd. Deze actie zal in het teken staan van «een vlaams front, een vlaamse samenbundeling van krachten voor een eerlijke grondwetsherziening en tegen de grendels; voor waarachtig meesterschap in eigen huis; voor gelijkheid voor de Vlamingen te Brussel».

In de V.V.B.-tekst lezen we het volgende: «We weten het wel, als men 1969 vergelijkt met 1869 of met 1919 of zelfs met 1959, is er een belangrijke weg afgelegd. Ook dat zou men op 11 juli normaal kunnen vieren maar het gebeurt gewoonlijk niet, tenzij op zeer officiële plechtigheden. Meestal is het toch zo dat de balans opgemaakt wordt van de toestand op het ogenblik zelf en die toestand is, ook in 1969, nooit van

die aard dat men er tevreden over kan zijn. Er wordt dus eigenlijk niet gevierd, maar er wordt geklaagd, geëist en opgeroepen tot activiteit en waakzaamheid. Ook nu, in 1969! En wij moeten er spijtig genoeg bijzeggen: vooral en zeker nu in 1969! Het is immers zo dat de geplande grondwetsherziening, die reeds ettelijke maanden de politieke actualiteit in ons land beheerst, een gevaar voor ons, Vlamingen, bevat waaraan wij eigenlijk nog nooit het hoofd hebben moeten bieden: men wil ons onze tot nu toe sterkste en haast enige troef in de unitaire belgische staat — onze numerieke meerderheid — uit de handen nemen. Hoe? Door het invoeren van allerlei bijzondere meerderheden, van allerlei grendels. Daardoor wordt het onmogelijk om zonder het ak-

koord van de franstaligen bepaalde onrechtvaardigheden of scheve toestanden, waarvan de Vlamingen nog steeds het slachtoffer zijn, ten goede te veranderen door parlementaire beslissingen. Het is dan ook duidelijk dat het een grote domheid — een kapitale vergissing — zou zijn vanwege de Vlamingen, dergelijke grendels te aanvaarden zolang zij in dit land nog de eisende partij zijn. Het zou een ramp zijn, moesten diegenen het pleit winnen die, gedreven door allerlei min of meer duistere motieven, verkondigen dat wij alles hebben wat wij moeten hebben, of dat wij de grendels moeten aan nemen omdat die ons zullen beschermen».

Totdaar de tekst van de Vlaamse Volksbeweging. Om het verzet in Vlaanderen zichtbaar gestalte te geven roept de V.V.B. alle vlaamse organisaties op, de 11 juli-vieringen in het teken te stellen van de strijd tegen de grendels. Op zaterdag 5 juli zullen in alle vlaamse arrondissementen autokaravans ingericht worden. Voor deze autokaravans en voor de wagens en de bussen die naar de IJzerbedevaart rijden op 29 juni zijn er speciale anti-grendelaffiches beschikbaar. Alle deze acties worden gecoördineerd door het algemeen V.V.B.-sekretariaat, Goudbloemstraat 19, Antwerpen.

„jawadde, zoevuil”...

DAG DER RANDGEMEENTEN

Nee, we kunnen niet zeggen hoeveel auto's er juist meegereden hebben in de grote Volksunie-karavaan die verleden zaterdag de belangrijkste manifestatie was in het kader van de «Dag der Randgemeenten». Bij het vertrek te Strombeek-Bever waren het er bijna vierhonderd, onderweg verdwenen zij die geen tijd hadden om de hele rit mee te maken en kwamen zij die te Strombeek te laat waren er bij. Te Zaventem — het eindpunt na een rondrit van iets meer dan vijf uur langs zowat 80 km vlaams-brabantse wegen — waren het er nog altijd een eind boven de driehonderd, inkluzief de ziekenwagens van het Vlaams Kruis en de R4-tjes van de BOB maar zonder de paar wagens van verontwaardigde frankofonen die tegen hun zin door de maalstroom waren meegesleurd. Voor liefhebbers van sprekende cijfers: als de karavaan stil stond, had ze een lengte van 2 km; tijdens het rijden rekte ze zich tot 10.

Om zijn «troepen» te verzamelen, maakte volksvertegenwoordiger Vic Anciaux gebruik van een schippershoorn.

PUIKE ORGANIZATIE

De eer voor de organisatie komt toe aan de mannen van het arrondissement Brussel, die heel veel vrije tijd en vindingrijkheid besteed hebben aan het uitkiezen van een geschikte omloop en die tijdens de betoging zorgden voor een uitstekende ordedienst.

Deelnemers aan de karavaan konden iets vermoeden van de berg voorbereidend werk, toen zij vaststelden dat de politiediensten van alle gemeenten op de omloop in de weer waren om aan de verkeerslichten voorrang te verlenen aan de karavaan. Niets was aan het toeval overgelaten: na iedere spoorwagengang bijvoorbeeld of na het kruisen van een der grote hoofdstedelijke uitvalswegen, was door de organisatie telkens gezocht naar de mogelijkheid om de kilometerlange karavaan te laten stoppen en terug te vormen.

De politie — behalve één enkele agent te Dilbeek, die te lang «op kafee» had gezeten — deed in al de doorkruiste gemeenten voortreffelijk haar werk en in de karavaan zelf zorgden de BOB-ers (de «Besten Onzer Broeders») via hun radioverbinding mede voor de hergroepering van de betoging na iedere flessenhals. Niets dan lof dus voor deze vertegenwoordigers van het officiële België, die nu toch eens nuttig werk hebben verricht aan de goede kant...

GEEN INCIDENTEN

Noemenswaardige incidenten zijn er niet geweest. En dat was een tikkeltje verwonderlijk: in sommige randgemeenten had het F.D.F. verzamelen geblazen, een stel JBJ-jochies kwam reeds te 1 uur 30 same aan het Atomium, het weekblad «Pourquoi-Pas?» had de frankofonen de (bordelese) pap in de mond gegeven en op een paar plaatsen hadden kalkers uiting gegeven aan hun overtuiging dat V.U. hetzelfde is als een hakenkruis.

Moeten we besluiten dat frankofonen op een zonnige zaterdagmiddag lastiger te mobilizeren zijn dan vlaamsgezinden? En dat het heilige F.D.F.-vuur wel hoog opblaait tijdens de meetings in de Magdale-naa, maar ineenzakt tot een deerniswekkend pitje van zodra er

«JAWADDE, ZOEVIJL»

De meest gehoorde opmerking vanwege de gewone vlaams-brabantse man-in-de-straat tijdens de betoging was: «Jawadde, zoevuil oto's». De karavaan maakte inderdaad een zeer grote indruk op de vlaamse bevolking van de doorkruiste randgemeenten.

Kennelijk stak de betoging tevens een stevig hart onder de riem van de vlaamsgezinden in de bedreigde streek. Op enkele plaatsen stak de leeuwenvlag uit en ontelbaar waren de mensen die door applaus of door hartelijk gewoel uiting gaven aan hun dankbaarheid om de hulp in de strijd.

Dit gul onthaal was een spreken-de logenstraffing van de op enkele plaatsen door F.D.F.-ers gekalkte mededeling dat «in deze gemeente 65 t. h. frankofonen» wonen.

Op hun beurt waren de bliken van geestdrift en dankbaarheid lafenis voor de deelnemers aan de karavaan. En lafenis — zij het dan van geestelijke aard — was hartelijk welkom in de honderden wagens die dit land van geuze en kriebel doorkruisten zonder tijd en geleheid te vinden om ergens een afspanning aan te doen en een half uur te besteden aan het «verslaan» van de dorst.

SLOTMEETING

Dat de autokaravaan een bij uitstek moderne en populaire manier van betogen is bleek onder meer uit de aanwezigheid van talrijke familievaarders, die vrouwlief en het kroost aan boord gehesen hadden en er een familiële uitstap doorheen een inderdaad zeer mooie streek van maakten.

Na de ontberingen van de drankloze namiddag ging de belangstelling van de deelnemers te Zaven-

tem in de allereerste plaats naar het koele nat. Een half uurtje na de aankomst van de karavaan was de zaal, met plaats voor vijfhonderd man, echter tot in de nok volzet en op straat stonden nog honderden deelnemers tijdens de hele duur der meeting.

Na een kort dankwoord van arrondissementeel voorzitter Piet Franken nam de bezieler van deze betoging, volksvertegenwoordiger Vic Anciaux, het woord. Anciaux had er het handje van weg om aan het eind van zo'n lange tocht de vonk van de geestdrift nog eens door de zaal te jagen: in een korte kernachtige rede schetste hij de historie van de verfransing in Brussel en de randgemeenten, waarna hij de punten van het VU-eisenprogramma opsomde.

Op de eerste rij in de zaal zaten de volksvertegenwoordigers en senatoren die door hun aanwezigheid onderstreepten, hoe de hele Volksunie overal in Vlaanderen intens meeleeft met de Vlamingen in de randgemeenten.

De inrichters van de «Dag der Randgemeenten» — de kaderleden en mandatarissen van het arrondissement Brussel — hebben met deze schitterend geslaagde meeting de zaak van Vlaams-Brabant en van Brussel een grote dienst bewezen: op het ogenblik dat in het parlement de komedie van de grondwetsherziening zal beginnen, werd nog eens nadrukkelijk bevestigd dat Vlaanderen zich voortaan geen enkele gemeente, geen stukje grond en geen enkele Vlaming meer zal laten ontfutselen.

ZOT ZIJN...

doet geen zeer. Moest het andersom zijn, dan zou de brusselse burgemeester Cooremans voortdurend krompen van de pijn.

Bij het begin van de betoging reed de autokaravaan over de romijnse weg, die de grens vormt tussen Strombeek-Bever en Brussel. Daar de inrichters van de betoging niet wisten waar deze grens juist lag, hadden ze voor alle zekerheid toelating gevraagd aan de brusselse burgemeester Cooremans om een stukje over brussels grondgebied te mogen rijden.

De hoofdstedelijke burgervader antwoordde dat een toelating niet nodig was, vermits de karavaan over de strombeekse helft van de weg zou rijden. Terugkeren langs dezelfde weg zou echter niet mogen, omdat dan brussels grondgebied zou «geschonden» worden.

Klap op de vuurpijl: Cooremans schreef dat hij zich niet zou verzetten tegen het gebruik van mikrowagens op het strombeekse grondgebied. Ik zal uitzonderlijk dulden dat de klanken van deze manifestatie het grondgebied van mijn stad bereiken.

Of er nadien maatregelen genomen zijn om deze bezoedeling van

de hoofdstedelijke lucht weer ongedaan te maken, weten wij niet... Ook een andere burgervader vond gelegenheid om, naar aanleiding van de karavaan, voor klownte spelen: de onbetaalbare De Grunne van Wezembeek-Oppem veranderde eenzijdig het in overleg met hem opgemaakte traject door zijn gemeente en trok de door hem reeds gegeven toelating voor een slotmeeting te Wezembeek in. Hij had die avond «zijn» bal van de burgemeester en vond dat belangrijker dan gewoon-demokratisch een meeting toe te laten.

DANK!

Het Bestuur, de Raad en de mandatarissen van de Volksunie arrondissement Brussel danken de vele vlaamse vrienden van buiten Brabant, die gehoor gegeven hebben aan de oproep tot daadwerkelijke steun en die door hun aanwezigheid verleden zaterdag hebben bijgedragen om de Dag van de Randgemeenten uit te bouwen tot een indrukwekkende manifestatie van solidariteit met Vlaams-Brabant. Een speciaal woord van dank aan degenen die — zoals de Oostendenaars met hun senator, de heer Leo Vande Weghe — van zeer ver gekomen waren.

V.U.-eisen

- Afschaffen van de taalfaciliteiten.
- Randgemeenten onder uitsluitende bevoegdheid van vlaamse kulturele en economische raden.
- Inschrijven in de wet dat de randgemeenten tot het nederlands taalgebied behoren.
- Toepassing van de wet op de ruimtelijke ordening; bestrijding van de grondspeculatie.
- Inschakeling van de zes randgemeenten en van een aantal andere randgemeenten in eentalig-nederlandse kantons.
- Oprichting van federaties van vlaamse gemeenten in Vlaams-Brabant.
- Vlaams eenheidsfront bij de gemeenteraadsverkiezingen anno 1970 in de randgemeenten.

persoonlijke inzet nodig is?

Volledigheidshalve dan toch de opsomming van alles wat — met veel goede wil en een vergrootglas — in de reeks incidenten zou kunnen ondergebracht worden. Te Wemmel gooiden angstige — want te haastige — tegenbetogers een pak nagels op de weg. Resultaat: één leuke band. In de karavaan wist niemand dat er iets gebeurd was. Te Linkebeek werden welgeteld drie meppen gewisseld tussen een betogers en een tegenbetogers. Score: twee-één voor de betogers. In de buurt van Rode belandde één enkele steen, geworpen door een onbekende vanuit een veilig-verdoken schuilplaats, ergens in de buurt van een auto.

Onder de reeks «incidenten» horen niet thuis de vele lange en zure gezichten in de rijke buurt te Rode en de in dezelfde buurt en op een paar andere plaatsen gehoorde varianten op het bekende woord van Cambronne. In sommige «voornamen» buurten wordt blijkbaar een allesbehalve voornaam Frans gesproken...

In Wezembeek-Oppem, waar burgemeester De Grunne alle mogelijke stokken in de wielen had gestoken, noteerden we alleen maar simpatie...

Wij nazijn

vlaams nationaal

IN AFRIKA ?

De kans is groot dat de gewezen huurlingenleider Schramme terug naar Afrika is om er zijn handwerk opnieuw te gaan beoefenen. Schramme heeft het land verlaten op een paspoort voor Brazilië, maar in dat land is hij niet aangekomen.

Schramme staat onder verdenking van moord; hij schoot destijds in Kongo in meer dan verdachte omstandigheden een Belg neer. Na zijn terugkeer in het land werd hij aangehouden, maar vrij vlug in voorlopige vrijheid gesteld.

Dat deze man een paspoort voor het buitenland kreeg, schijnt wettelijk volkomen in orde te zijn.

Het schoentje knijpt hem dan ook elders : we stellen alleen maar vast dat deze brugse franskiljon, verdacht van

moord, over gerechtelijke « faciliteiten » beschikt waarvan een « gewone » moordenaar of zelfs een flamingant die ooit eens zijn geduld verloor niet zou durven dromen. Klassegerecht?

OBJEKTIEVE...

Verleden week donderdag namen de Kamer- en Senaatsfrakties van de Volksunie de beslissing, voortaan niet meer deel te nemen aan de commissievergaderingen en de openbare debatten over de grondwetsherziening. Deze mededeling, alhoewel in feite de bevestiging van het vroegere standpunt, vormde politiek nieuws van eerste gehalte. Het belang van dergelijke mededeling kon men deze week bijvoorbeeld aflezen aan de ruimte, die in de nieuwsverstreking gelaten werd aan de beslissing van het F.D.F.-R.W.

...BERICHTGEVING

Op de B.R.T. vond men het overbodig, de Volksunie-mededeling door te geven tijdens het radionieuws van 19 u. dat, zoals onze lezers weten, een samenvattende nieuwsuitzending met alle belangrijke berichten van de dag is. Slechts in de nieuwseditie van 13 u. werd even gewag gemaakt van een korte « flash » van het agentschap Belga.

Zo werd het politieke nieuws toevallig nog eens een keer door de B.R.T. gebracht...

Vanzelfsprekend heeft het partijbestuur van de Volksunie tegen dit gebrek aan objectiviteit officieel protest aangetekend.

OOK VROEGER

Het is trouwens niet de eerste maal dat we dergelijke onaanvaardbare leemten in de B.R.T.-berichtgeving vaststellen. Enkele maanden geleden gaf Wim Jorissen in de Senaat

officieel kennis van de bereidheid van de V.U. om aan de grondwetsherziening mee te werken, mits de grendelklausules er uit gegoooid werden. Dit V.U.-standpunt vormde zowat het belangrijkste binnenlandse politieke nieuws van de dag. In de radio werd het omgeroepen te 19 u, maar tijdens het tv-nieuws te 20 u. werd er met geen woord meer over geïmpet.

Tekortkomingen op de nieuwsdienst? Of gestroomlijnde berichtgeving in opdracht van de benoemers?

BIJ EEN "OPINIEPEILING"

Aan de vooravond van de behandeling in openbare vergadering van de eerste artikelen der grondwetsherziening pakte de C.V.P. uit met een twijfelachtige stunt, die het bewijs heette te leveren dat de regeringspartijen het volle vertrouwen van de bevolking genieten en dat de oppositiepartijen uitgespuwd worden omwille van hun obstructie. De C.V.P. herinnerde zich plots dat ze bijna een kwartaar geleden — in april namelijk — door « International Research Associates Europe » een opiniepeiling had laten verrichten. « Als de nood het hoogst is, is de redding nabij »...

Triomfantelijk pakte de C.V.P. uit met de « resultaten » van deze opiniepeiling : tweederde van de publieke opinie staa' te trappelen van ongeduld om de regeringsplannen te zien uitvoeren. Slechts één tiende van de bevolking wil van die plannen niet weten.

Meer dan de helft van de V.U.-kiezers zijn van mening dat de regeringsplannen niet ver genoeg gaan, maar in afwachting zijn ze wild-opgetogen over de huidige grondwetsherziening inkluisief de grendels.

Er is dus geen vuiltje aan de lucht : de regering verheugt

zich in de breedst mogelijke nationale eensgezindheid over haar plannen en de vervelende pottenkijkers van de oppositie en vooral van de Volksunie krijgen het deksel lekker op de neus. Zo althans wil de C.V.P. ons doen geloven...

Ergens een argeloze ziel zal wellicht in zo'n grove val trappen, in de vrome overtuiging dat opiniepeilingen altijd prijs schieten en dat hun waarde zopas nog bewezen werd bij de eerste ronde van de franse presidentverkiezingen.

Bij de vergelijking tussen bijvoorbeeld deze franse opiniepeiling en de C.V.P.-stunt wordt het echter onmiddellijk duidelijk, met wat voor grove driegdraad de regeringstrouwe leugenaars hun « bewijzen » aaneengenaald hebben. Aan de franse kiezers werd de zeer eenvoudige vraag gesteld : « Voor wie zult u kiezen bij de eerste stemronde ? ». Op de belgische gepeilden werd volgende redevoering afgevuurd : « De huidige regering heeft voorstellen gedaan voor de grondige hervorming van de belgische staat, ondermeer door de invoering van de kulturele autonomie, de economische en administratieve decentralisatie, de invoering van waarborgen voor de politieke minderheden en de waarborg dat iedere belgische regering zal samengesteld zijn uit een gelijk aantal nederlands- en franstalige ministers. Wilt u me zeggen of u ja dan neen akkoord bent met de aangegepte mening ». Daarop volgden dan een aantal « meningen », waarop de ondervraagden met ja of neen konden antwoorden.

Zelfs indien de eigenlijke peiling zelf verricht werd met inachtneming van alle criteria van objectiviteit, dan nog zal ieder deskundige onmiddellijk beamen dat de antwoorden op een dergelijke « vraag-in-schuifkens » absoluut waardeeloos zijn.

De « opiniepeiling » van de C.V.P. is een oerdomme propagandatruc. Voor de paar naïeve C.V.P.-ers die er zich laten aan vangen, zal het ontwaken na de eerstkomende verkiezingen des te somberder zijn.

PIET FINNE

Met Piet Finné, die vorige week op 76-jarige leeftijd overleed, is een van de voortrekkers van het vlaams-nationalisme in Brussel heengegaan. Student in de geneeskunde vóór 1914, stond hij tijdens de eerste wereldoorlog aan het front. Onmiddellijk daarna zette hij te Brussel een onverpoosde aktie in. In 1936 werd hij tot senator voor het arrondissement verkozen.

Van 1942 tot 1944 was hij schepen van Onderwijs van Groot-Brussel. Met groot doorzettingsvermogen wist hij in de negentien gemeenten een aantal toestanden te saneren en het nederlands-talig onderwijs te bevorderen. Zijn eerlijkheid maakte op zijn politieke tegenstrevers, die in de administratieve kaders talrijk waren, een grote indruk. Ook tijdens zijn proces was zijn optreden gekenmerkt door moed en integriteit.

Deze onomkoopbare Vlaming had grote verdiensten voor de versterking van de vlaamse positie te Brussel in een zeer moeilijke periode.

Partijvoorzitter Frans Van der Elst kwam te Strombeek-Bever de vorming van de autokaravaan voor de « Dag der Randgemeenten » bijwonen en maakte — evenals de meeste V.U.-parlementsleden — de rit door Vlaams-Brabant mee. Hij was opgetogen over de schitterende opkomst.

VERSLAG VERSCHAEVE KLAAR

De commissie Verschaeve is dan toch klaar gekomen met haar verslag over de belgische havens, waartoe zij in september van vorig jaar opdracht kreeg nadat in het parlement, naar aanleiding van de pipeline Rotterdam-Antwerpen, verscheidene interpellaties de aandacht op onze maritieme achterstand hadden gevestigd. De commissie kreeg tot opdracht de van private zijde voorgestelde projecten te onderzoeken, een standpunt in te nemen en eventueel eigen oplossingen voor te stellen.

De commissie startte onder quasi-algemeen wantrouwen, niet alleen omdat verscheidene leden bekend stonden als uitgesproken tegenstanders van kustprojecten doch ook omdat ze eenzijdig was samengesteld en ze geen planologen of zeevaartspecialisten onder haar leden telde.

Het resultaat van de 17 vergaderingen, gehouden door de commissie, ligt tans voor in een verslag van 30 blz. Behalve een onderzoek van vier partiku-

liere projecten stelt het dokument twee eigen voorontwerpen voor. Het ene is een variatie op de projecten Harris, Mortelmans en Zeestad, want het principe van een kunstmatig eiland wordt aangevaard. Zoals we in een vorige bijdrage onderstreepten stelt de commissie Verschaeve een gelijkaardig project voor, met dien verstande dat de vestiging van het atol ter hoogte van Bredene-Den Haan aanbevolen wordt, ten einde onder andere het hydraulisch regime van de Schelde niet in gevaar te brengen (wat met het project Zeestad wel het geval zou kunnen zijn) en ook omdat het verslag Verschaeve de mogelijkheid aanvecht, op de Thorntonbank (projekt Mortelmans) zonder gevaar een kunstmatige haven voor 500.000-tonners te bouwen.

Het tweede « eigen » voorstel is feitelijk evenzeer de erkenning van wat reeds lang voordien anderen voorhiel en wat diverse leden van de Verschaeve-commissie even lang bestreden hebben, nl. de uitbouw van Zeebrugge

zelf. Eindelijk wordt van semi-officiële zijde erkend dat Zeebrugge de enige belgische haven is, die in aanmerking komt voor de uitbouw tot superhaven. Het verslag erkent dat de bestaande infrastructuur te Zeebrugge een passende basis vormt voor de bepleitte expansie. Ten tweede wordt eveneens erkend dat de financiële mogelijkheden reëel zijn, op voorwaarde dat de aanpassings- en uitbouwwerken over een bepaalde termijn worden gespreid. Sterk vereenvoudigd komen deze werken neer op het bouwen van strekdammen (of de lengte daarvan zou overeenstemmen met deze voorzien in het projekt van de groep RA, blijkt niet uit de samenvatting die we van het verslag onder ogen kregen), het bouwen van een zeelsluis, aanleg van een binnenkanaal en een verhoogde baggeractiviteit.

Het is niet de bedoeling hier omstandig en met technische, economische en andere gegevens nader op het verslag in te gaan. Daartoe zal nog gelegenheid te over zijn. Beperken we ons tot enkele vaststellingen. De eerste is dan toch dat zelfs de commissie Verschaeve h. l. licht van de zon niet kan loochenen en verplicht is in de reeds door andere groepen getrokken voren te treden. Op een vergrote schaal komen haar konkluzies in feite neer op deze, waartoe de werkgroep Willems in de vijftiger jaren reeds kwam. En waarbij anderen zich

later hebben aangesloten. Het is een lange en moeilijke weg geweest, niet zonder vergissingen, niet alleen van hen die de mogelijkheden zelfs mischiens vandaag nog niet inzien doch ook van hen, die reeds lang een dergelijke wending in onze havenpolitiek bepleitten. Van het pleidooi voor een aanpassing van Zeebrugge voor passagiersschepen van 90.000 ton naar tankschepen van 200.000 ton is in ieder geval een stap, die wij reeds veel vroeger hadden moeten doen.

De vraag is nu : welke gevolgen zal het verslag Verschaeve hebben ? Minister De Saeger, die zo graag zijn topambtenaren volgt en dekt zelfs tot in hun dwaasheden, kan zich niet langer verschuilen achter technische adviezen, die aan de kust in het algemeen en aan Zeebrugge in het bijzonder bepaalde mogelijkheden ontkennen. Ook voor hem slaat het uur dat hij moet kleur bekennen. Het zou een elegante oplossing zijn, moest men uit dit verslag alvast dié konkluzie trekken : nu heeft men de beste kans, om de commissie Verschaeve om te werken tot een vaste havencommissie, aangevuld met mensen die niet alleen een technische kennis bezitten doch ook een ruime vizie hebben. Er is een heel gamma van mensen die in een dergelijke commissie kunnen zetelen. En er goed werk kunnen verrichten. Zal de afgedwongen les helpen ?

PARLEMENTAIRE KRABBELS

IN DE KAMER

De jongens van het F.D.F.-R.W. glommen van voldaanheid. Zij hadden als volleurde politieke strategen hun ultimatum aan de regering bezorgd. Zij hadden op hoge toon hun voorwaarden bekend gemaakt. Werden die niet aanvaard, dan zouden zij de grondwet torpederen. Zij keken uit hun ooghoeken naar de indruk die hun fors optreden op de premier zou maken. Eyskens zei, dat hij het geval met zijn kollega's zou bespreken en de heren schriftelijk zou antwoorden. De eerste-minister moet heel wat van zijn zelfverzekerdheid hebben ingeboet, want toen de Volksunie destijds de voorwaarden mededeelde waarop zij haar medewerking tot de grondwetsherziening zou verlenen, volgde vanwege de premier niet eens een ontvangstmelding. Eyskens beweerde onlangs met een gewelfde borst, dat hij goed kan zwemmen. Zou hij ook kunnen duiken?

Er ontstond spanning. Radio, tv en pers brachten de F.D.F.-R.W. - zet in opmaak. De ministers beraadslaagden; het antwoord zou worden meegedeeld. De frakties van F.D.F.-R.W. zouden beraadslagen; het antwoord zou worden meegedeeld. Hadden de jongens van het F.D.F.-R.W. het niet knap voor mekaar gebracht? Stonden zij niet in het nieuws? Werden zij niet voor vol aangezien en hadden zij niet het lot van de grondwetsherziening in handen? Het was hen aan te zien dat zij er van overtuigd waren.

De goed geklede, burgerlijke Brusselaars van het F.D.F. deden plechtig, als staatslieden die zich van hun betekenis bewust waren. De minder goed geklede volker Walen van het R.W. waren wat onwennig in hun nieuwe rol. Périn, de aanvoerder, deed nog machiavellistisch, dan gewoonlijk en had zich van een pientere brede grijns voorzien. In de wandelgangen stonden de F.D.F.-R.W.-leden in een brede kring rond Terwagne, de waaile minister voor gemeenschapsbetrekkingen. Zo te zien had hij geen opbeurend nieuws voor de heren. Hij keek sip, boven zijn goed getekend filmsnorretje en sprak lijsig. Maar dat gaf niet: het waren grote dagen geweest. En Périn liep met het antwoord op zak, zich verneukelend dat hij de azende persluis en de wat te nieuwsgierige kollega's niets moest vertellen, onder voorwendsel dat zijn fraktieleiden eerst dienden ingelicht.

Toen is het ons bang om het hart geworden. Zouden wij de eenvoudige rekenkunde van de lagere school hebben verlerd? Het is ook al zolang geleden. Er beekroop ons een onwaarschijnlijke, afgrijselijke gedachte. Zou de ekonoom Eyskens, onder invloed van de hogere wiskunde, niet meer in staat zijn, eenvoudige rekenkundige bewerkingen te maken? Want F.D.F.-R.W. kan wel, samen met de meerderheidspartijen, het aanwezigheidskworum voor de Senaat leveren maar niet voor de Kamer. Daar is het tweederde-kworum van 212 nog steeds 142, leveren de meerderheidspartijen 128 stemmen en de F.D.F.-R.W. 12 stemmen, in totaal dus 140. Is er buiten de politieke logica ook een politieke rekenkunde? Of geldt hier het shakespeariaanse woord: véél leven om niets?

Het werd een Volksuniedinsdag met vier interpellaties op zes. Vic Anciaux toonde met een overvloed van cijfers en statistieken aan, dat de Vlamingen het kind van de rekening zijn in de Algemene Spaar- en Lijfrentekas. Hij bestreed de pariteit - die nog niet wordt bereikt - en eiste een 60 - 40-personeelsbezetting op grond van het spaar- en werkvolume. Spreker kwam op voor gesplitste autonome directies voor Wallonië en Vlaanderen en een zonale paritaire directie voor Brussel.

Piet Leys interpeleerde minister De Saeger over de gevolgen van de vrij-spraak in het geding van de ingestorte brug te Pulle. Hij kloeg het feit aan dat geen gelden ter beschikking staan om de veiligheid van de weggebruikers te verzekeren, terwijl 8 miljard werden aangemeten tegen het hellend vlak van Ronquière. Hij stelde precieze vragen in verband met de vergoeding der slachtoffers.

Jef Olaerts bepleitte een nieuwe steenkolenpolitiek. Hij verklaarde dat de toestand gewijzigd werd, doordat er geen probleem van de afzet meer bestaat voor de limburgse mijnen. Hij kloeg de lage prijs aan die aan de limburgse mijnen werd opgelegd en die onder de marktprijs ligt. Sluiting is niet meer verantwoord en volkomen onaanvaardbaar zonder omschakeling. Hij noemde de toestand in Limburg een schandaal en een uitvloeisel van een koloniaal regime.

Mik Babylon weigerde zijn interpellatie te houden omdat minister Vermeylen vier keren verstek had laten gaan. Hij zei: «Vroeger werd hij Pietje de leugenaar genoemd, nu kan men hem Pietje de komediant noemen». Spreker vervolgde scherp: «Men heeft het steeds over het absentisme van de parlemen-tairen; hier kan men spreken over het absentisme van de minister». Tot besluit slingerde hij een variatie van het revolutionaire woord van Van Severen in het halfroond. In een volle zaal had dat een orkaan verwekt. Voorzitter Van Acker zei vaderlijk dat hij de verontwaardiging van Babylon begreep en dat hij betreunde, dat minister Vermeylen afwezig bleef. Met een ontwapende monkel voegde hij er aan toe, dat hij sommige uitspraken uit het Beknopt Verslag zou laten schrappen, als parlementair niet oorbaar.

Nik Claes

IN DE SENAAT

Donderdag 5 juni, verleden week dus, was een van de «belangrijke» dagen in de senaat. Woensdag werd er zoveel gepraat over de begroting van Nationale Opvoeding, dat papa Struyte onverwachts een voormiddagvergadering doorduwde voor 's anderendaags. Nog tijdens de vergadering van de V.U.-frakties van Kamer en Senaat sprong Jorissen op zijn strijdros tegen de rode leeuw Vermeylen (die noch rood noch leeuw is). De man die ons destijds de publikatie van de vervalste talentelling cadeau deed, moest zich verantwoorden over het wettelijk subsidiëren van de frans-talige school te Remersdaal in de Voerstreek. Tevens werd de oude zondaar door de V.U.-fraktieleider op de rooster gelegd omwille van de éne vlaamse school in plaats van tien, die tijdens het lopend schooljaar in de brusselse agglomeratie werd opgericht.

's Namiddags beleefde de Senaat spektakel, toen de voorzitter voorstelde te beginnen met het bespreken van de reglementenverandering, de fameuze «wijziging van de spelregels tijdens de wedstrijd».

Door een poespas te maken van de zogenaamde «technische» artikelen en van de zogezegde «kommunautaire» artikelen, hoopte de regering ons in de smalle steeg te jagen die uitgaat op het Grendelplein. Zo naïef zijn onze senatoren niet dat zij zich op die manier zouden laten manoeuvreren. Een subtiel preek van eerwaarde pater Houben ten spijt, bleek het dat de twee regeringspartijen alleen zullen staan en dus beneden het noodzakelijke tweederde-kworum. Jorissen onderstreepte kort en goed dat de regering zich op geen enkel moment «gewaardigd» heeft een alternatief met de V.U. te overwegen, dit om de P.S.C. niet te mishagen. Wij laten ons niet afgrendelen.

De C.V.P. houdt een «ziel van 't kind» in reserve en daartoe voerde Van de Kerckhove eens te meer een schoolpak-show op en belandde in heftige bekechterij met de socialist.

Over de vernieuwing van het schoolpak zal de V.U. te gepasten tijde haar woord spreken. In afwachting steunde Van Haegendoren wel de C.V.P. waar het om de achterstallige wedden in het gesubsidieerd onderwijs gaat. Dat is een kwestie van sociale rechtvaardigheid die de leerkrachten aangaat.

De blauwe leeuw Bascour voerde een niet onaardig nummer op tegen de rode leeuw Vermeylen om hem a plus b te bewijzen, dat de vlaamse V.U.B. door zijn schuld bedrogen werd door de U.L.B.; hij sprak zich tevens uit tegen

de vestiging van de kandidaturen geneeskunde van Leuven-Frans te Woluwe. De zo-vlaamse C.V.P. verdedigt natuurlijk dit verfransingsgevaar. Tipisch is het dat telkens wanneer een blauwe leeuw een vlaams nummer opvoert, de gehele Pest voor Vlaanderen... afwezig is. Is het op bevel, om de P.V.V. een vlaams aanschijn te geven, dat de Payot Bascour mag of moet optreden in dat repertoire?

Bij de op dinsdag in overweging genomen voorstellen van wet is het voorstel Van Haegendoren - Baert - Jorissen vermeldenswaardig, omdat het de instelling van de sub-nationaliteit wil invoeren.

Senator Van Haegendoren verdedigde nog eens een amendement bij de begroting van Nationale Opvoeding om te beginnen met het ophalen van de vlaamse achterstand in het wetenschappelijk onderzoek. Het amendement werd verworpen door de rode leeuw en door de fiere vlaamse sikambers van C.V.P. en B.S.P.

De grondwetsherziening stond natuurlijk in het centrum van de senaatsaktie. Het begon met de akelige haarklieverijen rond de onthoudingen; een gladgestreken ronde notaris Van de Kerckhove opende dinsdag het vuur van de regeringsbatterijen. Senator Jorissen was van alle woordvoerders van de oppositie de ergste in de tegenaanval.

Vlaanderen wenst niet langer te snoepen aan dit giftig voer voor «schriftgeleerden en farizeeërs». Is een onthouding een ja- of een neen-stem? Alle haarklieverijen, waarin de juridische argumenten voor ons standpunt pleiten buiten beschouwing gelaten, komt voor de burger-kiezer de zaak neer op het volgende.

Ten eerste: wij moeten met alle wettelijke middelen de «grendels», de slaappil die de C.V.P. aan Vlaanderen wil toedienen, vermijden. Ten tweede: artikel 131 van de grondwet zegt dat iedere wijziging met tweederden ja moet gestemd worden; over de houding van het andere derde spreekt de grondwet niet. Er moeten tweederden positief «ja» zijn - dat is klaar. Ten derde: deze stelling werd destijds aanvaard door de C.V.P. en de B.S.P. en tijdens de wedstrijd zou men nu de regels van het spel wijzigen! Ten vierde: het wegblijven uit de zitting werd bij vorige probeersels van grondwetsherziening toegepast door de C.V.P., door de B.S.P. en door de P.V.V., toen zij in de oppositie waren. De V.U. heeft integendeel loyaal haar medewerking aangeboden indien de anti-vlaamse grendels wegvielen.

Onverwacht kreeg de kwestie van de stemmen een melodramatische wending toen woensdag voorzitter Struyte voorstelde, over de zogezegde «technische» artikelen van de grondwetsherziening te stemmen zonder vooraf te bepalen hoe er zou gestemd worden.

Dit zou het gevaar inhouden dat de regering later met wisselmeerderheden (wie weet met het F.D.F.?) er grendel-regelingen doorhaalt, doordat men «eerst het spel zou spelen en later de regels van het spel bepalen», zoals Jorissen kort en goed beklemtoonde. Tot zulke manoeuvres kan de V.U. zich niet lenen.

Het wakte heel wat verbazing dat Lagasse (F.D.F.) het voorstel van Struyte steunde. Daaruit kon men voldoende afleiden dat dit maneuver als agressie moest dienen in de richting van de grendels.

Fr. Baert wees er nog op dat de voorstellen voor de grondwetsherziening zoals zij er nu uitzien, na een zeventigtal vergaderingen, voor Vlaanderen slechter zijn dan de oorspronkelijke regeringsvoorstellen. Dit gebeurde vooral door de toegevingen die de C.V.P. aan de P.S.C. heeft moeten doen. Op zijn gebruikelijke bezadigde manier bracht senator Ballet een stevig gefundeerd betoog waarin de meerderheid voor haar verantwoordelijkheid werd geplaatst.

Na een onderbreking van twee uur verleden woensdagmiddag, tijdens welke in de verschillende frakties het voorstel Struyte werd besproken, viel de beslissing: de regeringspartijen wens-ten te stemmen over de wijze van stemmen bij de grondwetsherziening. Zoals te verwachten was, werd het regeringsstandpunt er doorgehaald. En meteen waren de laatste bruggen tussen oppositie en meerderheid opgeblazen: de heren die de spelregels tijdens de wedstrijd veranderden, bleken plots alleen op het terrein te staan!

Voor deze ontknoping had een sluwcinische Struyte gezorgd. Men weet van de senaatsvoorzitter, dat hij de huidige regering niet in het hart draagt. Nu zijn «bemiddelingsvoorstellen» inzake de wijze van stemmen geen schijn van kans had gekregen, had hij minder dan ooit redenen om het Eyskens gemakkelijk te maken. Onmiddellijk na de stemming over de onthoudingen zegde hij langs zijn neus weg dat er nu niets meer in de weg stond om met de grondwetsherziening in openbare vergadering te beginnen en hij schotelde de senatoren een eerste «technisch» artikel voor: de wijziging van de openingsdatum van de

zittijd, van de tweede dinsdag van november naar de tweede dinsdag van oktober. Over deze vrij evidente kwestie was geen debat mogelijk en zo werd er dadelijk gestemd.

Praktisch zonder overgang tuimelde de meerderheid van de overwinning bij de stemming over de onthoudingen in de diepe afgrond van de nederlaag bij de eerste konfrontatie over de grondwetsherziening: de oppositie verliet de vergadering en toen bleek, dat er vijf senatoren te weinig waren om het kworum te behalen...

Het wordt voortaan een verhaal in schuifkenskens... maar zonder einde! Zonder grendel-einde...

ONZE PARLEMENTSLEDEN

STAAN HUN MAN

- Senator Van Haegendoren diende een wetsvoorstel in, voor de toekenning aan iedere Belg van de vlaamse, waaile en duitse subnationaliteit.
- Senator Jorissen kwam tussenbeide in de bespreking van de begroting van nationale opvoeding 1969.
- Senator Bouwens stelde een mondelinge vraag tot de minister van Volksgezondheid over de zaak Merckx.
- Senator Baert diende een wetsvoorstel tot verlening van amnestie aan oudstrijders van de eerste wereldoorlog.
- Namens de V.U.-fractie diende senator Jorissen een wetsvoorstel in tot splitsing van het Belgische Rode Kruis in een Vlaams en Waals Rode Kruis. Senator Jorissen noemde tijdens het debat over de stemmingsprocedure inzake grondwetswijziging de voorgestelde wijziging een politiek maneuver. In het verder verloop van dit debat kwam hij nog herhaaldelijk tussenbeide evenals de senatoren Ballet en Baert. De heer Ballet diende ter zake een motie in.
- Tijdens het debat over de begroting van Nationale Opvoeding verdedigde senator Van Haegendoren zijn twee amendementen inzake kredietverdeling.
- Volgende V.U.-senatoren woonden commissievergaderingen bij: Baert (Justitie), Blacquart (Verkeer en PTT), Van Haegendoren (Kulturele Zaken en Nationale Opvoeding), Persyn (Landbouw), Volksgezondheid (Jorissen en Elaut), Financiën (Claes), Middenstand (De Paep en Jorissen) en Tewerkstelling en Arbeid (Bouwens).
- Schriftelijke vragen werden gesteld door senatoren Jorissen, Bouwens, Blacquart, Persyn, De Paep, Van Haegendoren, Jeurissen en Ballet.
- Kamerlid Babylon kwam tussen in het debat over het wetsvoorstel inzake verhoging van de werknemerspensioenen, kamerlid Schiltz in het debat over het wetsontwerp tot wijziging van de wetgeving betreffende de arbeidsovereenkomsten.
- Volksvertegenwoordigers Babylon en Mattheyssen dienden interpellatie-verzoeken in, resp. gericht tot de minister van Openbare Werken en deze van Landsverdediging. De h. Babylon diende ook een dringend verzoek tot interpellatie tot de eerste-minister en de minister van Sociale Voorzorg over het akkoord tussen de ziekenfondsen.
- Volgende kamerleden hielden een interpellatie: dr. Anciaux (toepassing der taalwetten bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas); Leys (vrij-spraak in het geding betreffende de ingestorte brug te Pulle); Olaerts (grote prijsverschillen tussen kempische kolen en ingevoerde cokes); Babylon (onbeantwoord blijven van schriftelijke vraag nopens het schoolpak) weigerde zijn interpellatie te houden, daar de betrokken minister (Vermeylen) afwezig was.
- Commissievergaderingen werden bijgewoond door kamerleden Babylon (Sociale Voorzorg), Schiltz en Van Leemputten (Tewerkstelling en Arbeid), Belmans en Leys (Justitie), Olaerts en Van der Elst (Financiën), Leys (Binnenlandse Zaken) en Schiltz (Economische Zaken).
- Schriftelijke vragen werden gesteld door kamerleden Mattheyssen, Vansteenkiste, Anciaux, Leys, Raskin en Babylon.

artikel 38 bis

De senaatskommissie voor de grondwetsherziening heeft in haar vergadering van 8 mei 1969 art. 38 bis, zoals voorgesteld door de regering, ongewijzigd goedgekeurd.

Dit artikel luidt als volgt :

« Behoudens voor de begrotingen en de in artikel 3 bis eerste paragraaf bedoelde wetten, kan een met redenen omklede uitzonderingsmotie, ondertekend door tenminste drie van de leden van één der beide taalgroepen bedoeld in art. 3 bis par. 3 en neergelegd tussen de rondleiding van het verslag van de parlementaire commissie en de eindstemming in de openbare vergadering, verklaren dat een ontwerp of voorstel van wet de betrekkingen tussen de taalgemeenschappen van het land ernstig in het gedrang kan brengen.

» In dit geval wordt de parlementaire procedure opgeschort en wordt het ontwerp of het voorstel naar de regering verwezen ».

Indien deze tekst ooit in de Grondwet wordt ingelast, zal hij meebrengen dat gelijk welk wetgevend initiatief kan gestuit worden door de drie van de leden van één taalgroep, hetgeen terzake praktisch zal neerkomen door de drie van de leden van de franstalige taalgroep in Kamer of Senaat.

Inderdaad, wanneer de motie, ondertekend door de drie van de leden van één taalgroep wordt ingediend, wordt de parlementaire procedure geschorst en het ontwerp of voorstel naar de regering verwezen, die echter niet verplicht is wat ook te doen.

En vermits die regering paritair zal zijn samengesteld volgens een andere kapitulatie van de vlaamse C.V.P. (de vlaamse B.S.P. heeft daar tegen gestemd), zal die regering ook niets doen.

«de bel gaat over met een klank als van gebarsten ijzer. la cloche fêlée...» (a. van der leeuw, «de kleine rudolf»).

Let wel : dit geldt niet voor de wetten betreffende de taalgebruik, doch voor alle mogelijke materies, geen enkele uitgezonderd. Enkel de begrotingen vallen er buiten, doch dat heeft praktisch geen belang, vermits de begrotingen reeds opgemaakt worden door de paritaire regering...

Voor de taalwetten is er natuurlijk de nog veel straffere grendel, nl. die van de dubbele meerderheid die meebrengt dat geen enkele verbetering van de taalwetgeving nog mogelijk zal zijn indien

de helft van de franstalige volksvertegenwoordigers of senatoren er zich tegen verzetten. En hoe nodig de verbetering van de taalwetgeving nog is, blijkt uit de talrijke voorstellen van wet die daaromtrent door onze fracties zijn ingediend.

Doch blijven wij bij art. 38 bis. Ik zegde reeds dat het voor alle materies geldt. Denk maar even na : een wijziging van de kinderbijslagwetgeving, ten einde b.v. een gezinspolitiek te bevorderen; een wet betreffende de havenpolitiek, of een wet om een verdrag met Nederland desbetreffende te bekrachtigen; een wet waarin tijdelijke beschermingsmaatregelen worden bepaald om de overgang van de kleine landbouwbedrijven naar het plan-Manshold of iets dergelijks zachter te doen verlopen (kleine landbouwbedrijven vindt men praktisch alleen in het vlaamse land! Zodat de franstaligen zeker de alarmbel zullen luiden); een wet betreffende de rechterlijke organisatie, om b.v. het aantal magistraten in het vlaamse land aan te passen aan het bevolkingscijfer, resp. het aantal zaken; een wet om de drinkwatervoorziening te beschermen en te regelen (het drinkwater komt hoofdzakelijk uit Wallonië!).

Allemaal wetten die geen taalwetten zijn, doch duidelijk essentiële vlaamse belangen zouden op het oog hebben.

Al zulke voorstellen of ontwerpen kunnen door de drie van de leden van één taalgroep (lees : van de franse...) definitief afgewezen worden. Want dat is het, ook al luidt de tekst maar «schorsen».

Ik wil slechts twee voorbeelden naar voor halen, omdat zij precies zo aktueel zijn.

Art 3 bis (zie «WIJ» van 17 mei 1969) bepaalt o.m. dat de kredieten, door het parlement voor de kultuuraautonomie te bestemmen en ter beschikking te stellen van de raden van senatoren, moeten vastgesteld worden op basis van «objectieve criteria» die door de wet moeten worden bepaald en bij gebreke van zulke objectieve criteria op basis van pariteit.

Het is evident dat objectieve criteria noodzakelijk zijn, om de eenvoudige reden dat paritaire verdeling onrecht is : er zijn nu eenmaal veel meer vlaamse kinderen die onderwijs genieten, veel meer vlaamse jonge mensen in jeugdbewegingen, veel meer vlaamse bibliotheekbezoekers, enz.

Welnu een voorstel of ontwerp van wet dat ertoe strekt objectieve criteria te bepalen, zal steeds kunnen tegengehouden worden door de drie van de leden van één taalgroep. En vermits uiteraard, nl. wegens de veel talrijker bevolking van het vlaamse land, werkelijk «objectieve» criteria steeds hogere kredieten zullen moeten toekennen aan de vlaamse dan aan de franstalige gemeenschap, kan men er zeker van zijn dat de franstaligen altijd de alarm-motie zullen indienen. Het gevolg zal praktisch zijn, dat de kredieten voor de kultuuraautonomie steeds paritair zullen verdeeld worden. Daar is een goed nederlands woord voor : boerenbedrog.

In het ontworpen statuut van hoofdstad Brussel, in art. 126 van de voorgenomen grondwetsherziening, wordt gezegd dat de wet de inrichting in de bevoegdheid van het kulturele college zal bevalen.

Zulke wet is natuurlijk onderworpen aan art. 38 bis en zal dus steeds kunnen onmogelijk gemaakt worden door de drie van de leden van één taalgroep. Indien het ontwerp of voorstel van wet al te veel bevoegdheid zou verlenen aan het kultureel college, waarvan een paritaire samenstelling wordt voorzien en waarvan de frankofone Brusselaars dus allicht enig optreden in vlaamse richting zouden kunnen verwachten, of wanneer het voorstel of ontwerp van wet degelijke waarborgen zou inhouden voor de kwaliteit van de vlaamse vertegenwoordigers in dit college (b.v. inspraak van de vlaamse vertegenwoordiging in het parlement of in de provincieraden), is het waarschijnlijk zonet zeker, dat opnieuw de alarmbel zal worden geluid : het kultureel college van hoofdstad Brussel wordt een onbereikbare wensdroom.

Er zijn nog andere bezwaren tegen art. 38 bis. Tijdens de besprekingen in de schoot van de commissie en met name tijdens de vergaderingen van 30 april 1969, werden die door vlaamse vertegenwoordigers van alle partijen naar voor gebracht.

Sommigen noemden het «een bijzonder gevaarlijk artikel». Het zou de wrijvingen tussen de gemeenschappen institutionaliseren. Anderen zegden dat het artikel geen positief karakter meer heeft, doch alle negatieve elementen blijft behouden.

De heer Callewaert heeft het «een splijtzwam» er «het paard van Troje» in onze instellingen genoemd (zie zijn artikel in «Links» van 17 mei 1969).

Men heeft gepoogd, de draadwijde van het artikel te beperken door er de kulturele aangelegenheden en zelfs de economische aangelegenheden van uit te sluiten. Amendementen in die zin werden ingediend door leden van de vlaamse C.V.P. Vlaamse leden van de verschillende traditionele partijen stelden voor, de uitzonderingsmotie tenminste niet voor ontwerpen te laten spelen (waar zij, ingevolge

de pariteit in de regering, inderdaad gewoon onzinnig zou zijn).

Door leden van alle traditionele partijen werden amendementen ingediend, om de mogelijkheid om zulke uitzonderingsmotie in te dienen te beperken tot één enkele keer per voorstel of ontwerp van wet : de heer Vanderpoorten deed dat, de heer Callewaert, de heren Custers en Vande Kerckhove. Het luidde steeds ongeveer als volgt : «de bij dit artikel bedoelde procedure kan voor elk ontwerp of voorstel slechts éénmaal worden toegepast». Dat zou dan tenminste hebben meegebracht dat de alarmbel slechts een verdragsmaneuver kon zijn en dat uiteindelijk, in laatste instantie en in tweede lezing de eenvoudige meerderheid toch zou beslissen.

Het heeft allemaal niet mogen baten : alle amendementen werden ingetrokken of verworpen met, op één man na, zelfs de tegenstemmen van diegenen die ze indienden...

Dat geschiedde in die merkwaardige vergadering van 8 mei 1969, waar bijna allen hun stoere woorden van 30 april inslikten en, na een motie van het B.S.P.-partijbestuur, allemaal braafjes opnieuw in het gelid gingen staan en de teksten stemden die zij als «negatief» en «zeer gevaarlijk» hadden gewraakt.

Art. 38 bis werd goedgekeurd met 15 stemmen tegen één (die van mijzelf) bij één onthouding (die van de heer Callewaert).

Art 38 bis maakt serieuze wetgevende arbeid en in het bijzonder wetgevend initiatief, praktisch onmogelijk.

Het institutionalizeert de inmenging van de ene gemeenschap in de zaken van de andere. Het geeft praktisch aan de franstalige taalgroep in Kamer en Senaat een volstrekt vetorecht om gelijk welke wet te beletten tot stand te komen.

Alle praat over zetelaanpassing en democratie is ijdel geklets, wanneer men dit artikel in de grondwet inlast. Men kan dan evengoed meteen de regering aan de franstaligen overlaten. Hetgeen wellicht precies de bedoeling is: in feite hebben zij die in het Belgique de papa, dat lang niet dood is, steeds gehad. En het hele grendelkompleks strekt er toe, er voor te zorgen dat zij die niet kwijtraken.

Ook in federalistisch perspectief is het artikel verwerpelijk : inderdaad, met Walen onderhandelen, al zijn zij nog zo goedmenend en charmant, is steeds een lastige karwei. Hun onderhandelings-taktiek is alles eisend, taai en volhardend.

«grendels zijn onzinnig!» (k. de witte in «de gazet van antwerpen»).

Daarom komt het er voor ons op aan, in het vooruitzicht van onderhandelingen over een federatie van deze staat (onderhandelingen die wellicht veel vroeger zullen moeten gevoerd worden als wij wel denken) alle mogelijke troeven in handen te houden. En de beste troef is die van onze democratische meerderheid, met als stok achter de deur (het moge verbazend klinken dat dit zo moet worden genoemd) de dreiging dat wij die ook zouden gaan gebruiken. Slechts met die troef in de hand kunnen wij op doeltreffende wijze onderhandelen en tot een redelijk federalisme geraken.

Art. 38 bis, op zichzelf en uiteraard nog meer in combinatie met de grendel van de dubbele meerderheid, maakt dat onmogelijk : zelfs de meest overtuigde waalse federalisten zullen aan die federalistische overtuiging veel minder zwaar gaan tillen, wanneer zij toch weten dat het staatsbestel naar hun pijpen moet dansen en zij elk wetgevend initiatief dat niet naar hun zin is, kunnen tegenhouden.

Daarom meer dan ooit : weg ook met deze alarmbel! Haar klank is als die van gebarsten ijzer : la cloche fêlée. Wij zullen er voor zorgen dat zij nooit overgaat.

F. BAERT

Senator.

BRITSE INKONSEKWENTIE

Behalve de konstante moeilijkheden met de betalingsbalans heeft de britse regering momenteel af te rekenen met drie problemen: het verzet van de verenigde britse vakbonden tegen het wetsontwerp Castle ter beteugeling van de wilde stakingen en de reglementering van de stakingen zonder meer, de voorgenomen (blanke) volksraadpleging in Rodezië over de nieuwe grondwet die de volledige onafhankelijkheid ten opzichte van Groot-Brittannië inhoudt en de spaanse reactie op de afkondiging van een nieuwe grondwet voor het brits gebied van Gibraltar.

Zowel op buitenlands vlak als in sociaal verband zou een conservatieve regering de houding, die het kabinet Wilson tegenover twee van deze drie vraagstukken aanneemt, moeilijk kunnen verbeteren, voor het geval een Tory-regering het werkelijk zou aandurven tegen de machtige Trade Union Congress in te gaan. Het behoort tot de paradoxen van de britse politiek dat een zogenaamd socialistische regering vaak wetten en maatregelen voorstaat, die tegen de socialistische traditie en opvattingen indruisen, terwijl de britse linkse vakbonden soms beter opschieten met een conservatieve regering dan met een geestes- en traditieverwant kabinet.

Het ontwerp van minister Barbara Castle is grotendeels ingegeven door de bekommernis van de britse regering over de toestand en de evolutie van de britse betalingsbalans die aan een kronisch tekort lijdt, waardoor de positie van het pond voortdurend verzwakt. De aangroei van het bruto-nationaal product heeft op de britse eilanden niet zulk een omvang aangenomen dat deze aangroei de sociale voorzieningen, die onder de eerste na-oorlogse Labour-regeringen een grote vlucht namen, kan dekken. Voegt men daarbij de zware fi-

nanciële lasten van een nog op de oude koloniale glorie afgestemde buitenlandse politiek en de toenemende verzwakking van de greep der vakbonden op de arbeidersmassa, dan begrijpt men de alsmatig toenemende afglijding van de betalingsbalans. De verzwakte positie van de vakbonden is een gevolg van de vervreemding die is ontstaan tussen de vakbondsleiding en de basis, die meer en meer haar toevlucht neemt tot zogenaamde wilde stakingen. Het aantal wilde stakingen in Engeland werd zo talrijk, dat de industrie en de financiële machten steeds opnieuw begonnen aan te dringen op een strakkere reglementering. Ook een Labour-regering, die bovendien steunt op een partij die nooit door marxistische overmoed heeft uitgeblonden en een van de eerste sociaal-demokratische partijen van West-Europa was om de — in Engeland zeer zwakke — band met de marxistische leer te verbreken, moet rekening houden met deze machten.

Hoezeer de britse vakbonden ook hun greep op de massa zagen verzwakken (of juist daarom): ze zijn kopschuif voor een wet, die straffen voorziet tegen arbeiders, die een wilde staking ontketenen. Ze zijn het evenmin eens met de op het amerikaans systeem afgestemde procedure tot het instellen van een bedenktijd in geval van arbeidsconflict.

Er zouden aan deze situatie allerlei bedenkingen kunnen vastgeknopen worden. Men kan zich de vraag stellen of

Groot-Brittannië van het ene uiterste in het andere aan het vervallen is: van de hipokriete viktoriaanse tucht in een teugelloos liberalisme, dat zich ook op het spanningsveld van de sociale verhoudingen uit. Heeft de tweede wereldoorlog de kracht van de britse natie uitgeput? Hoe dan ook, de welvaart van Groot-Brittannië blijkt grotendeels een schijnwelvaart te zijn, waarbij we nu het spektakel beleven van een verburgerlijkt-socialistische regering en een nog op bepaalde glories van het verleden terend syndikalisme, die een middenweg zoeken doch in geen geval het feit kunnen negeren, dat het land boven zijn stand leeft. En zoals het gevleugelde britse spreekwoord luidt: een feit is erbijwaardiger dan een lord-mayor...

De huidige britse inkonsekwentie uit zich ook in de kwesties Rodezië en Gibraltar. Is het konsekwent, aan Gibraltar een kolonialistisch statuut op te leggen en in Rodezië te veld te trekken tegen een sterk kolonialistische gekleurde secessie? Indien Londen konsekwent zou zijn — en niet zou toegeven aan een achterhaald prestige, dat zelfs niet eens meer verantwoord is in gevolge de ontwikkeling in het Midden-Oosten en in de Middellandse Zee — dan zou het Gibraltar geleidelijk aan Spanje teruggeven en dan met recht tegen de blanke heerschappij in Rodezië kunnen ageren. Het heeft hierbij minder belang dat een linkse regering een geschenk zou doen aan een rechtse dictatuur en dat het verzet tegen Smith eveneens een strijd van links tegen rechts zou zijn. Want beide begrippen zijn nu al in zoverre uitgehold dat men van Londen zou aanvaarden, de zaken niet op de spits te drijven. Nota bene ook niet tegenover een Rodezië, dat men te Londen beweert te bestrijden; strijd die grotendeels tot het afkondigen van sankties, niet tot het toepassen ervan, beperkt blijft.

Het is misschien wel wat ouderwets er nog aan te denken, maar het doet in elk geval genoeg als men het nog niet is vergeten: het was een Vlaming die meer dan zeventien jaar geleden het eerst doorheen Centraal Azië trok en de toenmalige hoofdstad van de Mongolen, Karakorum (nu een ruïnestad) bereikte. Willem van Robroek, dat was de naam van die Vlaming, was franciskaan en ook gezant van de paus en van de franse koning en de eerste Europeaan die een reisverhaal over Centraal Azië schreef. Karakorum is nu nog de naam van een gebergte ten Oosten van Afganistan, zodat Willem van Robroek tussen 1253 en 1255 door dit gebied is getrokken. Als een echte avonturier: in Afganistan, dat nu een oppervlakte heeft van zeshonderd vijftig duizend vierkante kilometer, dat een groot en woest bergland is, dat verder bestaat uit dorre steppen en waar slechts drie ten honderd van de oppervlakte bebouwd wordt, is er ook vandaag nog geen enkele spoorweg!

Afganistan is ook nu nog een land zonder volkstelling: op twee miljoen na kan het aantal inwoners enkel worden geschat, meer ook niet. Natuurlijk menen velen met zekerheid te weten dat er ongeveer vijftien miljoen Afganistani zijn, maar het kan eigenlijk even goed dertien of zeventien miljoen zijn! Zo, en uitsluitend zo bekeken, het ideale land om onder te duiken of aan de beschaving te ontsnappen. Maar Afganistan ligt werkelijk als het ware verloren en afgesloten midden in Azië. Het grenst aan de Sovjetunie, Iran (Perzië), Pakistan, India (door het betwiste gebied Kashmir), en door een heel smalle uitloper van zijn grondgebied ook heel even aan China.

Dit aardrijkskundig zo weinig toegankelijk land was echter eeuwen lang niet enkel een land in het midden van Azië, maar in zekere zin ook een kernland. De perzische legers van Cyrus veroverden het, Alexander de Grote trok er doorheen op weg naar India, de

AFGANISTAN

WELKE TOEKOMST?

Seleuciden herhaalden de tocht van Alexander en daarna kwamen de Chinezen even kijken. In de zevende en de achtste eeuw veroverden de Arabieren, in hun onstuitbare opmars over heel de wereld, het westen en het noorden van Afganistan. De Arabieren brachten de Islam mee, maar het duurde nog enkele eeuwen voordat de Islam, zoals het nu is, de godsdienst van iedereen werd.

In de elfde eeuw trokken de Turken het land binnen, Genghis Khan en zijn Mongolen kwamen in de dertiende eeuw en Tamerlan kwam in de veertiende eeuw met zijn turks-mongoolse legers. Dit lijstje is slechts een grove schets, meer niet. Wie zich de zaak enigszins concreet tracht voor te stellen, denkt onvermijdelijk: een lange geschiedenis en een lange ellende.

Met het ineenstorten, het verstarren of verschrompelen van de dynamische machten in Azië komt in de volgende eeuwen voor Afganistan een tijd waarin het van buiten uit met rust wordt gelaten. Een tijd dus die geschikt is voor innerlijke, gewelddadige twisten tussen de machtigste stammen of families. Maar Afganistan ligt nu werkelijk verloren en vergeten op de kaart van Azië en van de wereld. Totdat het in de negentiende eeuw gevat wordt tussen de opdringende macht van de Engelsen in India (dat dan Pakistan omvat) en de Russen die Siberië bezetten en altijd weer op weg zijn naar ijsvrije havens. Drie keer wordt Afganistan door de Britten verslagen, de derde keer vlak na de eerste wereldoorlog in 1919, maar een kolonie wordt het niet. Het blijft echter een spanningspunt waarvoor ook de Sovjets al sinds 1925 een zeer actieve belangstelling tonen. Zij zijn echter niet de enige gebleven: tijdens de meirevolte van vorig jaar was Pompidou in Afganistan; Kiesinger bezocht het zopas tijdens zijn reis in Azië; de Amerikaanse ministers die dit gebied bereizen vergeten nooit de hoofdstad Kaboel aan te doen.

Er worden geen grote verklaringen afgelegd over dit land, maar de machten hebben het niet vergeten. Omwille van zijn nog onontgonnen bodemrijkdommen? Omwille van zijn ligging? Wie weet het? Maar dat zij er naar toe gaan is belangrijker dan welke verklaring ook na een routine-bezoek.

DEZE WEEK IN DE WERELD

- Spanje sluit de grens met Gibraltar af waardoor de « britse rots » 4500 spaanse arbeidskrachten moet vervangen door ongeschoolde marokkaanse arbeiders.
- Britse vakbonden verwerpen regeringsontwerp tot stakingsbeperking. Premier Wilson handhaaft nochtans het ontwerp Castle waardoor een breuk tussen de Labour-partij en de vakbonden dreigt.
- Heftige uitval van Brezjnev op de moskouwe topconferentie der kommunistische partijen tegen China, dat er inmiddels mee instemt, op 18 juni a.s. de gemeenschappelijke grenskwesties te bespreken. De australische afgevaardigde keurt de russische interventie in Tsjecho-Slowakije af, welke tussenkomst grotendeels in de Sovjet-pers wordt gepubliceerd.
- De 18 door Biafra ter dood veroordeelde westerse olietechnici na tussenkomst van verscheidene mogendheden, w.o. Portugal de meeste invloed schijnt te hebben gehad, vrijgelaten en gerepatriëerd.
- Harde rede van Nixon verwekt ontstemming van de democratische fractie in het Huis van Afgevaardigden. De president ontmoet op de Midway-eilanden zijn zuidvietnamese ambtgenoot Thieu. Een verstraking van de Amerikaanse politiek tegenover het Oosten wordt niet uitgesloten geacht. Niettemin worden in augustus 25.000 Amerikaanse soldaten uit Zuid-Vietnam teruggetrokken (op een totaal van 450.000 man).
- Paus Paulus VI heeft te Genève een onderhoud met de voorzitter van de Wereldraad der Kerken en woont een zitting van de Wereldvakbond bij.
- Ontvluchte Panagoelis, vorig jaar ter dood veroordeeld wegens aanslag op de griekse premier Papadopoulos, drie dagen na zijn ontsnapping te Atene opnieuw aangehouden.

Symbolische foto: Labour-premier aan boord van H.M.S. « Fearless » in de haven van Gibraltar: de « Union Jack » zal tot nader order blijven wapperen boven Europa's laatste kolonie.

Een zuideuropese of zuidamerikaanse hoofdstad? Neen, alleen maar de hoofdstraat van Djeddah aan de Rode Zee, een der centra in Saoedi-Arabië: een woestijnstad...

OESOERI

Niet zo lang geleden kwam het bericht over mogelijke onderhandelingen tussen de Sovjetunie en het rijk van Mao over de bestaande «grensgeschillen». Het kwam in twee schuifjes: eerst het gunstige bericht dat er nu zou worden onderhandeld en niet langer gevochten; daarna kwam echter een meer volledig bericht waaruit bleek dat de Chinese nota ook een duchtige scheldpartij was tegen de Sovjets. Iets minder vredelievend dus! Wat echter helemaal niet vermeld werd is, dat de Sovjets eenzijdig de scheepvaart op de Oesoer-rivier hadden hernomen. En die onderhandelingen zouden juist gevoerd worden door de gemengde commissie van Sovjets en Chinezen, die als opdracht heeft de moeilijkheden in verband met het bevaaren van de grensrivieren te bespreken.

SINKIANG

De betekenis van deze Chinese naam geeft ook aan wat voor een gebied dit is: «Sinkiang» betekent immers zoveel als «nieuw gebied». Voor China was het inderdaad nieuw gebied, want eeuwenlang was dit het land van de Mongolen. Pas sinds 1747 werd Sinkiang door de Chinezen veroverd en door hen samen met de Russen (in het Noorden) gekoloniseerd. Sinds ruim twee honderd jaar is het echter telkens weer in opstand gekomen, ook nog in het recente verleden. Tijdens de gevechten en frontwisselingen in dit gebied werd de broer van Mao tse Toeng vermoord of terechtgesteld. Iets waarvoor Mao later zeer bloedig wraak heeft genomen. Door het «invoeren» van Chinezen werd getracht, een «levende Chinese muur» als grensverdediging te bouwen. Maar ook nu nog is dit gebied, waar de laatste grens-

incidenten plaats hadden, precies niet het ideale terrein voor Mao.

GRENSINCIDENTEN

Toen enige tijd geleden de laatste grensgevechten tussen Sovjets en Chinezen bekend werden, vernamen we dat dergelijke grensincidenten al langere tijd plaats hadden. Zo iets is daar heel zeker mogelijk. En niet alleen kleine incidenten tussen een paar of enkele tientallen soldaten. Vóór de laatste wereldoorlog, tijdens de Chinees-japanse oorlog, werd ooit een gevecht geleverd tussen divisies: het bleef een nauwelijks bekend geraakt «grensincident». Ook nu is het mogelijk dat hele regimenten met artillerie en pantsers tegen elkaar optrekken — en dat dit een «grensincident» blijft. In Europa zou daaruit onvermijdelijk een oorlog ontstaan.

LIEVE ZON

Peter Brandt, de zoon van Willy, de minister van buitenlandse zaken van de Duitse

mede-ondertekenaar van dit verdrag verantwoordelijk is en blijft. Daarom is het ook volkomen normaal dat Oostenrijk en Italië over Zuid-Tirol onderhandelen. Dat is helemaal geen Italiaanse «toegeving». Rond de jaarwisseling scheen een oplossing in zicht te zijn. Nu het jaar bijna halfweg is, blijft van die hoop niets meer over. Opnieuw is een dood punt bereikt: de Italiaanse regering heeft dringender zorgen. Oostenrijk wacht op verkiezingen en Zuid-Tirol is niet onverdeeld tevreden over de klaargekomen teksten. Heel begrijpelijk, want wat de «groten» voor de kleinen klaar stoven, is meestal niet veel zaaks.

PHILIPS

Hoewel Philips al sinds jaren andere dingen maakt dan gewone lampen draagt dit reuzenbedrijf nog altijd de oorspronkelijke naam die ook internationaal bekend is: «N.V. Philips' Gloeilampenfabrieken». Philips heeft zo juist een aantal gegevens over de stand van zaken bekend gemaakt: de verkoop is, vergeleken met

handelsvloot stevig uit, maar belangrijk is vooral dat elk vrachtschip voorbereid is om in geval van oorlog te worden ingezet.

HANDIG

De wereld van het gerecht is in beginsel het milieu waar de grootste eerbied voor het recht zou moeten heersen. Dat dit niet altijd zo is, hoeft wel niet te worden bewezen. Maar het is ook waar dat het recht vaak machteloos staat tegenover allerlei knepen. Zo kon in de Verenigde Staten een Al Capone uiteindelijk enkel veroordeeld worden wegens belastingontduiking. Belastingontduiking schijnt nog altijd te bloeien in dit rijkste land ter wereld. Lundberg, die zopas een belangrijk boek schreef over de rijken, vertelt hoe handig dat veelal gebeurt. Giften en geschenken aan musea mogen afgetrokken worden. Zo krijgen dan die musea schilderijen van beroemde meesters. Na enkele maanden of een jaar ontdekt de directeur van het museum dat hij enkel een vrijwel waardeloze kopie heeft ge-

Amsterdam? Neen, Hanoi! In de noordvietnamese hoofdstad is de fiets het vervoersmiddel bij uitstek. De fiets is daarenboven — maar dat is op deze foto niet te zien — het belangrijkste transportmiddel voor de gevechten in de rimboe.

Bondsrepubliek, is wel bij iedereen bekend als een uiterst «links» gericht jongmens. Hij trad ook op in een film, die om meerdere redenen en terecht opspraak verwekte, vooral omdat die film bovendien nog met regeringssteun gedraaid werd. Zijn laatste, ons bekende, verklaring is zeer duidelijk: heel de bestaande maatschappij moet verdwijnen, inbegrepen alle vooraanstaanden, inbegrepen en niet uitgesloten, zegt de lieve zoon, mijn vader. Zijn vader van wie hij nog altijd het geld en de steun aanvaardt, als hij (wat wel eens voorkomt) een procesje heeft.

ZUID-TIROL

Onze kranten «vergeten» altijd weer het probleem Zuid-Tirol. Ook kranten die anders zo bezorgd zijn voor de minderheden. Zij «vergeten», of misschien weten zij niet, dat Italië door het vredesverdrag verplicht werd aan Zuid-Tirol een eigen, autonoom statuut te geven en dat ook België als

1968, met zo maar even negen procent gestegen. De zuivere winst per aktie van tien gulden bedroeg 0,93 gulden. Het aantal tewerkgestelden steeg van 266.000 op 31 maart 1968 tot 278.000 op dezelfde datum in dit jaar.

Machtig bedrijf! Iedereen die zou mogen kiezen tussen de leiding van dit bedrijf en prins van Monaco worden, zal wel niet aarzelen.

WEDLOOP DUURT VOORT

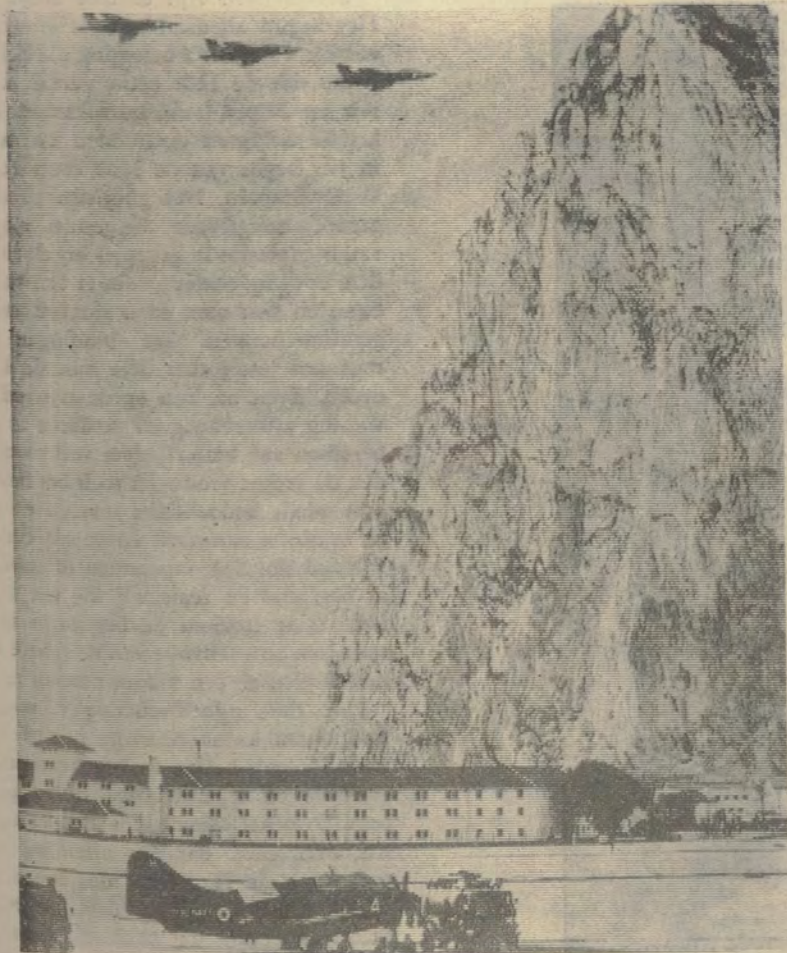
Sinds een aantal jaren heeft de Sovjetvloot een grote ontwikkeling gekend. Er wordt gestreefd naar een echte en volledige zeemacht.

Alleen de vliegdekschepen ontbreken nog, maar de duikboten krijgen des te meer zorg. De Sovjetunie bouwt ieder jaar twintig nieuwe raketten-duikboten en modernizeert voortdurend de bestaande onderzeesvloot. Alleen in de Polaris-klasse hebben de Amerikanen nog altijd een voorsprong. De Sovjets bouwen verder ook hun

kregen. De man zwijgt dan meestal, om zich niet belachelijk te maken. En aan de belastingontduiker heeft het hele zaakje bijvoorbeeld duizend dollar gekost, maar hij heeft voor vijftig duizend dollar belasting ontdoken.

TECHNISCH ONMOGELIJK

Toen een foto gepubliceerd werd van de kleine vliegtuigjes waarmee Biafra sinds korte tijd in het offensief is gegaan, vermeldde een krant dat wat die vliegtuigjes presteerden eigenlijk technisch onmogelijk was. Dat is natuurlijk een vraag voor specialisten als die over alle gegevens beschikken. Maar een van die «onmogelijkheden» valt toch wel weg als men te weten komt dat de vliegtuigjes, die voor twee personen werden gebouwd, door slechts één piloot worden gevlogen en dat die «tweede persoon» vervangen werd door een brandstoftank waardoor de vliegtijd zeven uur werd in plaats van vier uur.

Er is weer herrie om Gibraltar. Nadat de Britten een nieuwe «grondwet» voor de rots afgekondigd hebben, reageerden de Spanjaarden door het terugtrekken van alle spaanse grensarbeiders.

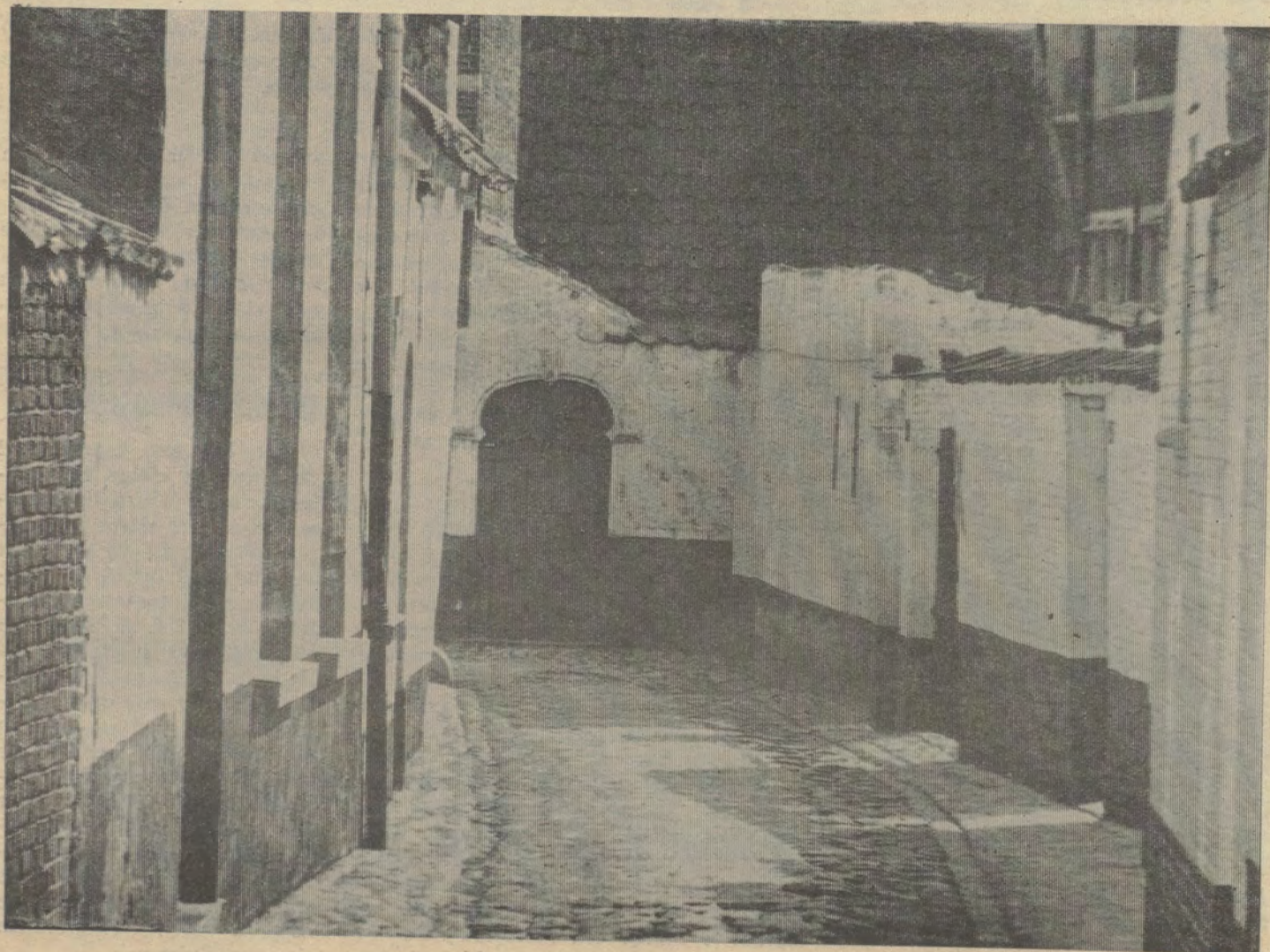

in vlaanderen

Om nog een plaatsje onder de zon te vinden, waar men rustig kan lui-eren, moet men meestal ver de stad uit trekken. Te Lier is dat evenwel niet het geval: in het hartje van de Pallieterstad bevindt zich het zeven eeuwen oude begijnhof. Kleine huisjes, hoog ommuurde tuintjes en een barokke kerk. Heel grote kunstenaars vonden in het stemmige begijnhof inspiratie voor hun werk. Felix Timmermans sprak eens van « d'amandelboom van Lier ». Schilders, etsers en beeldhouwers legden de pittoreske plaatsjes van dit « juweel der rust » in hun oeuvre vast.

een
vro
uur
bij
zus
syn

Begijnhoven zijn er niet altijd geweest. Het begon allemaal met de grote middeleeuwse « Armen »-beweging die zich op het einde van de 12de eeuw vooral in Frankrijk en Noord-Italië ontwikkelde. De werkelijke begijnen ontstonden evenwel eerst in het begin van de 13de eeuw en wel in Waals-Brabant. Het ging aanvankelijk om groepen religieuzen, die zonder enige vorm van organisatie in groepjes bij elkaar woonden. Spoedig echter kwam er een vaster verband en kon men gaan spreken van echte gemeenschappen. De bindingen bleven nochtans losser dan deze van de kloosterorden. Even na hun ontstaan werd de bevolking wantrouwig en verdacht ze zelfs de begijnen van ketterij. Met veel moeite konden de vrome vrouwtjes toch het bewijs van hun goede bedoelingen leveren en werden zij tenslotte aanvaard en gewaardeerd.

Rond die tijd ontstonden er zowat overal begijnhoven zoals wij die nu nog kennen. Daar trokken de begijntjes zich dan terug om zich ten volle aan de religie te kunnen wijden en een vroom bestaan te leiden.

Hoe deze alleenwonende vrouwen aan hun naam kwamen, blijft nog steeds een raadsel. Zoals het zo vaak gebeurt is er aan geleerde en tegenstrijdige uitleg geen tekort. Over het algemeen is men er het evenwel over eens, dat een afleiding van de naam van de H. Begga niet opgaat. Veel eerder dient een verband gezocht met een middeleeuws woord, dat overeenkomt met ons huidige « prediken ».

Is men het dan niet eens over de naam, dan wordt toch algemeen aanvaard — we zeiden het reeds — dat de beweging ont-

aan de « Grachtkant », waar de type-huisjes allen zandstenen banden dragen.

Wanneer de namen van de kronkelende straatjes al eigenaardig in onze 20ste-eeuwse oren klinken, dan zijn de naamplaatjes op de deuren van de huisjes nog bevreesdender. Heiligennamen of symbolen als « 't Soete Naemken », « De vijf wondekens », « Wijngaert des Heren », « Vlucht naar Egypte », « Berg Thabor » herinneren ons aan de bijbel.

Tegenover de oude infirmerie aan het Wezenstraatje nr. 6 vinden we een vrij eenvoudige, doch niet minder merkwaardige kalvarieberg. Een witstenen Piëta werd er in een klein omheind tuintje geplaatst. Wat verder, door het kleine Hellestraatje, treffen we het vroegere noviciaat van de begijnen aan.

Over het ganse hof verspreid, vindt men de verschillende staties van een oude kruisweg. Geen kruisweg, zoals deze die vele van onze kerken sieren, maar een in volkse trant opgevat. In 1949 werd hij door Bernard Janssens van totaal verval gered. De man besteedde heel wat van zijn tijd aan de restauratie van het zeldzame werk.

Een kunstwerk van formaat, dat letterlijk en figuurlijk uitsteekt boven de kleine begijnhof-huisjes, is de 17de eeuwse St.-Margaretakerk. De schaduw, die over de witgekalkte gebouwtjes met hun zwarte afboording ligt, is die van een architecturaal meesterwerk.

SIERLIJKE BAROK

Zoals dat meestal het geval was in de barokperiode staat ook bij de St.-Margaretakerk de gevel op zichzelf voor het gebouw, net als een scherm. Omdat de elementen uit de renaissance bijna alle in de gevel verwerkt werden, durft men soms spreken van vlaamse renaissancestijl. De St.-Margaretakerk bezit echter meer dan de meeste renaissance-kerken. Ze dateert bovendien uit een vrij late periode, wat aanleiding geeft om ze te bestempelen als een volwaardig barokwerk. De beweging in de elementen doet op zonnige dagen een spel van licht en schaduw ontstaan. Het bovenste gedeelte van de gevel kwam eerst in 1767 klaar en vertoont duidelijke kenmerken van de latere Rococo-stijl. Een opengewerkt lantaarntorentje bekroont de statige voorgevel.

Binnenin is de kerk niet minder schitterend. Het werd werkelijk zoals de bouwmeesters het gewenst hebben: een afstraling van de bovenaardse heerlijkheid.

Alhoewel het kerkje een nederige funktie moest vervullen, werd het zoals het in die tijd de gewoonte was enorm groots opgevat. Het rijke interieur en de weelderige versiering, die haast overdadig zou kunnen genoemd worden, zijn het duidelijkste bewijs. Dadelijk bij het betreden van het gewijde gebouw, valt het grote hoogaltaar op dat gebouwd werd in de vorm van een zuilenportiek en versierd is met een schildrij. Het laatbarokke altaar is het werk van P. Scheemaeckers en dateert uit 1711; het doek, dat het outer siert, is van de hand van Jan Erasmus Quillin de Jonge en stelt de verheerlijking van de H. Begga voor. Net zoals bij de voorgevel, worden ook hier licht- en schaduw effecten volledig uitgespeeld.

Behalve het tabernakel van Willem Kerckx bevat de kerk nog tal van waarde-

volle doeken van gekende meesters, zoals Karel Ykens, M. Garibaldo en de Lierenaar Marten Tieleman, naast beeldhouwwerken van J. Gerrits, L. Willemsens en A. Quillin de Jonge. Vooral de prachtig gebeeldhouwde biechtstoelen en de predikstoel trekken de aandacht.

In 1723, toen de kerk reeds bijna een eeuw oud was, plaatste J.B. Forceville een enig orgel in het gebouw. Door de tinnen pijpen bezit het instrument een klankkleur, die zeer zeldzaam is. Verscheidene malen werden verbouwingen aan het orgel aangebracht, dat gebeurde onder andere in 1831 en in 1900.

In de St.-Margaretakerk wordt ook een antependium bewaard, waarin gouddraad verwerkt werd. Het ontwerp van dit prachtig altaarkleed wordt toegeschreven aan P.P. Rubens, doch hieromtrent heeft men geen zekerheid. Wel staat het haast vast, dat de dochters van de antwerpse meester het kleed eigenhandig borduurden.

Tegen de eenvoud en het sobere van de begijnhofhuisjes vormt de barokke tempel dus wel een schril contrast. Zijn kunstschatten zijn, waarschijnlijk omwille van de ligging, nog vrij onbekend. Niemand gaat immers in de geslotenheid en de stilte van een begijnhof, een barok-kunstwerk zoeken.

NIEUWE FUNKTIE

De honderden begijntjes, die tijdens de middeleeuwen het hof bevolkten, zijn allemaal heengegaan. In onze tijd worden de jonge vrouwen nu eenmaal geen begijn meer. Het mistieke leventje heeft schijnbaar al zijn charme's verloren.

Een begijntje heeft echter stand gehouden, zij heeft de anderen overleefd. « Moeder begijn » want zo noemt men haar, zorgt voor het onderhoud van de kerk. Met een weinig geluk kan men haar zien poken in het kleine kachelkje naast de preekstoel, dat de kerk een beetje op temperatuur houdt. 's Middags sluit ze met een reuzesleutel de zware kerkdeuren.

De andere oude huisjes hebben een nieuwe funktie gekregen. Zij worden door de K.O.O. van de stad Lier verhuurd aan oude behoeftige mensen. De oudjes mogen hun eigen meubelen meebrengen, zodat ze zich werkelijk « thuis » kunnen voelen. Zij verheugen zich allen in de rustige sfeer van het begijnhof. Het leven is er als in een oase maar toch zit men slechts op enkele minuten van het stadscentrum.

In de zomer of op mooie lentedagen zien men de bejaarden dan ook vaak in groepjes opstappen naar de wekelijkse markt. De oude heertjes vindt men bij een fris glaasje bier en een sigaartje op de terrasjes aan de Grote Markt.

Toch is het niet allemaal rozegeen en maneschijn. Zoals dat overal het geval is, heeft men ook in het begijnhof een klein probleempje: auto's worden namelijk in het hof toegelaten. Ergens is dat toch wel spijtig.

De ingetogen stilte wordt vaak verstoord door motorgeronk. Men moet het geen konservatisme noemen of een vastklampen aan het verleden, auto's passen nu eenmaal niet in een kader van middeleeuwse huisjes, kruiswegen en hobbelstraatjes.

Tekst : Pieter Lievens

Foto's : Bruno Stevens

stond in Waals-Brabant en meer bepaald door de werkzaamheden van Maria van Oygnes, die leefde op het einde van de 12de eeuw en het begin van de 13de eeuw.

HOE GING HET TE LIER ?

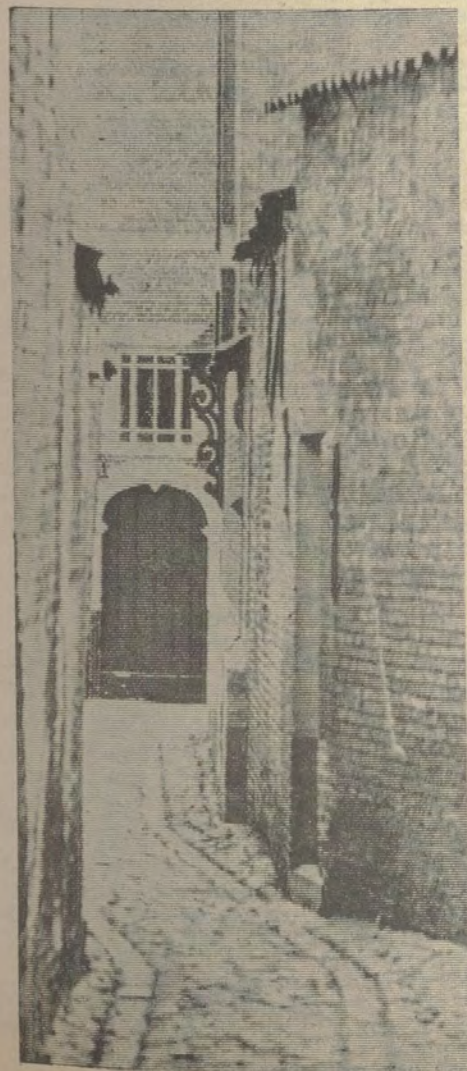
In het begin van de 13de eeuw kwamen de eerste begijntjes zich in Lier vestigen. Hun woonst lag toen nog buiten de stadsmuren. Dat duurde tot in de 15de eeuw, toen de wallen verlegd werden en het Begijnhof meteen binnen de omheining viel.

De straatjes en huisjes, die heden ten dage het miniatuurstadje vormen, dateren bijna alle uit de 17de eeuw. Met een vrij regelmatige patroon beslaat het geheel ongeveer 2 ha.

Een monumentale renaissance-poort geeft toegang tot het beluik. Boven de ingang staat in een nis het beeld van de H. Begga, patrones van de alleenwonende vrouwen. In een kapelletje aan de zijkant van de poort staat het gotisch O.L. Vrouwbeeld, waarover wonderbare verhalen de ronde doen.

Eens onder de boog door, voelt men dadelijk de eigen sfeer van het begijnhof aan. Rust en vrede. Witte huisjes in een blakende zon. De wegen zijn net als de huisjes, honderden jaren oud; geen asfalt of beton, maar kleine ronde « kinderkopjes ».

Rechts begint de wirwar eerst. Een klein eng straatje draagt de plezierige naam « Hemdsmouwken ». Het heeft trouwens de vorm van een mouw. De brabantse streekarchitectuur komt duidelijk tot uiting

haar eigen **Wij**sje

vaams nationaal

Bovenstaande foto is uit een Nederlands tienerblad geknipt. Het komt in Nederland wel eens vaker voor dat men de jongeren een glaasje melk meer aanprijst. Men heeft de actie het witte glazenplan genoemd naar het voorbeeld van het witte fietsenplan der provo's. (Men moet het maar weten aan boord te leggen...) «'t Is eigenlijk te gek. Een vogel van achttien drinkt 120 liter melk per jaar. Per dag is dat een glas en dat is wat weinig voor zo'n drank. Vandaar het witte glazenplan: van dit kostlukk vocht niet elken dag één glas, maar op z'n minst toch twee. Bij melk kan dat wel. Want koele melk heeft bijna alles en smaakt gewoon nog lekker ook.»

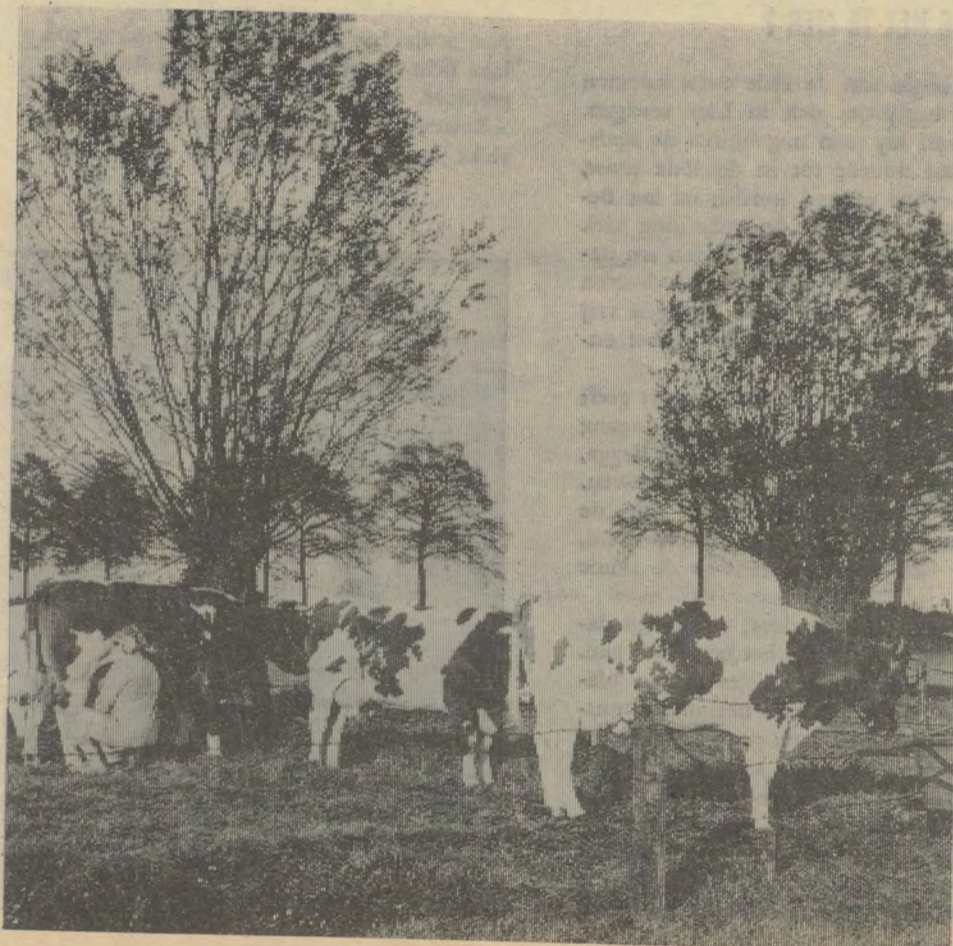
Totdaar woordelijk de tekst, overgenomen van de reclame in het tienerblad «Muziek Express».

Het is ondertussen een tikkeltje snob geworden in Nederland, een glaasje melk te vragen in een café. Een mooie mode die wel erg in het kraam van de Nederlanders past: gezond en zeer goedkoop...

het is maar een weet

De patriciërsvrouwen uit het oude Rome, afgunstig wanneer hun mannen vertelden over de mooie vrouwen uit Babylon, verfraaiden hun huid met melkbaden van ezinnen en versoepelden hun wangen met een nachtmasker van brood en melk.

In de zestiende en de zeventiende eeuw was Venetië wat Parijs nu is voor het vrouwelijke schoon. Men vraagt zich nu nog af hoe de blonde dametjes uit de Dogestad het klaar speelden een zo berucht liefdesleven te slijten en er nog zo fris en jeugdig uit te zien. Het geheim of altans een gedeelte daarvan ligt in het feit dat de lustige vrouwtjes hun gezichten tijdens de dag met loodwit instroken en 's nachts bedekten met een lapje vlees in melk gedrenkt. Het is maar een weetje.

over melk

Naar aanleiding van de werelddag voor de melk en ook omdat wij het reeds een hele tijd van plan waren en misschien ook omdat wij in onze vroege jeugd de kleuren van de Melkbrigade in ons blazoen geveerd hadden, maar vooral en in de eerste plaats omdat er wat over te schrijven en te zeggen valt, hebben we het deze keer over melk.

Melk is samen met honing het symbool van overvloed en weelde, in sommige landen, in tijden van overproductie gewoon in de goot gegoten, in andere landen zo «broodnodig» maar niet voorhanden.

Sinds eeuwen gaat melk door als het voedsel bij uitstek. In zijn «Lof der zotheid» schreef Erasmus dat kinderen en ouderlingen met mekaar gemeen hebben dat ze niet alleen beide geen tanden (meer) hebben, maar dat ze allebei melk lusten. Bij ons bestaat er bijna geen verhaalje en sprookje of het gaat om een oude vrouw of boer die als enig bezit een geit, schaap of koe heeft.

In 1962 liet de Nationale Zuiveldienst weten dat «onze» koeien meer dan drie miljard liter melk voortgebracht hadden of ongeveer 3.700 liter per koe per jaar. Maar van al de landen van de E.E.G. blijft Nederland nog steeds het melkland bij uitstek.

WAT ZIT ER IN MELK?

Een liter melk ontleden is voor een laboratorium een stukje kleinkunst.

1 liter melk =

- 32 gr. boterachtige vetten
- 36 gr. eiwitstoffen
- 47 gr. melksuiker (lactose)
- 7 gr. mineralen
- 16 gr. verschillende vitaminen.
- 877 gr. water

of

- 35 gr. boter
  - 4 eieren
  - 11 klontjes suiker
  - Belangrijke hoeveelheden fosfor en calcium
  - vitaminen nodig om te leven.
- Onder de vitaminen nodig om te le-

ven werden de gekende C en B gevonden: vitamine B2, nodig om de groei te bevorderen; vitamine PP om de spijsvertering van verstoppingen te vrijwaren. Gebrek aan vitamine PP kan ook verslapping van het beendergestel te weeg brengen en ruggegraatpijn (de engelse ziekte) veroorzaken. Zelfs tetanos wordt in verband gebracht met het gebrek aan vitamine D.

DE WAARBORGEN?

Steeds meer en meer verdringt de melkerijmelk de melk-rechtstreeks-van-de-boerderij. Melkerijmelk is onder velerlei namen op de markt gebracht: steeds meer en meer vindt men efficiënter middelen om de melk nog meer bakterievrij te maken, haar zo lang mogelijk fris te houden en haar deugddoende kracht te laten bewaren. Ook de voor velen hinderlijke «smaak van de koe» wordt op die manier weggewerkt.

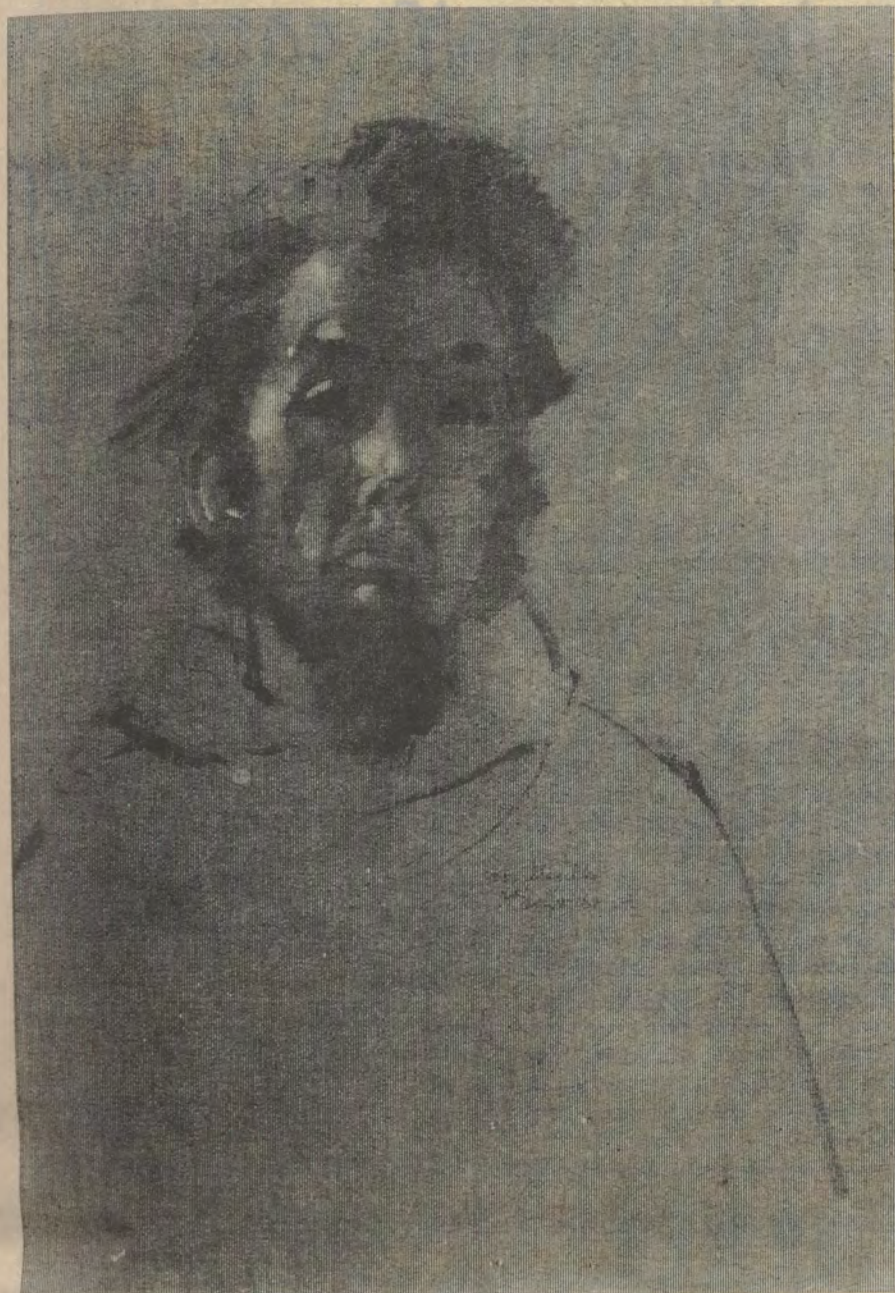
Wij kunnen ons echter afvragen of al deze bewerkingen wel genoeg waarborgen bieden. Een konsumentenbond stelde onlangs nog vast dat de melkerijen het niet zo nauw nemen met de hygiënische «omlijsting» tijdens de bewerkingen en dat installaties niet gereinigd waren volgens de technische voorschriften.

De verantwoordelijke is hier de Nationale Zuiveldienst zelf. De dienst wordt ervan verdacht geen strenge controle uit te oefenen op de installaties in de melkerijen. De oorzaak daarvan ligt volgens de konsumentenbond in het feit dat het budget van de Zuiveldienst bestaat uit bijdragen door de melkindustrie zelf betaald. Dus: de man die de controle moet uitoefenen wordt door de gekontroleerden zelf betaald. Kan men in dergelijke toestand een ernstige controle verwachten?

Maar desondanks is melk gezond en blijft ze de drank bij uitstek voor iedereen. In de hoop dat het ministerie van Volksgezondheid en van Landbouw ooit de handen in mekaar slaan hoeven wij bij het drinken van een glaasje melk heus niet te denken dat het ons laatste zal zijn. Maar toch mogen we maar niet vergeten dat er wel steeds een ononderbroken en volgehouden controle moet zijn op de installaties en op de bereidingen van melk en van alle nevenbewerkingen op botermelk, boter, yoghurt en andere zuivelprodukten. De gezondheid van een mens is immers nog steeds belangrijker dan geld. En dat vergeten geldzuchtigen wel eens een keertje...

rené veris

We stappen voorbij giechelende schoolmeisjes, die met hun fototoestellen Manneken Pis onder vuur nemen. Het is de eerste zonnige dag van juni en we zijn op zoek naar de Lievevroubroederstraat, waar een nieuwe vlaamse kunstgalerie haar deuren opent. De straat met de charmante naam loopt rechthoekig op het beroemde brusselse manneke, één hoog op nummer 10 en we zijn er: galerie Roeland, eerste expo-ant René Veris uit Grobbendonk.

Drie stemmige, keurig aangepaste en diffuus verlichte zaaltjes met olie- en pastelschilderijen, etsen, akwarellen en tekeningen van de 30-jarige eerste-ling, een lange opgeschoten man met een soort Schubert-kop, die als tijdverdrijf « Et-land der Demonen » van Johan Fabricius zit te lezen.

René Veris woont nogal afgelegen in Grobbendonk waar hij full-time als kunstschilder zijn atelier heeft. Hij liep 2 jaar academie te Antwerpen doch kan grotendeels als een autodidakt beschouwd worden.

Voor ons was zijn werk een verrassing. In deze tijd van haastig werk en van allerlei nieuwe technieken - die vanzelfsprekend in se een verrijking uitmaken, het komt steeds op de toepassing ervan aan - is Veris een geduldig en werkzaam artiest, die de klassieke technieken toepast met een benediktijner geduld. Een geestelijke, met wie we samen de zaaltjes rondgingen, zei: « Het is tref-fend in deze tijd nog werk aan te tref-fen met een dergelijk kontemplatieve inslag ». Het was een passende definitie voor dit stille, doordachte en verdroomde werk, dat getuigt van een grote ernst en van een even grote eerbied voor het materiaal. Wij voor ons part zouden, hierbij denkend aan een bekende itali-aanse auteur, kunnen spreken over « de kleine wereld van René Veris »: vrouw en kind, het interieur, de werkplaats, de moes- en vruchtentuin, het stilleven met flessen, allerlei bloemen, de dode vogel of de huiskat. Een defile van alledaags leven, gesublimeerd in de strenge disci-pline van de etsplaat of het subtiële blad van het akwarel of nog in de warm-te van de teloor gegane kunst van het pastel.

René Veris is naar ons gevoel vooral een pastellist, in welk genre hij zich plastisch veel meer blijkt uit te leven dan in zijn olieverschilderijen, die te grafisch zijn om werkelijk als schilder-kunst te kunnen gewaardeerd worden. Dat geldt niet voor een paar portretstu-dies, waarin hij wel de eigenheid van het vlak en van de olieverschilderij in een soort impressionistische stijl erkent, en er naar handelt. Maar zijn landschappen zijn als het ware geschilderde (en sober gekleur-de) etsen.

De meesters van de pastelkunst heb-ben blijkbaar voor Veris geen geheimen meer. Met zijn streepjestechniek ont-staat op de kartons en de bladen een spanning en een trilling die we in het genre zelden aantreffen, omdat de mees-te pastellisten door een te ver doorge-dreven uitwrijftechniek hun bladen « doodmaken ». Dat is hier allermintst het geval en voegt men daarbij het gloedvolle koloriet (even zeldzaam bij pastellisten) dan begrijpt men wellicht onze verrassing. Men ziet niet elke dag pastelkunst van dit gehalte. Het zelfde geldt trouwens voor sommige waterverf-schilderijen. Ook in die bladen bereikt Veris een zeldzame verfijning en subli-mering van tonaliteiten, met behulp van een ver doorgedreven was-techniek. Het verschil tussen de echte kunst van de kleurentransparantie en de decoratieve kunst levert trouwens Veris zelf met de tentoonstelling van een paar minder ge-slaagde bladen.

De tekenaar en etser Veris zoekt het eveneens in de verfijning, het uitsparen van het wit, de afwerking wat de vereenvoudiging niet uitsluit, in een hang naar weergave van het essentiële.

Deze onbekende hield hiermee zijn eerste tentoonstelling te Brussel. We ho-pen dat de Galerie Roeland het peil van zijn eerste gast zal handhaven. In dat geval voorspellen we het initiatief van de heer Van Wallegheem verzekerd suk-ses.

R. C.

DAT M=ET U...

...bezoeken...

Er is te Brussel een nieuwe vlaam-se kunstgalerie: Roeland Galerij, Lievevroubroederstraat 10, waar tot morgen zondag 15 juni Renaat Veris als eerste exposeert. Ter orientatie: de Lievevroubroederstraat bevindt zich vlakbij Manneken Pis.

In de V.T.B. Rik Wouters Studio, E. Jacquemainlaan 126 te Brussel kunt U tot 19 juni het salon van de vlaam-se humor bekijken. Het achtste van deze reeks salons is gewijd aan de vlaamse humoristen, die geregeld meewerken aan een periodische uit-gave: Blomme, de Bolle, onze Bras-ser, Dresse, Fabri, Gilles, enz.

Tot 25 juni « Fotasia » (foto-ten-toonstelling) van Renaat D'Hondt, in galerij « de zolder », Kasteelstraat 4, Willebroek. Tot einde juni in de « Galerie Rive Gauche », Grote Za-vel 32, Brussel: creaties van interna-tionale designers.

Tot 25 juli kunt U in het gemeen-tehuis van St. Martens Latem gaan kijken naar de jaarlijkse tentoonstel-ling van de Latemse Kunstkring. Dit jaar is het vroege werk van Albert Servaes aan de beurt (uitsluitend te-keningen en schilderijen uit de pe-riode 1901-1920). Daaronder bevin-den zich tot op heden nooit geexpo-zeerde schilderijen.

Te Oostende is sinds vandaag 14 juni in het museum Wapenplein, de tentoonstelling George Creten open.

...bekijken...

Van vandaag 15 juni af kunt U de belangwekkende tentoonstelling « Anonieme vlaamse primitieven » in het stedelijk museum Groeninge te Brugge bekijken. Het is een ten-toonstelling met internationale deel-neming, tot zelfs uit de Sovjet-Unie omdat Brugge nu eenmaal als voor-naamste centrum van de vlaamse pri-mitieven een internationale faam ge-niet. Deze tentoonstelling duurt tot einde augustus.

...weten...

Europalia wil jaarlijks een kul-tuursintezes voorstellen van een euro-pees land: opera, muziek, toneel, plastische kunsten, literatuur, film, folklore en kunstambacht. Keer op keer en steeds in september wordt te Brussel in het paleis voor schone kun-sten, de Muntshouwburch en ver-scheidene zalen een kultuurpanorama van een bepaald land tot stand ge-bracht. Ook in andere steden zal de-zes sintezes te zien en te horen zijn. Italië zal de reeks openen.

Van augustus tot november wordt in het museum voor schone kunsten te Brussel een grote, didaktische Bruegellentoonstelling gemonteerd alle gekende werken van Bruegel (een 50-tal) worden er in fotografische voorstelling op natuurlijke grootte samengebracht. Daarnaast worden de in ons land aanwezige originele schil-derijen geëxposeerd evenals talrijke detailvergrotingen. Het bleek niet, ogelijk de overige werken van Brue-gel, over de wereld verspreid, in één tentoonstelling samen te brengen. Er is reeds sprake van dat deze tentoon-stelling ook te Wenen zal te zien zijn waar zich een aantal hoofdwerken van de brabantse meester bevinden.

Bij de « Standaard Wetenschappelijke Uitgeverij » verscheen een lijvig (830 blz. tellend) boekdeel onder voornoemde titel. Het bevat de teksten van de redevoeringen gehouden op de academische zitting ter gelegenheid van de 70ste verjaardag van Aug. de Schrijver, naast een groot aantal bijdragen, aan dhr. De Schrijver opgedra-gen en handelende over binnen- en bui-tenlandse problemen. Al deze teksten wer-den bijeengebracht in boekvorm en de 70-jarige aangeboden.

Het is een « liber amicorum », een boek van de vrienden, politieke en andere. Uit de bijeengebrachte stukken valt wel een en ander te leren over de meest-diverse onder-werpen en problemen.

Voor de werkelijke betekenis van de fi-guur De Schrijver in ons politiek leven zijn echter hoofdzakelijk de opstellen van het tweede deel « August De Schrijver als mens en als politikus » van belang. In dit gedeel-te is er een opstel van Antoon De Schrij-ver over zijn vader, een van Theo Lefèvre over De Schrijvers rol in de belgische poli-tiek na wereldoorlog II, een van Leo Tin-demans over de rol van de gevierde in de buitenlandse politiek, en een van Prof. Luyckx over De Schrijvers rol in de belgi-sche politiek voor de oorlog.

Het opstel van Prof. L. Elaut « Schets van de persoonlijkheidsgroei van August De Schrijver » lijkt ons echter in zijn bondig-heid en door zijn rake tipering, alsmede door het — vaak in enkele woorden — evo-

keren van de historische achtergronden, het best geslaagde (en wij zeggen dit niet om-dat de auteur VU-senator is!). Van de an-dere opstellen, zowel die uit het tweede hoofdstuk (over de politieke loopbaan van De Schrijver), als die uit het derde deel, waarin de meest diverse studies zijn opge-nomen, vernoemen wij o.m. dat van M. Storme over de vooroorlogse pogingen tot hervorming van de staat en dat van M. Van

opgestelde ideeën politiek gevolgd en uit-gewerkt werden vooral wat de vlaamse ver-wezenlijkingen betreft! Zeer leerzaam is ook het vooropgestelde schema voor de repres-sie, en wat ervan terecht kwam. De auteur van dit stuk schrijft dat « buiten schaarse uitzonderingen de ganse elite van het land... uit verlamdende vrees heeft gefaald ».

De heer De Schrijver sprak zich, tijdens een televisie-programma uit voor een prak-

VEERTIG JAAR BELGISCHE POLITIEK

Cauwelaert over de Katholieke Vlaamse Landsbond. M. Ganshof van der Meersch tracht een juridische fundering te geven aan de aktie der Londenaren in « Enkele juridische aspecten van de aktie der rege-ring tijdens de oorlog 1940-1944 ».

Een schets van de voorbereiding, tij-dens de oorlog, tot het ontstaan der C.V.P. door R. Vande Kerckhove toont aan hoe nauwgezet en konsekvent nadien de voor-

tische amnestieëring.

Mocht deze schuchtere aanmaning tot op-ruiming van de gevolgen van een « alge-meen falen » vanwege iemand die als Lon-dens minister voor de repressie-wetgeving mede verantwoording droeg, door de nu verantwoordelijke politici gevolgd worden — maar dan werkelijk « in de praktijk » en niet alleen in verklaringen zoals die van minister Vranckx!

ontmoetingen

met marie gevers

helma wolf-catz

henriette roland holst

In de reeks «Ontmoetingen» bij Desclée-De Brouwer verschenen zopas een drietal monografieën over vrouwen die in onze literatuur naam en faam verworven hebben. De eerste, de noordnederlandse schrijfster Helma Wolf-Catz, wordt door Loeka Wolf-Catz menselijk en literair geportretteerd. De schrijfster, die bij ons minder bekend is dan in het noorden, heeft nochtans reeds heel wat romans op haar aktief, naast gedichten en jeugdboeken. In dit boekje der reeks «Ontmoetingen» wordt (na een inleidend hoofdstuk over haar œuvre als geheel, over haar werkwijze, leven en persoonlijkheid) dit werk in zijn grote fases en cikli onder de loep genomen en naar tematiek en vorm ontleed. Hierbij wordt in omgekeerde kronologie te werk gegaan: vanaf «Van Wit en zwart» in 1967 over «Rozerood» van 1965 en de roman-fleuve, de zevendelige ciklus die begint met «Diepze» en eindigt met «Luchtkristal», keren wij terug naar haar vroegste werk, naar «De Dreiging» van 1946 en het vooroorlogse werk, waarbij «Wouter, de liefde van een jongen» (1932), haar roman-debuut betekende.

Als introductie tot werk en persoonlijkheid van deze produktieve noordnederlandse schrijfster is dit boekje ten zeerste geschikt.

Marie Gevers, fransschrijvende Vlaaminge uit het Antwerpse, heeft als romanière niet alleen in het franse taalgebied faam verworven. Haar werk werd in vele talen vertaald. Marnix Gijsen wijdde aan de figuur van deze schrijfster, in wier werk zowel folklore als landschap van Vlaanderen een belangrijke plaats innemen, een monografie waarin de levensloop van Marie Gevers, haar poëtisch en roman-œuvre worden beschreven.

In het laatste hoofdstuk vraagt Marnix Gijsen zich af, of Marie Gevers een nederlands auteur is. De ambivalentie van franse opvoeding en geest en de vlaamsheid van het wezen drukt de

schrijfster zelf uit in een door Gijsen aangehaalde citaat. De tragiek van het Vlaanderen der vorige eeuw wordt geïllustreerd door namen als die van Verhaeren, Rodenbach, Maeterlinck, Marie Gevers. Ze staan aan de rand van hun gemeenschap en een vreemde wereld, waarheen zij gelaat en stem hebben gekeerd hoewel over zichzelf en hun gemeenschap getuigend. Wat er dan nog aan volks bewustzijn overblijft in de volgende generatie, zien wij ook aan het voorbeeld van Marie Gevers geïllustreerd: haar in het Frans opgevoede zoon is ondanks zijn vlaamse naam een fran-toneelschrijver geworden...

Van de franssprekende bourgeoisie Marie Gevers, die landschap en volk wel tot temas van haar romans heeft genomen, tot de hartstochtelijk voor

dit volk — in zijn sociale betekenis dan — geëngageerde dichteres Henriette Roland Holst is er een hele afstand. Wim J. Simons schreef een waarderend en toch objectief boekje over haar die men Nederlands grootste dichteres heeft genoemd, die men vereerd en verguisd heeft. Een gedeelte van haar werk, dat aan de aktualiteit en de socialistische strijd gewijd is, heeft van zijn betekenis verloren en is nog slechts van historische waarde. Toch is het juist wat schrijver op het einde van zijn boekje zegt: dat de na-oorlogse generaties haar betekenis nauwelijks erkennen. Ten onrechte. Haar verzen hebben generaties lang opgeroepen tot de sociale strijd. Tot voor kort nog droeg een verslagen generatie haar vers als een trots blazon: «Op de kentering, aan de zoom waar de tijden breken, droeg hun

kracht hen niet ver genoeg. Aan die breuk zijn zij bezweken: zij kwamen te laat, of te vroeg.»

Op het einde van zijn monografie brengt de auteur een lijstje met literatuur en publikaties. Wij missen er de vermelding van Verschaeves — meer dan 30 blz. tellende — studie over de dichteres, met wie hij op meer dan één punt verwant was.

Moge de studie van Wim J. Simons het begin zijn tot een herwaardering van een dichteres die — zowel in de strijd voor de sociale ontvoogding als in de literatuur — groot is geweest.

Reeks «Ontmoetingen»: Desclée De Brouwer - Loeka Wolf Catz: «Marie Gevers» - Marnix Gijsen: «Helma Wolf-Catz» - Wim J. Simons: «Henriette Roland Holst»

RENAAT VEREMANS

Niemand zat op het jongste zangfeest te Antwerpen gedacht hebben dat de hulde aan Renaat Veremans, die hem daar naar aanleiding van zijn 75ste verjaaring met o.m. het dirigeren van het bekende lied «Vlaanderen» te beurt viel, het laatste optreden van deze gevierde komponist is geweest.

Renaat Veremans was een begrip in Vlaanderen, als komponist, als dirigent maar ook als vlaamsbewust kunstenaar, die onder meer in benarde tijden niet aarzde, steun te gaan inzamen voor beproefde families. Deze bij uitstek lirische kunstenaar behoorde reeds tijdens zijn leven tot de «vlaamse koppen», met een lijnrechte, tot de konsekwenties doorgetrokken overtuiging en met een talent, dat aan deze keiharde overtuiging nog meer reliëf gaf. Zingend Vlaanderen heeft aan hem enkele van zijn schoonste en ontroerendste liederen te danken; het kulturele en strijdbare Vlaanderen verliest in hem een niet te onderschatten steun, zijn ontelbare vrienden een beminnelijk maar bij tijd en wijle ook onverzettelijk man.

Renaat is nu bij zijn boezemvriend Felix Timmermans. Waar gezongen wordt, zal hij nog vaak in zijn geliefde land herleven.

JET JORSSSEN

SPEEL NIET MET HET GELUK

De schrijfster Jet Jorssen heeft enkele niet onaardige en goed geschreven romans op haar aktief. Maar niet slechts als romanauteur heeft zij bekendheid verworven. Haar medewerking aan het weekblad «ZIE», waarin zij een groot aantal problemen van deze tijd behandelde, werd door de lezers ten zeerste op prijs gesteld; dit bleek zowel uit de reacties van de lezers zelf als uit het feit dat ook buiten de gewone lezerskring haar artikels sukses kenden o.m. in het onderwijs, waar leraars haar teksten gebruikten als tema voor lessen in moraal.

Het bijeenbrengen van een groot aantal dezer teksten — gerangschikt volgens een bepaald onderwerp — is dus niet zonder zin en zonder belang en het zal de talrijke lezers van haar rubriek zeker verheugen de belangrijkste «afleveringen» nu in boekvorm te kunnen nerlezen.

Voor wie haar rubriek niet kende, betekent «Speel niet met het geluk» — titel waaronder deze artikels gebundeld werden, gerangschikt volgens een bepaald thema — een konfrontatie met de problematiek van opvoeding, seksualiteit en huwelijk, waarbij schrijfster een kies en toch openhartig gids en geleide is. De problemen zijn niet steeds zwaarwichtig of geleerd: het zijn de grote en kleine dingen waar men in het dagelijks leven komt voor te staan, waar tegenover een houding dient aangenomen of waarover tenminste een opinie gevormd te worden.

Enkele titels uit de «opvoedingsproblemen»: kinderen en televisie, pleidooi voor Sinterklaas, moeder, grote dochter en mode, schoolkinderen in uniform. In het deel II waarin over de seksualiteit en de problemen die zij meebrengt gesproken wordt stelt de schrijfster het gezond verstand en de gulden middenweg tussen de vroegere taboes en het vaak schijnheilig doodzwijgen van het seksuele als menselijk

levensgebied enerzijds en het al te hipertrofisch uitgroeien van het seksuele in de totaliteit van het menselijk leven van deze tijd anderzijds.

In dit hoofdstuk zoals in dat over het huwelijksleven worden de eigen sfeer en eigen problemen van man en vrouw — bij alle blauwkouderij en vrouwenemancipatie niet te loochelen noch te ontlopen omdat zij nu eenmaal in de menselijke natuur zelf liggen en ook zo zullen blijven zolang er geen biologische mutatie geschiedt — ontleed, waarbij schrijfster het onderscheid in de houding tegenover de liefde van man en vrouw onderstreept.

«Het wordt hoog tijd dat men onze jonge mensen wat meer leert over de psychologie van man en vrouw», zegt schrijfster ergens.

In deze tijd waarin alles in schema's geperst wordt, mensen en feiten, is een dergelijke les vaak nodig. Tot een beter begrip kan dit boek van Jet Jorssen reeds veel bijdragen: door zijn nuchtere, realistische kijk die echter steeds uitgaat van een grote waardering en een hoge opvatting van de specifiek-mannelijke of -vrouwelijke menselijkheid en haar grote taak in dat, wat de cel is van elke maatschappij, de bouwsteen van elk volk: het gezin.

Jet Jorssen: «Speel niet met het geluk». Uitgeverij J. Lannoo - Tielt.

TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV

Zaterdag 14 juni

21 u. : NEDERLAND 1

Telegenerell (de oostduitse bijdrage over de amuzementswereld voor het festival van Montreux).

21.17 u. : NEDERLAND 2

Wie de haver verdient (een documentaire over een negerkamp in Long Island).

20.50 u. : BRUSSEL FRANS

Le sorcier de Rio Grande (western).

Zondag 15 juni

22.10 u. : BRUSSEL NED.

Een zeer kleine speeldoo (Liesbeth List zingt en zegt gedichten).

20 u. : FRANKRIJK 1

Prezidentsverkiezing.

Maandag 16 juni

21.20 u. : BRUSSEL NED.

Frans Masereel.

21.16 u. : NEDERLAND 1

Beeldenaars van Breda (jonge kineasten over de stad Breda).

21.45 u. : NEDERLAND 1

Rust noch duur (kabaret met Jasperina de Jong en Eric Herfst).

21.20 u. : FRANKRIJK 2

La soif du mal (film van Orson Welles met C. Heston, J. Leigh, Zsa Zsa Gabor).

Dinsdag 17 juni

19.25 u. : BRUSSEL NED.

De Hoge Veluwe (een toeristische film).

20.45 u. : NEDERLAND 1

Kijkkijk (een programma waarin onbekende Nederlanders optreden).

20.20 u. : NEDERLAND 2

Kijk mama, zonder handen (toneelspel van Hugo Claus).

Woensdag 18 juni

20.30 u. : FRANKRIJK 2

Le temps des Doryphores (montage van historische documenten over de bezetting van Duitsland).

20.15 u. : DUITSLAND 1

Sudetenland, droom of trauma?

Donderdag 19 juni

21.15 u. : BRUSSEL NED.

Panorama.

20.30 u. : BRUSSEL FRANS

Pourquoi viens-tu si tard? (franse, psychologische film).

22 u. : FRANKRIJK 1

Rondo (joegoslavische film).

Vrijdag 20 juni

22.30 u. : BRUSSEL NED.

Conrad (programma over de britse schrijver van zeeverhalen).

22 u. : NEDERLAND 1

De gluurder (politiefuileton).

20.30 u. : BRUSSEL FRANS

Barrabas (volks toneelstuk van Michel de Ghelderode).

20.15 u. : DUITSLAND 1

Legende van de spaanse natie,

JOSEPH CONRAD

In deze reeks «Bestsellers» van de britse commerciële televisie werden reeds grote britse schrijvers voorgesteld. Joseph Conrad is gekend als de schrijver die aanvankelijk naam maakte met zijn zee-mansromans en verhalen over eksotische landen. Hierbij was het Conrad niet om de romantiek te doen, maar wel om een wereld weer te geven die hij bijzonder goed kende: vóór hij begon te schrijven had hij al twintig jaar gevaren. Bovendien vond hij het leven op zee,

ver van de wereld en met het harde werk van elke dag, een geschikt milieu om de mens met zijn hoogten en laagten te beschrijven. Omdat Conrad's belangstelling in de eerste plaats naar de universele mens met zijn gevoelens en driften uitging heeft hij uiteraard ook boeken geschreven die zich niet op zee afspelen maar bijvoorbeeld in Kongo en in Zuid-Amerika. Het merkwaardige van deze auteur is wel dat hij tot op onze dagen verrassend modern aandoet en dat zijn repertoire uiterst verscheiden is.

Vrijdag 20 juni om 22.30 u.

DE DEMARKATIELIJN

De franse kineast Claude Chabrol draaide zijn oorlogsfilm «La Ligne de démarcation» in 1966. De film speelt zich af in een frans dorpje in de Jura, niet ver van de demarkatielijn tussen het bezette en onbezette Frankrijk gedurende de tweede wereldoorlog.

De echtgenote van de plaatselijke geneesheer, dr. Lafaye, houdt zich bezig met het in veiligheid brengen van geallieerde valschermspringers. Op zekere dag leidt zulks tot een bijzonder dramatische toestand. Want één van de parachutisten, Michel, wordt door de Duitsers gewond en naar een ziekenhuis gebracht. Dr. Lafaye slaagt erin hem te doen ontsnappen. De Gestapo tracht hem terug te vinden. Dr. Lafaye pleegt onder de ogen van zijn vrouw zelfmoord, ten einde niet verplicht te worden de plaats te onthullen waar Michel zich verborgen houdt.

Met Maurice Ronet, Jean Seberg, Jacques Perin, Daniel Gelin, Roger Dumas en Noël Roquevert. De bezettingsperiode wordt wel op een bijzonder dramatische manier in beeld gebracht.

Vrijdag 20 juni om 20.25 u.

Jean Seberg in «De Demarkatielijn». Brussel Ned., vrijdag 20 juni.

EEN ZEER KLEINE SPEELDOOS

Deze titel is ontleend aan een gedicht van Paul van Ostayen. Cees Nooteboom maakte een keuze uit bestaande nederlandse en vreemde chansons en gedichten die voor de gelegenheid op muziek werden gezet door Lou van Dijk, Han Reiziger en Ramses Shaffy. Liesbeth List zingt en zegt gedichten van Hans Andreus, Brendan Behan, Hugo Claus, Jan Jacob Slauerhoff, Jan Van Nijlen, Paul van Ostayen.

Zondag 15 juni om 22.10 u.

VLAAMSE T.V.

Zaterdag 14 juni

18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Tienerklanken — 19.30 : Jonger dan je denkt — 19.55 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : «Julia». TV-veuille-ton, 1e afl. : Mama's beste vriend — 20.50 : Casinoconcert — 21.50 : Echo — 22.20 : Mission Impossible : Dodelijke liefde — 23.10 : TV-nieuws.

Zondag 15 juni

11.00 tot 11.40 : Eucharistieviering — 14.30 : Internationaal landbouwmagazine — 15.00 : De woonschuit — 15.15 : Binnen en buiten — 17.15 tot 17.45 : Tienerklanken presenteert : Das junge Orchester — 18.45 : Klein, klein kleuter-tje — 19.05 : Doktori : Judy, de pacifist — 19.55 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.15 : Sportweekend — 20.40 : Speelfilm : Een nogal deftig meisje — 22.10 : Poëzie in 625 lijnen — 22.45 : TV-nieuws.

Maandag 16 juni

18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Film-museum van de schaterlach — 19.30 : «Intestinte». Documentaire — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.30 : De indringers : De valstrik — 21.20 : Frans Masereel. Documentaire — 22.10 : Helsinki Festival 1969 — 22.45 : TV-nieuws.

Dinsdag 17 juni

18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Israëlitisch-godsdienstige uitzending — 19.30 : «Scheldeland vijf voor twaalf». Documentaire — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : «Addio Venezia». TV-spel — 22.10 : Vergeet niet te lezen — 22.45 : TV-nieuws.

Woensdag 18 juni

18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Tip-top — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Jerry Lewis-Festival — 22.05 : Gastprogramma : Het vrije woord — 22.35 : TV-nieuws.

Donderdag 19 juni

18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Doris Day-show. Het cultureel centrum — 19.25 : Film-museum van de schaterlach — 19.40 : Politieke tribune : De Partij voor Vrijheid en Vooruitgang — 19.55 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : De Forsyte Saga : Fleur's portret — 21.15 : Panorama — 22.25 : Première — 23.05 : TV-nieuws.

Vrijdag 20 juni

18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Luceat — 19.30 : Ziet u er wat in? — 19.45 : Zoeklicht — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Specifilm : De demarkatielijn — 22.25 : TV-nieuws — 22.30 tot 22.55 : Joseph Conrad.

Lili (Liselotte Pulver) een nogal deftig meisje... Brussel Ned., zondag 15 juni.

EEN NOGAL DEFTIG MEISJE

Dat nogal keurige meisje waarmee u kan kennismaken is niemand anders dan de bekende actrice Liselotte Pulver die de hoofdrol vertolkt in deze pretentieloze, vlotte komedie van Ladislao Vajda. Het is een aardig vakantieprogramma, optimistisch met een vleugje poëzie en een charmante vertolking. Als partners krijgt Liselotte Pulver Alberto de Mendoza en Martin Held, een populaire spaanse televisie-ster. Lili Steiner is een toegewijde sekretaressen die haar directeur moet vergezellen op zakenreis naar Madrid, een buitenkansje waarom haar collega's haar benijden. Maar Lili is veel te netjes en te bescheiden om haar kansen te grijpen. Wanneer zij op een mooie dag in een adembenemend korte rok verschijnt — terwijl er nog geen sprake is van minimode — is dat voldoende voor de directeur om de veelzijdige kwaliteiten van zijn sekretaressen te ontdekken. En wellicht zou Lili wel op zijn voorstel zijn ingegaan als de spaanse tv-ster Carlos niet was opgedoken, een niet zo rijke maar heel knappe man. Eén en ander maakt de keuze voor Lili erg moeilijk in deze amoureuze perikelen...

Zondag 15 juni om 20.40 u.

Wij sport

Vlaams nationaal

En hier dan de man, wiens arinestaal — als we deze beeldspraak even mogen gebruiken — zoveel stof heeft doen opwaaien, bij het verlaten van het Bondsgebouw aan de Martelarenplaats.

veel ouders hun kinderen door «den dokter» doen vrijstellen van turn- en sportlessen. Hij vergat ook te bedenken dat de vedettenaanbidders elke frank, besteed aan turnen en sport op school, te veel vinden, because volgens hen allemaal voorbestemd voor de «elite-sport».

ZE MOGEN HET HEBBEN

Het kan wel overdreven zijn natuurlijk, maar iets zal wel waar zijn van de bewering dat Merckx altijd met schrik rondloopt. Schrik dat men hem een of andere vuile toer zal draaien met «gedoopte» dranken of zo (zoals ondertussen misschien al gebeurd is). De ene bestendig in vrees voor vergiftiging, de andere (Van Looy) voortdurend lastig gevallen met dreigbrieven. Als het zo zit, dan mogen zij hun populariteit, hun roem en hun centen hebben. Geef ons maar wat minder van dat alles en wat meer gevoel van veiligheid. Vooral omdat dat alles er nog niet vlug zal op verbeteren, als men verder gaat met het verspreiden van de merckxiaanse eredienst via de bijbel van de sportgazzetten.

SLECHTE REKLAME

Merckx kon de Ronde van Italië niet verliezen en Gimondi heeft ze dus gewonnen. Overwinning zonder glans in een koers zonder glans — voor zover die ronde ooit enige glans heeft gehad tenminste. Als men met die giro de gebaande paden blijft bewandelen, dan zal men niet ver meer lopen. De mensen zijn de overdreven onnozelheid van het spektakel zo beu als kouwe pap. En als het moest zijn dat de «zaak Merckx» versierd werd door mensen, betrokken bij de organisatie van de giro om de zaak weer wat spektakulair en publicitair leven in te blazen, dan denken wij toch dat dit een barslechte reclame geworden is.

TOCH EVEN TELLEN

Men schijnt altijd maar te aanvaarden dat er in Brabant ongeveer evenveel franstalige als vlaamstalige sportverenigingen zijn. Een fifty-fifty-verhouding bij het verdelen van kredieten, verantwoordelijkheden en afvaardigingen is «normaal» geworden. Wij zijn eventjes gaan tellen hoeveel vlaamse, brusselse en waalse clubs er spelen in de brabantse afdeling van de voetbalbond. En nu kan het best zijn dat we er hier of daar eentje in een verkeerd vakje hebben gestopt, maar wij kwamen tot volgende resultaat: 20 brusselse clubs, 40 waalse en 172 vlaamse. Hieruit blijkt weer eens hoe blij wij wel mogen zijn met onze «pariteit» en hoe dankbaar wij, met onze 75 t.h. meerderheid in Brabant, de anderen wel mogen zijn voor hun generoziteit.

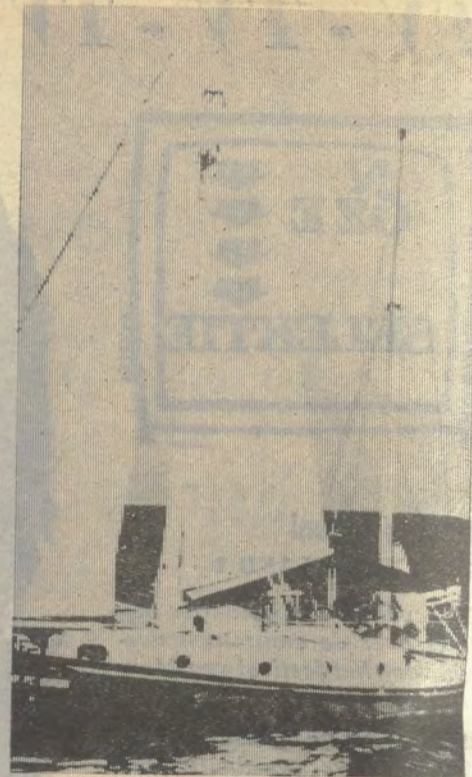
ONVOLLEDIG

Verleden week keken wij met belangstelling uit naar een enquête van Daniël Mortier over de lichamelijke opleiding op school. Voor ons — in alle bescheidenheid gezegd wel enigszins met het onderwerp vertrouwd — is de uitzending een dikke flop geworden. Geen enkel nieuw gegeven. Te eenzijdig negatief belicht (bij voorbeeld al door de heren inspecteurs, die wel veel kritiek hebben, maar blijkbaar nog niet zo heel veel gedaan hebben gekregen om aan de toestand te verhelpen). En onvolledig. Mortier vergat bij voorbeeld te zeggen dat ondanks alles nog duizenden onderwijsmensen hun best doen om van de «zjumnastik» te maken wat er van te maken is. Hij heeft niet nagegaan hoe

kord dat hij dit jaar verbetert. Veel belang hechten wij niet aan die rekords, dat weten onze lezers. Maar ze zijn wel belangrijk voor ons in die zin, dat ze bewijzen dat er gewerkt wordt door onze atleten. En dat is verheugend.

SIMPATIEKE PLOEG

Wij lezen vaak met verbijstering wat de gespecialiseerde sportpers ons allemaal wil wijsmaken over de alleen zaligmakende sport en haar goddelijke beoefenaars. Af en toe treffen we nochtans eens een berichtje aan dat bij manier van spreken deugd doet aan 't hart. Zo bij voorbeeld verleden week dat de elf broers Vandervelde uit Gooik een voetbalwedstrijd hadden gespeeld (en gewonnen, maar dat heeft geen belang) tegen een plaatselijke jeugdvereniging. Wij hebben een misschien wat overdreven simpatie voor straat- en stamneeploegen, die nog echt voor hun plezier (en de pintjes na de match) spelen, dus zeker voor een ploeg van elf broers. Wij vinden het prettig dat bijna duizend mensen naar hun wedstrijd kwamen kijken, met o.m. Pol van Himst en Jef Jurion. En we hopen dat de broers nog enkele jaren zullen voortdoen.

In het hoogzeilen speelt ons land slechts een bescheiden rolletje. Toch is René Hauwaert in het kleine wereldje van oceanracers geen onbekende en geldt zijn tweemaster als een prima boot.

RANDBEMER(C)K(X)INGEN

Hoe het met U gesteld is weten wij natuurlijk niet, maar wij hebben er de buik van vol. De «zaak Merckx» hangt ons de keel uit van hier tot ginder. Wij moeten er, om het plat te zeggen stillekensaan van gaan kotsen. Kilo's en kilo's gazettenpapier hebben we opgepeuzeld. Weten wij nu of «den Bels» ja dan neen sporen van dopingsprodukten in de urine had? En zo ja, of hij er zelf verantwoordelijk voor is dat ze erin kwamen? Wij weten er niks van.

Wij willen echter aanvaarden dat ons troetelkind geen schuld heeft. Wij geloven — omwille van zijn «verleden» — dat hij zich niet schuldig maakte aan doping. En wij zijn wel een beetje beschaamd dat wij het tot dusver alleen van hem geloofden, en niet van de andere renners die evenals hij bij hoog en bij laag zworen dat ze onschuldig waren.

Dit gezegd zijnde, willen wij herhalen dat wij er nu genoeg van hebben. Van Merckx met zijn «gebleit» en zijn airke van belaagde onschuld. Hij is onschuldig? Goed. Hij moet daar niet wekenlang over zeuren, gelijk een kind van de kakschool dat men zijn «lekstok» afgepakt heeft. Genoeg ook van de reporters allerhande in paniek, met hun meewarige vraagjes, met hun medelijdende blikken, met hun getruut over «verloren eer». Sedert wanneer zou een man, op grond van valse beschuldigingen, zijn eer verloren hebben? En voor de rest zal het voor de rijke Merckx niet zo'n ramp zijn. Zijn ronde van Frankrijk komt wel niet echt in gevaar. Integendeel, hij is nu omzeggens zeker hem te winnen, als hij hem rijden wil. Geldverlies zal er niet bij te pas komen, want zijn met martelaarsschap getooide populariteit zal nog groter worden en zal nog wel enkele miljoenen meer uit ons zakken toveren.

Wij hebben de buik vol van de onzin die de gazetten nu al dagenlang uitkramen. Wat bladen als «Les Sports» en «Sport 69» allemaal uit hun «botten sloegen», dat heeft gewoon geen naam meer. Dat is je reinste infantiele stompzinigheid. De heren moeten ons, hun lezers, geweldig hoogachten! Wij krijgen zure oprispingen als we B.W.B.-boss Moyson horen lullen, in een taal die evenmin een naam heeft, over «Eddie die onschuldig is en dat alleman dat weet». Waar komt die overtuiging vandaan? Waar was ze tegenover

Willy Vanneste, Ward Weckx, Yvonne Reynders en zoveel anderen? Die mensen ook zeiden dat ze onschuldig waren, maar die zagen de «dikke legumen» van de bond nog niet slaan. Het moet toch worden toegegeven dat Merckx een serieus voetje voorkrijgt, zoals de renners zelf het meer en meer beginnen te zeggen.

Wij vinden het belachelijk dat een halve regering, met Hunne Excellenties van Mechelen, Parisis, Major en Harmel (heeft die al een koereur van dichtbij gezien?) op kop, op een simpel woord van Merckx het geweer schouder en ten strijde trekt. Ministers zetten hun naam, hun tijd, hun belangstelling in voor wat misschien — het is niet zeker, maar het lijkt ons mogelijk — niets anders is dan een publiciteitsstunt, een «affaireke» in de wielerveken, een «scheet in een fles» zoals de volksmond het oneerbiedig noemt. Ze verplaatsen voor de «zaak Merckx» meer wind dan ze deden voor alle onschuldig vermoorde biafraanse kinderen samen, of voor de opkalfatering van ons in alle voegen krakend vaderlandje. Vier ministers in dienst van een koereur, met de ijdele hoop te mogen delen in zijn populariteit bij «het volk», dat helaas nog meer belangstelling heeft voor koereurs dan voor ministers.

Er is in heel deze onverkwikkelijke zaak maar één ding dat ons ernstig verontrust en dat is, dat in de strijd tegen de doping weer een veldslag werd verloren. De partij der «dopers» heeft de kwestie handig gebruikt om de dopingskontrolle in discrediet te brengen. Wij zien het misschien wat somber en we zeggen het misschien wat bitter, maar de klappen die de dopingsbestrijding nu van overal krijgt, openen in zekere zin weer de weg naar de verrukkelijke spektakels van langs de weg krepende renners en het sensationeel uit klinieken waar men renners, vol gepropt met allerlei smerlapperij, niet helpen kan omdat men ze niet onder narkoze kan brengen.

Er is tenslotte in heel deze zaak één grote zekerheid: wie ook de schuldige is, Merckx, of de inrichters of onbekenden, of de dokters, of de histerische supporters, of de sensatie brakende pers, er is altijd één slachtoffer, en dat is de kommerciële wielersport in haar geheel. Wij zien echt niet in hoe men die nog zal kunnen redden.

A.B.N. A.U.B.

Toen Morris Moyson voorzitter werd van de Belgische Wielrijdersbond, schreven wij dat we het niet zo erg vonden dat hij slecht (want onbeschaafd) Nederlands sprak, maar dat wij hoopten dat hij een ernstige inspanning zou leveren om daaraan te verhelpen. Wij hebben hem de laatste dagen een paar keren horen spreken. Over wat hij zei, willen wij het hier niet hebben, maar de manier waarop hij het deed was beschamend. Hij heeft in al die maanden niets bijgeleerd. Nu weten wij niet hoe u erover denkt, maar wij vinden het toch maar zus en zo dat de voorzitter van een nationale bond nauwelijks wat «kaberdoeskensyloms» uit zijn botten kan slaan.

GOED ZO

De belgische atletiek verdient een dik woord van lof. Tijdens het afgelopen weekend werden er niet minder dan drie nationale rekords verbeterd. Herbrand (tienkamp). Vandenwijngaerden (400 meter) en Lieve Ducatteeuw (200 meter) schoven onze atletiek weer een stukje verder in de richting van de Europese top. Voor Herbrand is het trouwens al het tweede re-

Ook al sport? Deze «body-builders» zijn geroepen om de roem van ons vaderland in alle melkwegstelsels te verkondigen: ze dingen mee naar de titel van mister Univers.

DE GRENDELS

De «anti-grendel-slag» is niet gewonnen zolang de grendels niet geschrapt zijn uit de regeringsvoorstellen.

De regering blijft bij haar voornemen de vlaamse meerderheid te verkopen voor 'n bord «linzensoep-kultuuraautonomie».

Iedere bewuste Vlaming moet hiertegen reageren.

Daarom stelt de V.U. een groot aantal gegomde anti-grendel-kleefzegels (formaat 7X10 cm) gratis ter beschikking.

Deze zegels, die met hoeveelheden kunnen besteld worden op het Algemeen Sekretariaat 71, Brussel 1, kleven op alle materialen.

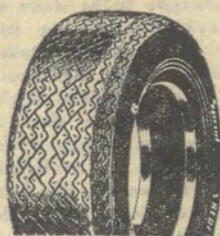
Indien we onze kinderen een jarenlange strijd willen besparen moeten we nu handelen.

HET IS EEN ZAAK VAN ZELFRESPEKT

VREDESTEIN

Sprint

L. MOUS
BANDENSPECIALIST

Heidebaan 107, St. NIKLAAS - Tel. 76.30.01

Herrubberen op 24 u. van eigen banden.

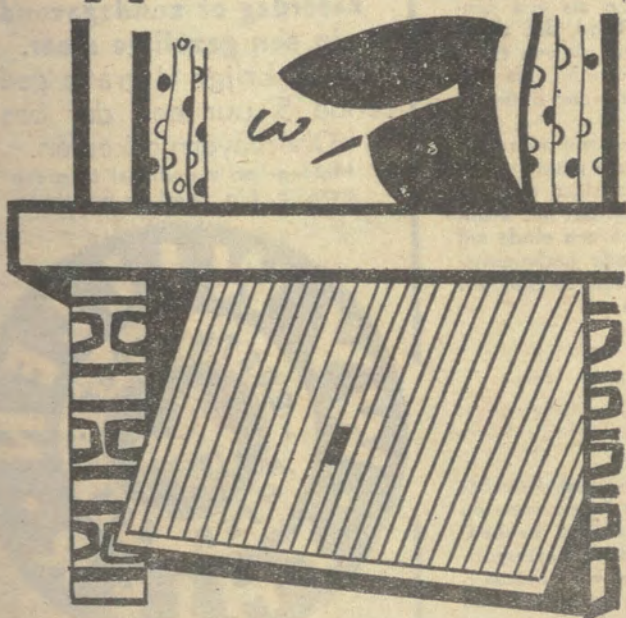
Nieuwe banden, alle gekende merken.

Herstellingen - Hergroeven en Uitbalanceren.

Montage gratis

Maximale kortingen.

WENTELPOORT type ALUGA

Standaarduitvoering
Poort gans in aluminium. Omlijsting
in gefosfateerde staalplaat.
Zeer lichte bediening.
Automatische sluiting.
Voordelige prijzen.

BREVET
23098

JEURCLOO

A. JEURISSEN - CLOOSTERMANS & ZONEN

ZONHOVEN

Weierstraat, 2 - Tel. 011/132.31 & 132.36

U MOET ER BIJ ZIJN

Laten wij op Vlaanderens nationale feestdag demonstreren met het symbool van « de Vlaamse Beweging, het oprechtst en edelst streven dat in België opkwam » (A. Vermeylen). De Leeuw aan onze huizen en openbare gebouwen is inderdaad een demonstratie van solidariteit met degenen die in « HOOFDSTAD »-Brussel, in de Voer, te Moeskroen, op de taalgrens en (ook nog) in Vlaanderen dagelijks in 't ge-weer zijn.

ONTBREEK NIET OP HET APPEL !

Sticht in uw woonplaats een kern van de Nationale Bevlaggingsaktie.

Vraag de folder '69, met afmetingen en prijzen van katoenen, wollen en nylon vlaggen, aan de

Nationale Bevlaggingsaktie

Waterstraat 133
SINT-AMANDSBERG
tel. 09-51.15.83

Informeer eens naar de prijs
van deze publiciteit.

Het zal U verbazen, hoe fel
hij meevalt.

HERMES SCHOOL

Zuidlaan 54, Brussel

Volledige
secretariaatcursussen

STENO- en DACTYLOGRAFIE
in vier talen

BOEKHOUDEN

MODERNE TALEN

HANDELSRESPONDENTIE
ENZ.

DAG- EN AVONDLESSEN

M. Lemonnierlaan 211, Brussel
Tel. (02) 11.00.33

De school waar Vlamingen
zich thuis voelen

VRAAG

BIJ UW OPTICIEN

BRILMONTUREN

Ingevoerd door Janssens & Co Schilde
Zaakvoerder M. Vanderbruggen - Tel. 03/79.07.95

OP SAFARI IN AFRIKA MET DE V.T.B.

REEDS MOGELIJK VANAF 18.305

Enkele voorbeelden :

A. 16 dagen aan het tropenstrand van de Indische Oceaan	vanaf 14.275 fr.
B. 11 dagen aan het strand en 3 dagen TSAVO-SAFARI	vanaf 18.305 fr.
C. 18 dagen aan het strand en 1 week KIBO-SAFARI	vanaf 24.090 fr.
D. 8 dagen aan het strand en 1 week Seregeti-Safari	vanaf 24.610 fr.
E. 9 dagen aan het strand en 5 dagen Kenia-Tanzania-Safari	vanaf 25.975 fr.

enz... enz...

WIJ BIEDEN U ALLE MOGELIJKHEDEN VAN SAFARI'S
IN KENIA - UGANDA - TANZANIA - TCAD - CAME-
ROUN - ZUID-AFRIKA.

VRAAG UITGEBREIDE DOKUMENTATIE !

Aanbevolen Huizen

Manège « VOLMOLEN »
Opoeteren (L.)
Paardenpension - Rijlessen -
Wandelingen.
Restaurant-Bar-Zwembad-
Camping.
TEL. (011) 648.34

HOME

Eigentijdse woninginrichting
Rijschoolstraat 45 B
ST. TRUIDEN
Telefoon : (011) 741.96

AANBOUWKEUKENS

Specialist : H. DOX p.v.b.a.
Carnotstraat 133, Antwerpen
Standaard- en maatwerk
MULLER EN ZEYHER KEUKENS

AL AL KEUKENS - GLASAL

Fabrieken te Ramsdonk
tel. 015/714.47
Vochtbestand - Vuurvast
Matige prijs
Voor West-Vlaanderen :
DE MEYER Walter
Bruggestraat 136, Zwevezele
tel 051/612.84

« PIET POT »

Antwerpen's gezelligste
Bierkelder
Grote Pieter Potstraat 4
(bij Suikerrui)
Open vanaf 8 uur s'avonds
Maandag en dinsdag gesloten.

HOTEL-PENSION BREUGHEL

Smet de Nayerlaan 141
Blankenberge, tel. 416.37
Voll. pens. 200-220 fr. - R 05

Bezoek « Gasthof DE VEERMAN »

Kaai 26, St.-Amands a.d. Schelde
Tel. (052) 332.73
Mosselen - Paling
Uitbater : Jan Bruggmans

De specialist der
standaarddeuren

J. LEEMANS Deurne zuid

Van Havrelei 70, tel. 35.63.17
Agent : De Coene - Kortrijk

TEA-ROOM « HIMALAYA » VLOERBERGHS-VANHOVE

Tea-Room - Ijsbar
Weststraat 37
Blankenberge R 04
3-2-68

Tapijten CASPERS

Mechanische en Perzische
Tapijten - Vloerbekledingen
Gentsestraat 6, AALST
Tel. (053) 291.89

PERS spiegel

Pater Isidoor die een bekeringsretraite preedte in de jaren 30 : daaraan deed Broeder Omer denken in zijn « la Belgique-vivra »-speech van het jongste P.V.V.-kongres. De rest van de vertoning was in dezelfde stijl. Wie er nog voor applaudiseert of er door ontroerd wordt, zijn de illustere douarrières uit de stambomen « Métropole », « Matin » en « Libre Belgique ». Kortom : de oude dames waarvan de geboortedatum ergens nabij 1830 ligt.

Andere regeringssprekbuizen hebben een nieuwe groep « incivieken » ontdekt : de oppositienoodaards, die niet zo maar willen meemarsjeren in Eyskens' grondwetsrang.

DE STANDAARD

De prijs voor de geestigste, geraffineerdst-vernietigende beschrijving van het P.V.V.-kongres komt toe aan de « Standaard »-reporter. Met wat een ironie prikt deze man door de holle P.V.V.-blazen. Dit uittreksel over de Omer-apoteoze :

« Na Francis Deweert komt de uitredende voorzitter een laatste maal aan het woord. Hij begint al degenen die rondom hem aan de bestuurstaafel zitten dadelijk krachtig te huldigen. Daarna verzekert hij om de dertig seconden dat hij zijn allerlaatste woorden aan het uitspreken is. Hij zegt dat alleen dank zij de permanente dialoog (dat woord verschijnt tweemaal op het scherm) la Belgique vivra Voor de P.V.V. is de eerste etappe nu voorbij, en de tweede staat voor de deur.

Volgend voorjaar zal er een groot superkongres komen waarop niet-partijleden zullen uitgenodigd worden. Want het is zonde de idealen van de vrijheid alleen aan P.V.V.-lui voor te behouden. De stem van de voorzitter klinkt en daalt, zoals de tonen van een volkslied. Dan plaatst hij, als een voltrefler, de werkelijke slotzin : « restez Belges, fiers de l'être » (ovatie). Op dit ogenblik wijst mijn klok objectief : vijf voor twaalf. Alsof de nu helemaal uitgetreden voorzitter symbolisch zou zijn. »

LE MATIN

De antwerpse franskiljonse goudvinkenkrant heeft dagen nodig gehad om haar ontroering uit te schrijven over de heerlijke woorden van de grote patriot Vanaudenhove.

« La Belgique vivra : toen president Vanaudenhove zondag dit geestdriftwekkend slotwoord toewierp aan de deelnemers van het kongres van de P.V.V., brachten zij hem een prachtige ovatie.

Hoe zou men niet met angst, met diepe smart de onzekerheid aanvoelen die weegt op de toekomst van de belgische staat? De Belgen die nog klaarsend zijn gebleven midden tussen de aanvallen van onverdraagzaamheid, beseffen toch dat het land slechts voorspoedig kan blijven als degenen die het nationale lot in handen hebben de rustbrengende oplossingen vinden, die aan de onverdraagzaamheid een einde maken.

« België zal leven », zei de heer Vanaudenhove. Men weet dat deze grote patriot, die aan het land heel wat meer schonk dan zijn welsprekendheid, zeer eerbijg meent wat hij zegt. Deze P.V.V., die zijn werk is, is ook zijn geloof en zijn hoop. Hij heeft zondag eens te meer de kans aangegrepen dit alles mee te delen aan zijn troepen en boven hen uit aan heel het land die boodschap mee te geven. Ontroerende boodschap van een chef, die wel het roer verlaat maar slechts na zorgvuldig de reisroute te hebben uitgestippeld op de kaart. »

LA METROPOLE

Het P.V.V.-schip vaart zo duidelijk onder de oude vlag van 1830, dat de antwerpse afstammelingen van de heersende 1830-kaste in deze formatie hun hoop stellen om ooit de franskiljons in Vlaanderen de voorrechten terug te geven, die zij als « minderheid » stuk voor stuk zien afbrokkelen.

« Een van de nieuwe ideeën die het P.V.V.-kongres bracht is de bescherming van de filosofische minderheden, als groepen. De P.V.V. zal niet toelaten dat een C.V.P.-V.U.-meerderheid de andere ideologische partijen en groeperingen in Vlaanderen verplettert, en tevens evenmin zal toestaan dat een linkse meerderheid Wallonië een diktatuur opdringt.

Het opzet verdient lof, en de inzet is belangrijk. Blijft dan dat deze mooie bewoordingen, van algemeen uitzicht, abstraktie maken van het knelpunt der taalproblemen, dat er in bestaat te weten of in België de rechten van de enkelingen wat primordiale zaken als de cultuur en het onderwijs, voor iedereen gelijk zijn.

De h. Risopoulos staat voor dat de liberale optiek een maatschappij zonder klassen, waarin iedereen gelijke kansen heeft, zou worden. De liberale maatschappij is een solidaristische maatschappij, heeft hij verklaard. Hoe graag zouden wij willen dat zij tot stand kwam en dat de Belgen zo gelijk en zo solidair zouden zijn, dat zij eenieder vrij de kans laten om zichzelf te zijn. »

LA LIBRE BELGIQUE

Er is een afwijking die men niet mag veronemen in de belgische politiek : de afwijking in de richting van de « separatisten ». De moeder van de belgische moraliteit gispt Eyskens omdat hij een afvaardiging ontving van het Rassemblement Wallon, in de hoop zo zijn zinkend grondwetsschip te kunnen bovenhouden.

« Neen, mijnheer Eyskens, men maakt geen overeenkomsten met de separatisten! Richt u liever in alle loyaliteit tot de P.V.V., de derde nationale partij, en nodig haar uit deel te nemen aan de debatten. Ze te bestrijden bij mislukking van de besprekingen, in alle klaarheid haar verantwoordelijkheid op te nemen tegenover de regeringsvoorstellen. Wij willen geloven dat men een uitweg zal vinden uit de kleinzielige proceduremaneuvers en dat de parlementaire debatten zich zullen afspelen in volle klaarheid. De verantwoorde lijke senatoren van de nationale partijen moeten voor hun opdracht worden gesteld, zonder zich te bekommeren om het geschreeuw en de bedreiging van de waaie en vlaamse separatisten. »

GAZET VAN ANTWERPEN

Nu op de internationale kommunistenkonferentie te Moskou de scheldwoorden over « imperialisme » en « chinees nationalisme » in Peking-richting worden geslingerd, herinnert dit blad er aan hoe de sovjetunie een ware volkerenmoord — of — verstrooiing heeft uitgevoerd in de Stalintijd en verder doorzet tot de dag van vandaag. Het russisch imperialisme walst verder een reeks kleinere volkeren plat onder de pletrol van de russifikatie naar slechtste tsarentraditie.

« Feit blijft dat onder Stalin een ware « intellectuele genocide », werd gepleegd met de motivering dat er collaboratie met de Duitsers had plaatsgevonden. Feit is ook dat niet alleen de Wolga-Duitsers maar ook de Krim-Tartaren nooit meer naar hun land zijn mogen wekeren.

Er zijn nu processen hangende tegen mensen die Krim-Tartaren geholpen hebben om naar hun vroegere haardsteden terug te gaan. In dat verband werd de generaal met rust Grigorenko aangehouden.

Het systeem is sedert de tijd van Stalin niet zozeer veranderd. Tal van volken die naar taal, godsdienst en zeden van de Russen verschillen zien zich in hun eigen bestaan gefnuikt. Rechtmatige bestrevingen worden als « bourgeois - nationalisme » streng betoedeld. In Oezbekistan, Azerbaidjan, Turkmenie, Kazakstan en Kirgizië werd ook zuiver cultureel en taalkundig russifikatie opgedrongen. De overweldiging van de baltische staten Estland, Letland en Litauen is beter bekend... of alreeds vergeten. Tot zelfs in Georgië is het tot ongeregeldeheden gekomen.

In feit is de Sovjet-Unie de laatste grote

imperialistische mogendheid. Dit zal de leiders van het Kremlin en van het wereldkommunisme niet beletten met gerust geweten het imperialisme te brandmerken... bij anderen. »

VOORUIT

De klooeke jongens van de gentse B.S.P. die — als ze over koningen of scholen of eenheidswetten hun willetje niet kunnen doorzetten in het parlement — regelmatig naar de harde middelen grijpen, zijn verontwaardigd over de politieke zet van de oppositie inzake de grondwetsherziening.

« De doorvoering van de andere hervormingen, die eveneens zeer belangrijk zijn omdat zij aan werkelijke behoeften beantwoorden, en die het voorwerp uitmaakten van de ontworpen grondwetsherziening, zal nu langs de weg van gewone wetten moeten benaarstigd worden. Op die manier zal de politieke wil van de meerderheidspartijen dan toch op geldige wijze, al is het dan ook niet in een constitutioneel verband, tot uiting komen.

Wat wel kan, moet nu zo spoedig mogelijk worden verwezenlijkt.

Er is geen reden tot uitstel.

De openbare opinie zal niet nalaten het werk van de regering naar waarde te schatten en de vluchters van de P.V.V. en van de Volksunie te veroordelen. Democratie veronderstelt de gemeenschappelijke wil om in de diversiteit van opvattingen en meningen iets op te bouwen en niet die om weg te lopen of de werking van de instellingen, waarop het systeem berust, onmogelijk te maken. »

DE NIEUWE

Wie zaterdag de geslaagde tocht door de randgemeenten meemaakte, heeft het verschil in Vlaamse reflexe kunnen vaststellen op verschillende gemeenten die doorkruist werden. Tussen Halle en de brusselse agglomeratie was het heel wat minder dan in West-Brabant. Wij lieten ons gezeggen dat de lamentabele houding van de brabantse B.S.P.-ers daar voor veel tussen zit. Wij kunnen dit geloven, als wij de felle reactie lezen van een Mark Grammens op de zelfkastatie die de zgn. Rode Leeuwen willen aangaan via het nieuwe akkoord met de « fransstalige kameraden ». Wat zegt Lafontaine « over de leeuw die een eendagsvlieg bleek te zijn ».

« Als de « rode leeuwen », dat zijn de Vlamingen van de brusselse B.S.P., zich neerleggen bij de konkluzies van het bureau van hun partij, dan zouden degenen die geen mandaat te verliezen hebben, er beter aan doen zo spoedig mogelijk de groep te liquideren.

Het nationaal bureau van de B.S.P. heeft immers beslist dat de negentien gemeenten van de agglomeratie voorbehouden worden aan de groep Simonet, en het arrondissement Halle-Vilvoorde aan de vlaamse groep, terwijl voor de hele agglomeratie één bijkomende vlaamse en voor Halle-Vilvoorde één bijkomende fransstalige afdeling zal worden erkend, en de zes randgemeenten met faciliteiten zowel vlaamse als fransstalige afdelingen zullen krijgen.

Dat is een kapitulatie over de hele lijn. Het betekent dat de « rode leeuwen » feitelijk de brusselse agglomeratie als een ééntalig frans gebied hebben erkend, dat zij de randgemeenten hebben erkend als een tweetalig gebied, en Halle-Vilvoorde als een vlaams gebied met faciliteiten voor fransstaligen.

In ruil voor deze toegevingen zou men hebben bekomen : één verkiesbare plaats op de senaatslijst, en één op de kamerlijst, want er is inderdaad reeds afgesproken dat het avontuur van de « rode leeuwen » een einde zal nemen en dat bij de komende parlementsverkiezingen de vlaamse kandidaten Simonet als kopman zullen hebben. »

VANDAAG

En dat die hele belgische warwinkel slechts kan rechtgetrokken nadat het federalisme de structuur ten gronde zal gewijzigd hebben, meent ook John Lambert, engels korrespondent te Brussel van een aantal vooraanstaande engelstalige bladen. In dit kaderblad van een aantal katholieke jeugdverenigingen neemt deze eminente buitenlander geen blad voor de mond.

« Ik maak mij er geen begoochelingen over dat de oude lui de ware oplossing zullen vinden; zij schijnen helemaal geen haast te hebben om met de behandeling van de werkelijke problemen te beginnen. Deels omdat zij steeds opnieuw jonge mensen in hun oude twisten zullen betrekken, lijkt een federale oplossing mij een juist antwoord. Dit zou ook betekenen dat men evolueert in een richting die ook de rest van Europa weldra zal moeten inslaan. Maar dit is slechts een van de redenen.

Indien België te klein is, is het anderzijds wellicht ook te groot. Is het mogelijk wanneer men 10 miljoen inwoners telt, dat al de beslissingen die in Brussel getroffen worden al de mensen op wie ze betrekking hebben rechtstreeks aanbelangen? En dit probleem stelt zich weer voor gans Europa, niet enkel voor België. Ik vermoed dat het even belangrijk is voor Schotland, voor Bretagne of Toscane als voor Vlaanderen om voor de meest problemen een eigen regering te hebben.

Ik ben geen voorstander van een federatie om de federatie zelf. Dit zou echter willen zeggen dat de oude lui, aangezien er dan niets meer rest om over te twisten, wel gedwongen zouden worden de werkelijke problemen van school en beroep, de oplossing voor verkeersopstoppingen en wegeveiligheid, het bouwen van betere hospitalen enz., aan te pakken. In een gebied met minder inwoners en een kleinere oppervlakte, zal de besluitvorming veel dichterbij de betrokken mensen liggen. »

W. LUYTEN

DOSFELINSTITUUT

In het kader van de activiteiten van het politiek vormingsinstituut L. DOSFEL zal een grote lessenciklus starten afgestemd op de directe politieke actualiteit. Het betreft een uitgebreide lessenciklus over

GEMEENTEBELEID

DUUR : 5 zondagen van november 1969 tot maart 1970.

PLAATS : de 5 provinciehoofdsteden. Het volgen van de ciklus wordt bekroond met het brevet van

DOSFELINSTITUUT

Groepen en maatschappijen allerhande !!!

Speciaal voor U bedacht.

IEDER DORTMUNDER

THIER BRAU HOF

kan U op ieder ogenblik van de dag van het jaar middagen en avondmalen aanbieden.

INTERESSANT

Avondmaal op vrijdag,
zaterdag of zondagavond
in een gezellige sfeer.

Nadien krijgt U gratis gedurende 5 uur een der beste

Oberbayern orkesten.

Middag- en avondmaal in groep
gezellig, fijn, goed en goedkoop.

Inlichtingen ter plaatse

THIER BRAU HOF

Leuven - Tel. (016) 46311

THIER BRAU HOF

Hulste - Tel. (056) 71536

THIER BRAU HOF

Antwerpen - Tel. (03) 312037

DE KLAROEN

Aalst - Tel. (053) 22853

Nieuwbrugstr. 28, Brussel 1

Tel. (02) 18.74.83

KOORDINATIEKOMITEE VAN VLAAMSE ZIEKENFONDSEN

Ben je reeds lid van een van onze ziekenfondsen?

Inlichtingen :

VLAAMSE ZIEKENKAS

Kipdorp, 50
ANTWERPEN
tel. (03) 32.31.39

ZIEKENFONDS FLANDRIA

Keizer Karelstraat, 39
GENT
tel. (09) 23.52.27

VLAAMS ZIEKENFONDS BRABANTIA

Steenweg op Ninove, 288
ANDERLECHT
tel. (02) 23.87.77

bewegingswijzer

Vlaams nationaal

ANTWERPEN

Antwerpen (Stad)

VOORDRACHT

Walter Luyten sprak op onze ledenvergadering van dinsdag 27 mei over de propaganda en hoe we die moesten voeren. Het was een interessante en soms zelfs zeer aangename avond. De manier van voorbrengen door Walter Luyten is enig en we wensen hem weldra nog eens terug onder ons te hebben.

DIENSTBETOON

Het sekretariaat van de afdeling is dagelijks toegankelijk van 9 uur tot 16 uur 30 doorlopend. Donderdags tot 19 uur (zaterdag en zondag gesloten). Tel. 32.81.01.

BEVLAGGING

Op Vlaanderen's hoogdag, 11 juli, moeten er weer meer leeuwenvlaggen wapperen in onze afdeling. Op het sekretariaat kan u de gewone raamvlag kopen tegen een zeer lage prijs.

VERGADERING

Woensdag 18 juni om 20 uur 30 Scheldehof, Oude Koornmarkt 28, spreekt voorzitter Bergers G. over syndikalisme. Alle leden en sympathizanten welkom.

TE KOOP

V.L.-autokentekens, origineel zwarte letter op witte grond, de enige zinnvolle kentekens, internationaal bekeken: 20 fr. Leeuwspeldjes: 10 fr. V.U.-speldjes: 12 fr., fietswimpels: 10 fr., sluitzegels per blad: 5 fr., autokleefvignettes met leeuwemotief: 15 fr.

BESLUITEN V.U.-KONGRES

Naar alle leden en sympathizanten in de afdeling werden de besluiten van het elide V.U.-kongres opgestuurd. Het is een nuttige documentatie. We vragen onze leden dit goed te willen bewaren. Ook aan de toekomstige nieuwe kiezers in het Antwerpse werden duizenden van deze besluiten toegestuurd.

Borgerhout

NAAR DIKSUIDE

Dit jaar richten wij een autokaravaan in naar de IJzerbedevaart (29 juni a.s.).

Vertrek te halfzeven aan het Luitenant Naeyaertplein (Varkensmarkt). Deelnemers aan de karavaan die plaats hebben, worden dringend verzocht het aantal beschikbare plaatsen mede te delen aan: Piet Willems, De Winterstr. 14; Frans Dirks, Karel Van den Oeverstraat 26; bij voorzitter Dirks Stappaert, Bikschootlaan 256; bij sekretaris Juul Dillen, Lode Van Berckenlaan 184; bij Bert Verbeelen, Jozef Posenaeerstraat 37 of Jos Verbergt, Florastraat 81.

DE LEEUW MOET KLAUWEN!

Ingevolge ons verzoek ontvingen de vrienden Willems en Dirks per post en telefonisch bestellingen.

Dat zal onze huisbezoekers heel wat werk besparen. De prijzen blijven bindend, doch de minder goeden kunnen genieten van ruimere betalingsvoorwaarden. Vraag gerust inlichtingen.

DE KARAVAN ROND

BRUSSEL

Het moet ons uit de pen: de opkomst van Borgerhout kon veel, veel beter. De deelnemers weten wie er verontschuldigd was, dus hoeven wij geen namen te noemen. Aan de afwezigen enkel dit: de Brusselse randgemeenten is geen alleenstaand probleem, integendeel, het is het knelpunt van de huidige taalstrijd en taalwetten.

Proficiat aan de deelnemers (sters!).

Boechout

IJZERBEDEVAART

Wie 29 juni niet op eigen kracht naar Diksmuide gaat en toch naar de IJzerbedevaart wil, wordt verzocht zich nu reeds in verbinding te stellen met ons sekretariaat: Pl. van Praet « Malpertuis », Provinciesteenweg 363, Boechout.

Deurne

IJZERBEDEVAART

Gewoongetrouw richt de Vlaamse Vriendenkring Deurne ook dit jaar een busreis in naar Diksmuide, op 29 juni.

Onmiddellijk na de IJzerbedevaart rijden we over Lo naar de historische zusterdorpen Wulveringem - Vinken (ong. 16 km. van Diksmuide en 4 km. van de Franse grens). Na het middagmaal, gelegenheid tot bezoek aan het kasteel Beauvoorde en talrijke andere merkwaardigheden.

Rond 16 uur terug met bezoek te St. Amands aan de Schelde, aan het gasthof De Veerman. Rond 22 uur terug naar Deurne.

Vertrek: 6 uur 15 aan de St. Rochuskerk (Deurne-Zuid), 6 uur 30 aan lokaal Plaza, hoek Galilfortlei en Montereystraat.

Inschrijven à 125 fr. bij: Jos. Van de Cauter, de Sevillastraat 100, Deurne-Z. Theo Pijpen, Schotensteenweg 509, Deurne-Centrum. Lokaal Plaza.

Edegem

VLACGEN MET « DE LEEUW »

Zoals elk jaar moet Edegem op 29 juni (IJzerbedevaartdag) en 11 juli één leeuwenvlag zijn.

Vlaggen te koop bij Herman Sommen, Baron de Celleslaan 36, tel. 49.51.94, ofwel bij Jan Muys, Elsenborghlaan 1, tel. (tijdens de bureeluren) 32.90.74 (1.50 m. x 1.50 m. vanaf: 200 fr.)

NIJEUW VVB-BESTUUR

Een hartelijk proficiat aan de nieuwgekozen voorzitter Paul Ledercq en aan de bestuursleden. Woensdag 18 juni handelt prof. M. Deneckere, hoofdredacteur van het weekblad « Links » en raadslid van de VVB-Edegem, over:

« Links in de Vlaamse problematiek », in de bovenzaal van « De Basiliek », Hovestraat 69, Edegem. Aanbevolen.

DIENSTBETOON

Met alle problemen van sociale, administratieve en financiële aard, kunt U terecht bij onze « raadsman voor dienstbetoon » Ludo Van Hulfelen, Baron de Celleslaan 32, Edegem, tel. 49.43.11.

LOKAAL

Belangstellenden in oprichting van een vergaderlokaal mogen zich aanbieden bij Ludo Luyten, Trooststraat 12, tel. 53.05.71, of bij de voorzitter, Graaf de Fiennesslaan 47, tel. 49.64.89.

PUBLICITEIT

Voor het plaatsen van publiciteit in « Het Kontaktblad » te Edegem: Wilfried Lauwers, ten Bogaerdeplein 4, tel. 49.46.26.

LAATTIJDIGE « WIJ »

Wij verontschuldigen ons bij de lezers van « Wij » voor het laattdig ontvangen van hun weekblad in Edegem. Klacht werd neergelegd bij het bestuur der posterijen.

Hulshout

VOLKSUNIEBAL

Zaterdag 14 juni 1969 te 20 uur, ons eerste Volksuniebal te Hulshout. Orkest « de accordona's ».

Zaal « Welkom ».

VOETBAL

Zaterdag 21 juni nemen de oude glories van Hulshout het op tegen de afdeling Heist op den Berg-Boischot. Deze voetbalmatch zal gespeeld worden op het terrein van zetelfabrikant Jos Verelst, in de Goorwijkstraat te Hulshout. Welke V.U.-afdeling neemt het op tegen de winnaars?

Merksem

BEVLAGGINGSAKTIE

De feestdagen staan voor de deur. En wij zouden allen bij ieder voor komende gelegenheid ons bestje toch moeten buitenhangen.

Wie er nog geen heeft, stelle zich in verbinding met ons sekretariaat, Sint Lutgardisstraat 56. Een leeuwenvlag, kleurvast 1.50 m. op 1.50 m. voor 195 fr.

NIJEUW BESTUURSLID

In vervanging van een afgetreden bestuurslid is als effectief bestuurs-

lid aangesteld onze kameraad en medewerker, Jos. Simons, Laaglandlaan 23.

IJZERBEDEVAART 1969

Vanwege de Vlaamse Oudstrijdersbond en de Vl. Kring Groeninghe word er op aangedrongen niet meer te wachten met het inschrijven voor de autocarreis. Dinsdag 24 juni wordt de lijst afgesloten. Bij K. Van Bockel O-V V.O.S., Sint Lutgardisstraat 56 kan men alle dagen terecht om in te schrijven. Per deelnemer 120 fr. Kinderen (leden) 100 fr. Op 10 juni was de grote autocar (54) voor twee derden gevuld.

HET KAN ER OP AAN KOMEN!

Indien er bij u in de familie, in uw vrienden- en kennissenkring iemand is die er niet zeker van is, op de kiezerslijsten te zijn ingeschreven, wacht dan niet tot het te laat is. Kom en overtuig u op ons sekretariaat. Voor einde juli van dit jaar kan er nog wat aan verholpen worden.

OPEN DEUR!

Open deur is nu weer het nieuwste snufje! Bij ons in de Volksunie moet men geen maanden op voorhand grote schoonmaak doen, wij houden altijd open deur. De Vlamingen in onze gemeente, die belang stellen in de toekomst en de welvaart van onze gemeente, die menen daartoe iets te kunnen bijdragen of zelfs bestuursstaken willen opnemen die kunnen bewijzen bekwaam, nuttig en betrouwbaar te zijn om met de gemeenteverkiezingen op de lijst der kandidaten een plaats in te nemen, bij de Volksunie is het altijd open deur! Kom maar eens kijken, kom maar eens horen, kom maar eens praten.

Mechelen

KOLPORTAGE

Zondag 15 juni wordt te Mechelen gekolporteerd met «Wij», zoveel mogelijk medewerkers worden verwacht. Samenkomst om 10 uur 15 in Opsinjoorke, Nieuwwerk 1.

BEVLAGGINGSAKTIE

Leeuwenvlaggen vanaf 200 fr. te bekomen bij Ferre De Beukelaer, Astridlaan 53 en bij Ward Steffens, St. Jan Berchmansstraat 78, waar tevens het bevestigingssektariaat gevestigd is. Tel. (045) 451.95. Thuisbezorging op aanvraag.

Mortsel

VLACGEN-AKTIE

Waarom zouden alle Vlaamse Mortselenen niet vlaggen op 11 juli e.k. en andere Vlaamse feestdagen. Uw leeuwenvaandel ligt klaar (1.50-1.50 m-kleurvast en ijzersterk) tegen de volkse prijs van 195 fr. Te bestellen bij Wim Claessens, Liersesteenweg 197, Mortsel (tel. 55.39.09).

Niel

GEZELLIG SAMENZIJN

Op 30 mei l.l. bood het nielse bestuur aan onze leden een talrijk bijgewoond gezellig samenzijn aan.

Met passende woorden heette voorzitter De Kock de aanwezigen welkom, waarna door ondervoorzitter Haesevoets hulde werd gebracht aan onze werkers van het eerste uur, namelijk de heren G. Theunissen, onze eerste voorzitter en Fr. Van den Neucker, op dat tijdstip actief kantonnaalgevolmachtigd voor de Rupelstreek. De heer Haesevoets legde er vooral de nadruk op, dat er tien jaar geleden veel moed vereist was, om openlijk aan Vlaams-nationalisme te doen. Met bloemen werd onze dankbaarheid betuigd, waarna we samen bleven tot in de kleine uren.

IJZERBEDEVAART

De V.U.-Niel heeft zijn steun toegezegd aan het initiatief van de V.V.B.-Niel, welke een bus inlegt naar Diksmuide.

Deelnemingsprijs: 120 fr. per volwassene en 80 fr. voor kinderen jonger dan 14 jaar.

Kinderen, die op de schoot kunnen zitten gratis. Vertrekuren: Hemiksem muziek-school 6 uur 15; post St. Bernard 6 uur 20; Schelle, Fabiolalaan (Kapelstraat) 6 uur 25; Niel, Kruisweg 5 uur 30; Hellegat 6 uur 35; Boommarkt 6 uur 40.

Inschrijven bij: De Meulemeester F., E. De Wittstraat 12, Niel; Troch E., A. Vermeylenstraat 10, Niel; De Kock P., Karl Marxstraat 42, Niel; Van der Auvera J., Cretenlaan 34, Schelle; Delrue L., Fabiolalaan 106, Schelle en Laurens Fr., Van Dijkstraat 12, Boom.

Wijnegem

NAAR DIKSUIDE

Vanaf heden kan iedereen inschrijven voor de reis naar Diksmuide per autocar op volgende adressen: Blom Leo, Markt 23; Luyckx O., Lange Kruisweg 22; Rau H., Turnh baan 369; Reypens E., Ruiterslaan 29; Joosten, Turnh baan 352 en Vlemminckhof (Mr. Wiltens) vanaf 15 juni. Na de middag naar Noord-Frankrijk.

Vertrek: te 6 uur 30 Markplein. Prijs: maaltijd en reis 140 fr.

Westmalle

IJZERBEDEVAART

Op zondag 29 juni rijden we weer per autocar naar Diksmuide.

Vertrek om 6 uur aan «de Berg». Prijs: 140 fr. Men kan zich laten inschrijven tot 15 dezer bij J. Wilmssen, Antw. steenweg 41, of F. Dams, Hallebaan 40, tel. 72.04.52.

BRABANT

Asse

IJZERBEDEVAART 1969

Traditiegetrouw wordt er weer een bus ingelegd te Asse.

Vertrek zondag 29 juni te 7 uur stipt op het Gemeenteplein te Asse. Prijs: 120 fr.

Na de plechtigheid doorreis naar de westvlaamse bergen (Rode Berg).

Op de terugreis bezoek aan het indrukwekkend brits kerkhof « Tyne Cot » (min of meer 12.000 graven) te Passendale.

Wij leggen er ons op toe, tegen 21 uur thuis te komen.

Inschrijvingen: Florent De Coster, Budastraat 13, Asse-Krokegem; Frans Van Ransbeeck, Steenweg op Edingen 51, Asse-Koudertaveern; Leo De Koninck, Tuinwijkstraat (Marlier) 11, Asse en « Kummels-hof », Stationsstraat, Asse.

Brussel (Arr.)

DAG DER VLAAMSE RANDGEMEENTEN

Het arrondissementsbestuur van Brussel en zijn mandatarissen dankt in naam van alle Vlamingen uit de Brusselse randgemeenten, iedereen die meegewerkt heeft, ofwel voorafgaandelijk ofwel door hun deelname, om deze autokaravaan te laten uitgroeien tot een daverend succes en een werkelijk waardig antwoord aan het fransdolle imperialisme vanuit Brussel. Deze hele organisatie heeft echter geld gekost. Het arrondissement Brussel heeft daarom bepaalde schulden moeten aangaan. Wij vragen U nog een kleine inspanning om mede deze schulden te helpen delgen. Stort daarom uw steun op PCR 8654.50 van de Volksunie arr. Brussel te Brussel, met vermelding « Steun D.V.R. 7 juni 69 ». Beste dank.

ARR. SEKRETARIAAT

Eindelijk werd op ons arr. sekretariaat van Brussel de telefoon aangebracht. Het nummer is: 02-17.92.18. Elke avond tussen 18 uur 30 en 21 uur 30. Adres: Dupontstraat 27 te Schaarbeek, Brussel 3.

ARR. RAAD

De volgende arr. raad heeft plaats op zaterdag 21 juni e.k. om 14 uur 30 in het lokaal « Waltra » bij Stan Philips, Arduinkaai (naast K.V.S.) te Brussel. Agenda: planning werkjaar 1969-1970.

Erps-Kwerps - Kortenberg

NAAR DE IJZERBEDEVAART

Het IJzerbedevaartkomitee Mid-den-Brabant legt naar jaarlijkse gewoonte meerdere bussen in naar Diksmuide.

Vertrek uit Kortenberg — gemeentehuis — om 6 uur 50 stipt. Prijs: 120 fr. voor volwassenen.

80 fr. voor minderjarigen onder de 16 jaar. Schrijf in bij de leden van het komitee:

Castelin R., Graatschaplaan 5, Veltem; Claes D., Engerstraat 147, Erps-Kwerps; Dewinter A., St. Michielsstraat 6, Veltem-Beisem, tel. 016-484.22; Penninckx A., Dorpsstraat 15, Meerbeek, tel. 02-59.61.14; Pepermans M.L., Prins Van Everbergstraat 9, Everberg; Peys J., Leuvenstraat 21, Veltem-Beisem; Poels Jef, Klapstraat 16, Erps-Kwerps; Rochette F., Kerkstraat 1, Veltem-Beisem; Sannen H., Visse-

gatsstraat 63, Erps-Kwerps, tel. 02-59.74.73; Van Beneden Marthe, Dr. Dewalsplein 5, Kortenberg; Van Biervliet L., Erpsestraat 125, Kortenberg; Van Frachen H., Hoekstraat 41, Everberg-Vrebois; Van Laer A., Dieriksgroebe 201a, Winksele; Van Rillaer R., Sterckxstraat 31, Steenokkerzeel, tel. 02-51.86.97 en Vincx J., Mechelsesteenweg 67, Erps-Kwerps, tel. 02-59.60.24.

Hekelgem - Essene - Teralfene

DIKSUIDE

IJzerbedevaart op zondag 29 juni: met luxe autocar. Prijs: 100 fr. Kinderen tot 12 jaar slechts 70 fr.

Vertrekkur: Hekelgem (Vijlhoek) te 6 uur 45, Hekelgem (Oud Zandtapij) 6 uur 50, Essene (Koudenberg) 6 uur 55 en Essene (kerk) 7 uur 10.

zoekertjes

Jonggehuwde vrouwelijke bedienende met ervaring ondervindt moeilijkheden op haar werk te Brussel uit Vlaamse motieven en zoekt andere werkkring Brussel, Aalst, Dendermonde, Leuven, Tienen, Mechelen, Antwerpen. Wie een uitweg kan aanbieden melde zich adres blad of senator Jorissen, Astridlaan 80, Mechelen, tel. 015-19994 — T 21.

Als U Vlamingen, zich in De Panne wil thuis gevoelen, kom naar het pension - restaurant - café « Opex », Lokaal V.U., Zeelaan 61 (hoek marktplaats). Pension hebben wij nog vrij voor reservatie — T 80.

Koksijde a-Zee, te huur van 14 tot 30 juni, appartement. Liv-keuk-4 of 2 slaapk-ijksk. 1.250 fr. z.w. Agentsch. Unico, Zeelaan 222, Koksijde — T 82.

Koksijde a-Zee, te huur 2.000 fr. van 14 tot 30 juni, appartement. Liv, keuk, 3 slaapk., bad, ijksk, verwarm, modern, zicht op zee. Agentsch. Unico, Zeelaan 222, — T 83.

Ingerichte zomerhuisjes te Klemskerke aan zee te huur van 15 juni of juli. Tel. 045-336.51 — T 85.

Metsje — 16 j. — uit deftig arbeidersgezin zoekt bijwerk juli-augustus bv. voor oppas van kinderen of licht werk in gezin. Schriftel. kontakt opnemen met sen. Van Haegendoren, G. Gezellelaan 63, Heverlee — T 81.

Gezin wil voor kinderen zorgen tijdens verlof. Huis met grote tuin niet ver van zee — T 48.

T. van Overstraeten

Hoofdredacteur:

Alle briefwisseling voor redaktie naar Rotatyp, Sylv. Dupuislaan 110 Brus 7. Tel. 23.11.53.

Beheer:

Voldersstraat 71 Brussel 1.

Tel. (02)125.160

Alle klachten voor niet ont-

vangen v blad op dit adres.

Jaarabonnement 300 fr

Halfjaarlijks 170 fr

Driemaandelijks 95 fr

Abonnement buitenland

480 fr

Steunabonnement 820 fr

(minimum)

Losse nummers 8 fr

Alle stortingen voor het blad

op postrekening 1711.39

« Wij » Vlaams-nationaal

weekblad

Verantw. uitg. Mr F. Van

der Elst. Beizemstraat 20,

Brussel 12

bewegingswijzer

vlaams nationaal

BRABANT

Grimbergen - Beigem Humbeek - Strombeek

VOETBAL

14 juni : wedstrijd tegen Roeland Gent. Verplaatsing per autobus.

21 juni : terugwedstrijd tegen voornoemde ploeg te 17 uur.

SPORTBAL

En afscheid voor het verlof op zaterdag 21 juni met een danspasje in de zaal Wauwhal recht over het gemeentehuis te Grimbergen. Orkest Stan Philips. De opbrengst van dit dansfeest zal onze kassier best kunnen gebruiken voor het aanschaffen van sportuitrustingen en tevens voor onze verkiezingskampagne.

IJZERBEDEVAART

Er kan reeds ingeschreven worden voor onze autobus op het sekretariaat, tel. 59.14.88 of bij uw wijkmeester.

BEVLAGGINGSAKTIE

Een leeuwenvlag bewijst dat er vlaams leven of een lastige klant in de buurt is. Laten wij ervoor zorgen dat er méér leven, dat er méér lastige klanten komen.

Leuven

NAAR DIKSMUIDE

Een busreis arrondissement Leuven nodigt iedereen uit zo vlug mogelijk in te schrijven voor de IJzerbedevaart 29 juni, op volgende adressen : reeks A vertrek uit Leuven om 6 uur 30; terug voor 22 uur, reisegeld : 120 fr.; 75 fr. voor studenten. Oponthoud tijdens de terugreis te Ervetegein.

Leuven : V.T.B.-kantoor, Bondgenotenlaan 402 (tel. 267.20); café Opera, Bondgenotenlaan 134 (tel. 333.38); P. Clijsters, Naamsevest 134 (tel. 234.84).

Bierbeek : Herman Van Autgaerden, Dorpsstraat 11.
Heverlee : Aerts, Kapelberg, Egenhoven; L. Hertogs, Populierenlaan 8, Ter Elst (tel. 20882); P. Vlemmings, Duinberglaan 11.

Herent : R. De Deken, O.L. Vrouwplein 91 (tel. 29677); Jef Claes, Bijlokestraat 154 (tel. 27080); W. Kuipers, Swertmolenstraat 23 (tel. 29642).

Kessel-Lo : Heps M., W. Coosemansstraat 30 (tel. 33666); Rob. D'Haese, Abdijlaan 6 (tel. 28861); A. Van Hooft, Overwinningstraat 24 (tel. 27044).

Willese : Jan Dewit, Wakkerzeelsebaan 67; Mensaert, Vrijheidstraat 11; Willese; Hugo Bilzen, Wakkerzeelsebaan 93 (tel. 27094); Cas Baele, Kol. Begaultlaan 29.

Rotselaar : W. Ottoy, Heirbaan 5.
Holsbeek : Ivo Scheys, Steenweg op Kortrijk-Dutsel.

Hoeleden : E.H. Cleeren, Dorp.
Veltem : J. Peys, Leuvenstraat 21.

Reeks B : reisegeld 130 fr.; studenten 70 fr.

Aarschot : reisbureau Coremans, Herseltsesteenweg 137; Frans Van Calster, Langdorpsesteenweg 137; P. Van Hooft, Albertlaan 18 (tel. 66966); R. Vandevorst, Elisabethlaan 85.

Langdorp : F. Holemans, Testeltsesteenweg 61.

Baal : Jan Mergaerts, Pastoriestraat 26.
Betekom : Van den Eynde, Hulststraat 1; W. De Rover, Steenweg op Gelrode 16.

Wijk Gijmel : J. Wittockx, Oude Mechelse baan 48a.

Testelt : Taanen, Statieplein 15.

Diest : Jan Thiels (V.T.B.), Stationstraat 84.

Zichem : Van Attenhoven, Hollandstraat 12.

Averbode : St. Tuerlinckx, Lange dreef 10a.

Schaffen : P. Cresens, Azaleastraat 2.

GULDENSPORENFEEST

De Guldensporenviering gaat door op zaterdag 5 juli om 20 uur in de schadsschouwburg, een feestavond van de bovenste plank. Zie hier enkele namen : J. Vande Sande, alg. leiding; Hugo Simons, micro; Saltanina uit Vilvoorde, dansgroep; groep Tijn; groep Karo; De Elegasten.

Jeugd 20 fr.; volwassenen 50 fr.

St. Pieters-Leeuw

GULDENSPORENBAL

Het 11 juli-komitee richt op zaterdag 12 juli 1969 het Gulden Sporenbal der randgemeenten in. Lokaal : zaal Rubens, steenweg op Bergen te St-Pieters-Leeuw (Zuim). Orkest : Waltra van Stan Philips.

Eerste dans om 20 uur 30. Inlichtingen of kaarten Gust Borloo, St. Stevensstraat 49; Frans Adang, Ruisbroeksesteenweg 209 te St. Pieters-Leeuw.

Vilvoorde

IJZERBEDEVAART

We leggen een autobus in. Terugreis langs Ieper (korte rondrit), Menen, Kortrijk (oponthoud), Oude-naarde, Ninove, Vilvoorde. Prijs : 145 fr. (reis en fooigeld). Schrijft nu reeds in : A. Jonckers, Schaarbeeklei 3 Vilvoorde (tel. 51.44.42) of « De Gouden Voorn », Houtkaai 1 Vilvoorde (tel. 51.04.42) of M. Vandermeulen, Schaarbeeklei 232 Vilvoorde (tel. 51.16.69).

MEDEWERKING GEVRAAGD

Het bestuur doet een dringende oproep aan alle leden, mannen, vrouwen en jongeren, tot actieve medewerking : er is in de komende maanden veel werk voor de boeg, niettegenstaande de zomermaanden.

Weerde - Epegem

Zemst - Elewijt

STICHTING NIEUWE AFDELING

Vrijdag 20 dezer te 20 uur in de zaal Rubenshof te Epegem, twee belangrijke activiteiten op de agenda. Allereerst een debatavond over de grenselgrondwet. Vic Anciaux komt er het standpunt van de Volksunie verdedigen. Nadien stichting van de autonome afdeling Epegem-Zemst. Alle leden worden dringend verzocht hierop aanwezig te zijn.

Winksele

KOLPORTAGE

Afdeling Erps-Kwerps - Veltem organiseert op 15 dezer een werfvocht met ons blad « Wij » in de nieuwe wijken Diependaal en Schoonzicht.

Bijeenkomst om 9 uur aan het kruispunt Veltem - Bertem op de Brusselsesteenweg te Veltem. Alle vroegere medewerkers welkom.

Wolvertem

11 JULIFEEST

3) 11 juliëest.
Afdeling Kapelle neemt op zich op vrijdag 11 juli een vlaams avond in te richten, met medewerking van gans het kanton maar vooral van de afdelingen Londerzeel, Malderen en Nieuwenrode. Sprekers : de heren Schiltz en Jorissen. Verdere inlichtingen voor die dag zullen aan de afdelingen van ons kanton toegestuurd worden.

OOST-VLAANDEREN

Astene

IJZERBEDEVAART

Zoals ieder jaar legt de Renaat De Rudderkaravaan bussen in voor de IJzerbedevaart. Op 29 juni a.s. kunnen belangstellenden opstappen aan de kerk om 7 uur 30. Inschrijvingen bij André Vermaercke, Kapellestraat 23, Astene voor 27 juni a.s. Prijs 70 fr. Na de bedevaart gezellig samenzijn in gasthof D'Hulhaege te Deinze.

ARR. AALST

Morgen zondag 15-6-'69 REUZEKOLPORTAGE te AALST

Alle ploegen van het arr. aanwezig te 9.30 u in de « VRIENDSCHAAP » Kerkstraat 9, Aalst.

Minstens 50 propagandisten verwacht om 1.500 nummers te verkopen

Dendermonde (Arr.)

SOCIAAL DIENSTBETON

ZELE : zaterdag 14 juni 1969 van 18 tot 19 uur door de heren Dr DE COMMER V. en DE MEESTER H. in het « Vlaamshuis », Kloosterstraat.

SCHOONAARDE : zaterdag 14 juni 1969 van 16 tot 16u.45 door de heren VAN DEN ABELE en MEERT, in het « Palinghuis », Brugstraat (bij de h. PAUWELS Jan).

SCHELLEBELLE : zaterdag 14 juni 1969 van 17 tot 17 u.45 door de heren MATHYS en MEERT dienstbetoon, in de herberg « DE VALK » Dorp 29 (bij de h. DE WILDE C.). WETEREN : op zaterdag 14 juni 1969 van 18 tot 19 uur door de heren DE KEGEL en CHRISTIAEN, in het « Vlaams Huis », Markt.

AANDACHT : gedurende de maanden JULI en AUGUSTUS zullen er GEEN zittingen plaats hebben. Dringende gevallen stellen zich in verbinding met ons « Gewestelijk sekretariaat, Stuijstraat 7, Appels, tel. (052)247.76 ».

Gent

IJZERBEDEVAART 1969

« Rubenshof », Borluutstraat, richt een busreis naar Diksmuide in. Vertrek : om half acht 's morgens. In Diksmuide : na de IJzerbedevaart onmiddellijk naar Brugge. Ten laatste om 20 uur in Gent terug. Prijs : 85 fr. Inschrijvingen : « Rubenshof », Borluutstraat te Gent.

Merelbeke

SPORENFEEST

Het grote pluralistische Sporenfeest, waaraan vrijwel alle verenigingen meewerken, gaat dit jaar door op zaterdag 12 juli te 19 uur in de zaal Nova. Vedette van het feest : Will Ferdij. Spreker : meester Herman Waegemans, algemeen o. voorzitter V.O.S. Vanaf 21 uur 30 groot bal voor jong en oud met « The Bats ». Kaarten voor feest plus bal aan 50 fr. Steunkaarten aan 100 fr. Familiekaart voor 4 personen aan 120 fr. Al onze lezers warm aanbevelen !

BUS NAAR DIKSMUIDE

V.O.S. legt bij voldoende belangstelling, een bus in naar de IJzerbedevaart. Zonder uitstel inschrijven bij Jef Haudenhuyse, Tuinwijk Jan Verhaegen 5 ofwel telefonisch op nummer 52.75.06.

Oordegem - Vlierzele

UITSLAG KOLPORTAGE

7 man van de afdelingen Impe en Oordegem verkochten vorige zondag 175 nummers.

ARRONDISSEMENTELE KOLPORTAGE

De arrondissementele kolportage in Aalst-stad gaat door op zondag 15 juni. Trelpunt : « De Vriendschap » te 9 uur.

St. Amandsberg - Oostakker

IJZERBEDEVAART

Op zondag 29 juni gaan we per autocar naar de IJzervlakte. Vertrek uit St. Kruis-Winkel, Kennedybaan om 6 uur 30. — Oostakker — St. Amandsberg. Houd nu reeds die dag vrij.

Vrasene

IJZERBEDEVAART

De 42ste IJzerbedevaart heeft dit jaar plaats op 29 juni e.k. Houdt nu reeds deze datum vrij. Meer inlichtingen volgen.

BEVLAGGINGSAKTIE

11 juli nadert ! U bezit nog geen leeuwenvlag ? We kunnen u reeds een vlag verkopen tegen 195 fr. Deze vlaggen 1.50 m op 1.50 m in bedrukt katoen zijn ijersterk en ten eerste aan te bevelen. Te verkrijgen bij Hektor Tillemans, Kerkstraat 55.

WEST-VLAANDEREN

Brugge

FINANCIELE STEUN

Verscheidene leden hebben zich bereid verklaard, voor een vaste maandelijks financiële bijdrage te willen instaan, tot steun aan de afdelingskas en vooral met het oog op het uitgeven van een maandelijks ledenblad. Binnenkort zal een daartoe aangesteld kaderlid de middelen welkom op postcheckrekening nr. 147451 van onze penningmeester Carlos Vernieuwe, Brugge. Dank bij voorbaat.

J. ENGLISHKARAVAN

Zondag 29 juni IJzerbedevaart, waarheen uit Brugge de traditionele « Joe Englishkaravaan » vertrekt met personenwagens, ingericht door de V.O.K. Inschrijven in het Bredelhof tegen 30 fr. per wagon. 's Namiddags een heerlijke trip door de W. Vl. bergen. Maak dit mee ! Een ideale familieuitstap.

Brugge (Arr.)

NACHT VAN JABBEKE

Op zaterdag 12 en zondag 13 juli jaarlijkse grote feestelijkheden, met medewerking van tal van vlaamse verenigingen, op het domein « Klein Strand » te Jabbeke, bij prov. raadslid Adrien Devriendt.

Zaterdag te 20 uur : Oberbayernbier en dansfeest met de blaaskapel H. Cogge en attracties.

Zondag te 14 uur 30, 4 uren « Marva-show » met een gans spektakel voor klein en groot.

Zondag te 20 uur : « Roemmoesdansfeest » met versterkt Frank Evers-Combo en niemand minder als animator dan T.V.-spelleider Pros Verbruggen.

Elk der feestelijkheden is toegankelijk tegen 50 fr. per persoon; er zijn echter kaarten tegen 100 fr. die alle deuren doen opengaan.

Deze kaarten zijn verkrijgbaar bij de bestuursleden der vlaamse kringen in elke afdeling van het arrondissement.

Het geheel heeft tot doel rond 11 juli alle Vlamingen uit het arrondissement in een onovertroffen, gemeenschappelijke en hartversterkende sfeer samen te brengen. De reuzentent biedt dan ook plaats aan 1500 personen.

U wordt hartelijk uitgenodigd door de Vlaamse Kring Jabbeke.

ZEEBRUGGE EURO-POORT

Het arr. bestuur, mandatarissen en specialisten uit de V.U. waren er vorige week als de kippen bij, om (nog voor het bericht in Le Soir) de « publikatie » der besluiten van de commissie Verschave te bespreken. Een passende akte werd reeds uitgesteld.

Ledegem - Dadizele

DIENTBETON

Iedere 4de zaterdag der maand komt V.U.-volksvertegenwoordiger Mik Babylon zijn zitting houden in café De Boonhoek, Rollegemstraat 168 te Ledegem van 11 tot 11 uur 30. Alsook ieder maandag ten zinnen huize Westlaan 145, Roeselare, tel. 051-20208 van 17 uur tot 19 uur.

BEVLAGGINGSAKTIE

Bestel tijdig uw leeuwenvlag voor de vlaamse hoogdagen : katoen, mooi, sterk, kleurvast en goedkoop en op alle maten, 2 m. x 2 m., 1.50 m. x 1.35 m. Auto en fietsvlaggen, stuur een kaartje met uw vens (stok of raamvlag) aan Rik Vandenberghe en ze wordt u aan huis besteld. Bestel ze tijdig.

Poperinge

LANDBOUWPROBLEMEN

Senator Willy Persyn spreekt over landbouwproblemen en Mansholt-plan op zondag 15 juni om 10 uur 30 in de bovenzaal van het gasthof « Belfort », Grote Markt te Poperinge.

Iedereen welkom.

Ruddervoorde

FEESTELIJKE KOLPORTAGE

De kolportage van zondag 8 juni door de arrond. en de afdelingsploeg gehouden werd bijna een feest. Telkens we te Ruddervoorde onze gezondheidswandeling maken met « Wij » onder de arm, worden rekords gebroken. Vooral in de stampvolle café's na de hoogmis, aan het tempo van 2 nrs. per minuut. Bovendien werden 2 nieuwe leden geboekt en sociale gevallen opgevangen. We stelden vast dat de sympathieke dokter Pattyn, Wilfried Trio, Paul Naessens, Achel Vanden-

berghen en de andere mannen van het plaatselijk bestuur onder hun volk leven, werken en aanzien genieten. Dank en proficiat !

St. Kruis

WIJK-

VERANTWOORDELIJKE

Op de vergadering van 27 mei besloot het ald. bestuur de functie van wijkverantwoordelijke te scheppen. De taken en de inspraak van deze buurtverantwoordelijke werden vastgelegd en goedgekeurd. Reeds 4 personen zijn bereid deze taak op zich te nemen. We zoeken nog een buurtverantwoordelijke voor St-Kruis Centrum, Vyve-Kapelle, St-Franciskus en Doornhut. Wie biedt zich aan ?

St-Kruis - Moerkerke - Damme

UITSTAP NAAR DAMME

Op zondag 15 juni a.s. organiseert de afdeling een uitstap naar Damme. Bezoek aan kunstschilder De Vaere, zeemuseum, historische opgravingen, democratisch avondmaal (vrij) in « De gulden Kogge », bowling.

Vertrek : Gemeentehuis St-Kruis om 1 uur 30 met private wagens. Gratis lift voor iedereen.

Torhout

ARRONDISSEMENTELE KOLPORTAGE

Zondag 22 juni a.s. komt deze stad aan de beurt voor de arrondissementele kolportage. Ook Torhout is een van die plaatsen waar we zeer graag heen trekken, omdat het sukses bij voorbaat verzekerd is. Gezien het de laatste kolportage is voor de zomervakantie (op 31 oogst starten we terug te Oostkamp), en gezien het groot aantal straten dat dient afgewerkt, durven we rekenen op de gehele arr. ploeg en op de plaatselijke kern.

Wevelgem

IJZERBEDEVAART 1969

In samenwerking met het IJzerbedevaartkomitee reizen wij dit jaar per bus naar Diksmuide. Na de plechtigheid vertrekken wij om 14 uur 30 naar de west-vlaamse bergen waar wij de rest van de dag in gezellig samenzijn doorbrengen. Terugkeer voorzien rond 21 uur.

Reisinkosten : volwassenen : 50 fr., kinderen beneden de 14 jaar 25 fr. Inschrijvingen van nu reeds bij : Cappon Roger, Corne Jozef, Derijcke Erwin, Duprix Rudy, Reynaert Robert, Roelstraete Oswald, Masselis Albert, Soenen Frans, Vandecapelle Erik, Vanderhaeghe Ignas en Vanwalleghem Albert.

Wervik

SOCIAAL DIENSTBETON

Onze vriend senator Frans Blacquart zal voortaan zittingen voor sociaal dienstbetoon houden te Wervik, Magdalenastraat 75, elke tweede zaterdag van de maand van 10 tot 10 uur 45.

IJZERBEDEVAART

Een bus vertrekt naar Diksmuide op zondag 29 juni. Haltes : Menen-Belfort om 8 uur; Geluwe-kerk om 8 uur 15; Wervik-Sint-Maartensplein om 8 uur 30. Inschrijvingsgeld : 60 fr. Na de bedevaart rondrit met halte doorheen de west-vlaamse bergen (Ieper - Loker - Dranouter - Kemmel).

Inschrijvingen : Magdalenastraat 75, Sint-Maartensplein 2, Hellestraat 2 en Menensteenweg 104.

BEVLAGGING

De tijd der katakomben is voorbij. Alle vlaamsgezinde Wervikenaars laten op 11 juli de leeuw klauwen. Verschillende nieuwe « bevlaggers » hebben reeds hun leeuwenvlag besteld. Ook u kunt het doen (en zo rap mogelijk). Bestellingen op hogervermelde adressen.

Gulden Sporen-Koncert te Brussel

Zoals elk jaar zal in de Warande (Koninklijk Park) te Brussel een Gulden Sporenkoncert gegeven worden door de P. Benoit-harmonie dat op zaterdag, 12 juli a.s. te 15 uur zal aanvangen.

Het bestuur rekent er op dat de Vlamingen in Brussel en omgeving talrijk zullen opkomen. (Medeged.)

600 ARBEIDERS ..... 1001 MOGELIJKHEDEN!!

Deze slogan betekent méér dan wij in een boek zouden kunnen beschrijven. Het is duidelijk dat U in volle vrijheid wilt kiezen, dat U niet wenst te handelen met een tussenpersoon of met een beginnening. U zult immers niet tevreden zijn met het eerste het beste ! U vraagt een maximum aan degelijkheid en comfort en U wenst uw geld niet in 't water te werpen ! U vraagt natuurlijk eerst vrijblijvend voorlichting ! U wenst eerst met eigen ogen te zien ! U wilt rechtstreeks van onze cliënten weten of ze tevreden zijn. U wenst een vlotte service en snelle uitvoering. Met één woord : U wenst het beste van het beste zonder een frank teveel te betalen.

HET BESTE VAN HET BESTE...

ZONDER EEN FRANK TEVEEL TE BETALEN !!!

Daar komt het inderdaad op aan...

Daarom moet uw zaak op voorhand grondig besproken en bestudeerd worden en zulks zonder enige voorafgaandelijke verplichting voor U ! U moet op voorhand weten waaraf en waaraan ! U heeft het recht veeleisend te zijn.

ONZE KLIENTEN HEBBEN HET RECHT

VEELEISEND TE ZIJN !!!

Stenen kopen = opbrengst verzekeren !!!

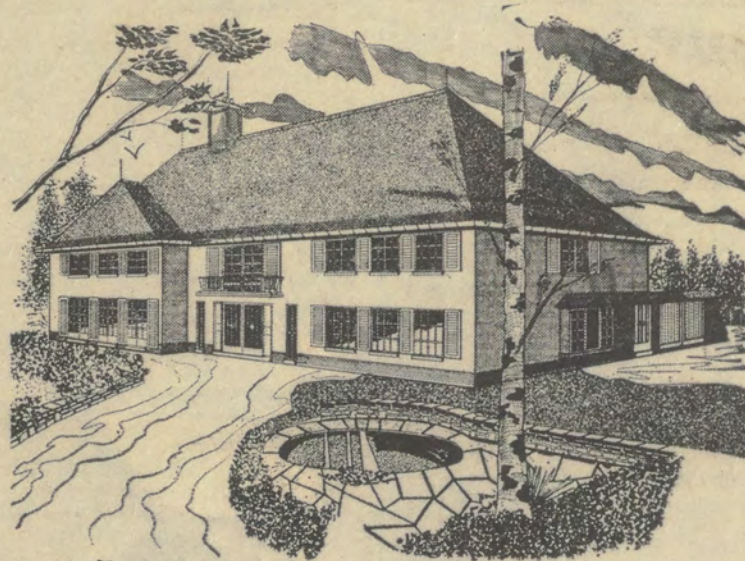
Raadpleeg onze diensten over onze prachtoppartementen aan de Dampoort te Gent - aan het Meerlenhof te Hoboken - aan de Belgiëlei te Antwerpen. Over onze zeer voordelige villapercelen te Drongen bij Gent - in het Leuvense en in de mooie natuur van onze Limburg !

MEER DAN 6.000 TEVREDEN KLIENTEN KUNNEN WIJ MET U BEZOEKEN EN DAAR ZIJN WIJ FIER OP !!!

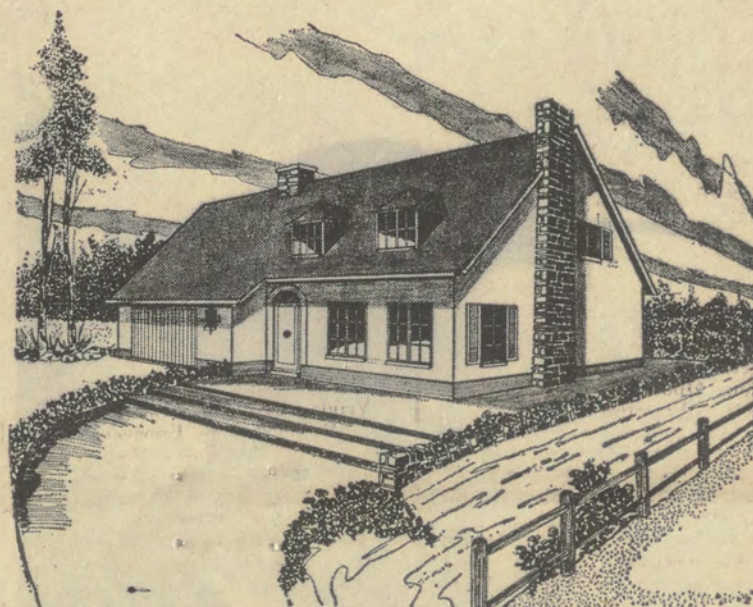
WIJ VERWACHTEN U OP EEN VAN ONZE VIER ZETELS

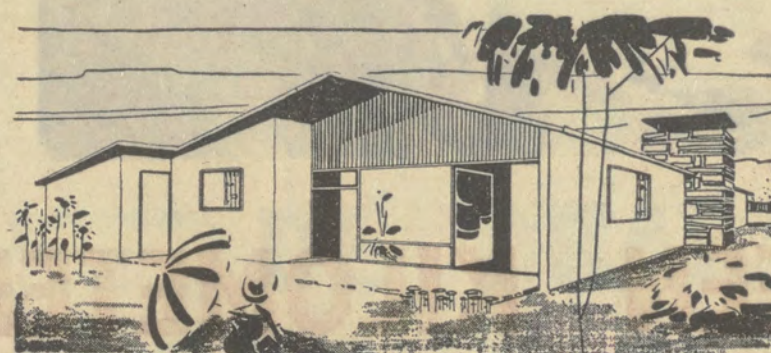
1/2 villa, vanaf 750.000 F

Vanaf 1.950.000 F

Vanaf 950.000 F

Vanaf 600.000 F

Wenst U nadere inlichtingen
stuur dan deze bon naar één onzer informatiecentra

Naam ... .. Woonplaats ... ..
Adres ... ..
tel. privé ... .. Tel. kantoor ... ..

- 1 over gronden voor villabouw ☐ blij voorkeur gelegen te ... ..
over gronden voor hoogbouw ☐ ... ..
over gronden v. eensgezinswoning ☐ ... ..
over veilige geldbeleggingen ☐ ... ..
- 2 over het bouwen van ... ..
blij voorkeur gelegen te ... ..
of bezit reeds grond, gelegen te ... ..
- 3 over de aankoop van een bestaande woning ☐
Duid aan met een X waarover U inlichtingen wenst te ontvangen.

ALGEMEEN BOUWBEDRIJF KUNNEN N.V.

ANTWERPEN
Meir 18
tel. 03/31.78.20
vijf lijnen

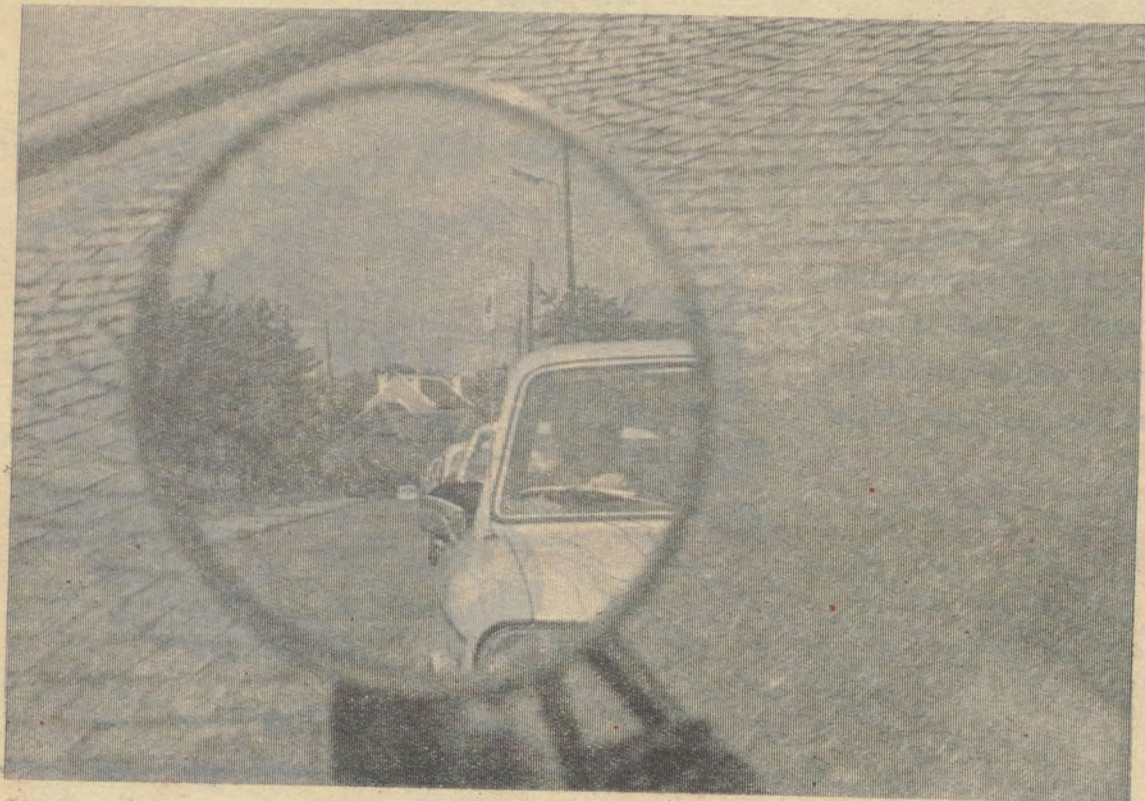
GENT
Onderbergen 43
tel. 09/25.19.23
tel. 09/25.94.69

GENK
Winterslagstr 22
tel. 011/54.442

LEUVEN
Brusselsestr 33
tel. 016/33.735

DAG DER RANDGEMEENTEN GESLAAGD

EEN KILOMETERLANGE WAGENSTOET

BIJ DE FOTO'S

Van links naar rechts en van boven naar beneden : Een originele kijk op een stukje van de lange karavaan. Arr.-voorzitter Piet Vranken en volksvert. Vic Anciaux overleggen nog even met de plaatselijke politie over de reisper. De jongens van de B.O.B. deden dit keer dan toch nuttig werk op een vlaamse betoging. Onze hoofdredakteur en de volksvert. De Facq en Van der Elst bij het vertrek te Strombeek-Bever. Arr. voorzitter Vranken, senator Diependaele en de volksvert. Verduyn, Sels en De Facq tijdens de meeting. De man van de dag : Vic Anciaux.